

บทที่ 4

ผังเสนอแนะการพัฒนาพื้นที่อำเภออุบลรัตน์

4.1 การกำหนดบทบาทและวิสัยทัศน์อำเภออุบลรัตน์

การกำหนดบทบาทวิสัยทัศน์อำเภออุบลรัตน์เน้นให้ความสำคัญต่อวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ หนึ่งแนวคิดด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาระบบเมืองและพื้นที่เมืองที่สำคัญ เพื่อให้เกิดเป็นชุมชนเข้มแข็งน่าอยู่ สามารถประกอบกิจการการค้าพาณิชยกรรม เป็นพื้นที่ที่น่าสนใจต่อการลงทุนหลากหลายด้าน ทางด้านการท่องเที่ยว รวมไปถึงการเกษตรกรรมที่มีศักยภาพดั้งเดิมในพื้นที่ โดยให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาหลักของจังหวัดศรีสะเกษ

4.1.1 การกำหนดแนวทางการพัฒนากลุ่มเมืองตามบทบาทการพัฒนาต่างๆของจังหวัดศรีสะเกษ

วิสัยทัศน์แผนพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ พ. ศ. 2561-2565 กำหนดให้จังหวัดศรีสะเกษเป็นชุมชนเข้มแข็ง เมืองน่าอยู่ เป็นประตูการค้า การท่องเที่ยว การเกษตรที่มีศักยภาพ ซึ่งวิสัยทัศน์ดังกล่าว มีความครอบคลุมแนวคิดการพัฒนาเมืองที่ครบถ้วนในหลากหลายด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนากลุ่มเมืองตามแนวคิดในการพัฒนาเมือง ยังคงเป็นแนวคิดการพัฒนาเมืองตามทฤษฎีแหล่งกลาง (Central place theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาเมืองในปัจจุบันได้อย่างดี ไม่เป็นที่ล้าสมัย

การแบ่งพื้นที่กลุ่มอำเภอตามบทบาทการพัฒนา เมื่อพิจารณาในหลายๆปัจจัยร่วมกันโดยประกอบไปด้วยปัจจัยทางด้านลักษณะทางกายภาพและการเข้าถึง ปัจจัยทางด้านพื้นที่เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจที่ประกอบไปด้วยปัจจัยทางด้านพื้นที่เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเกษตรกรรม ปัจจัยทางด้านพื้นที่เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ปัจจัยทางด้านพื้นที่เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงการแบ่งพื้นที่กลุ่มอำเภอตามพื้นที่ที่มีศักยภาพการพัฒนาทั้งนี้จากแนวคิดดังกล่าวและการวิเคราะห์การแบ่งกลุ่มอำเภอตามบทบาทและศักยภาพข้างต้น สามารถกำหนดพื้นที่การพัฒนากลุ่มอำเภอด้านต่าง ๆ ในจังหวัดศรีสะเกษได้ 4 กลุ่มหลักๆ ดังต่อไปนี้

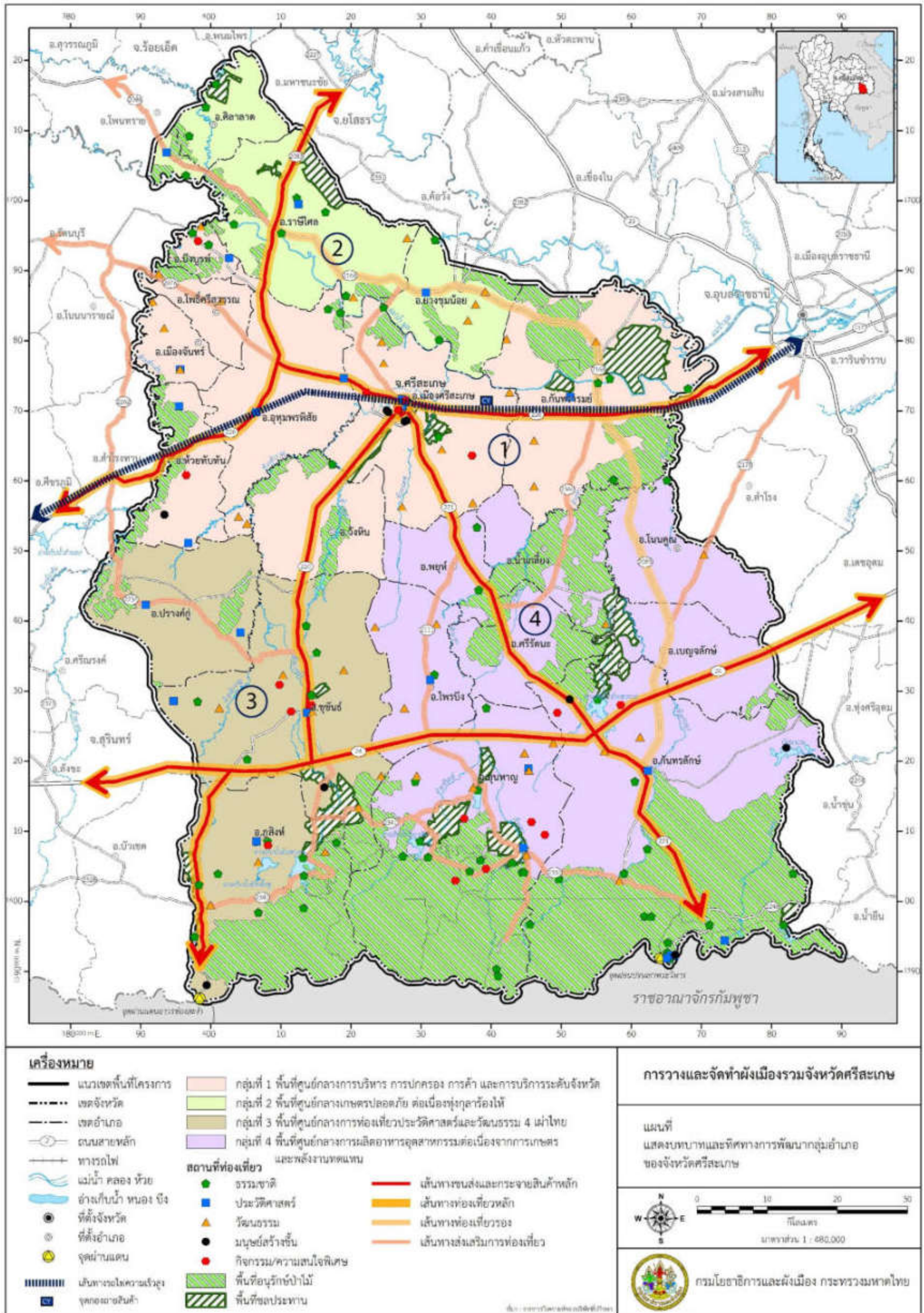
กลุ่มที่ 1 พื้นที่ศูนย์กลางการบริหาร การปกครอง การค้า และการบริการระดับจังหวัด นอกจากนั้นยังมีบทบาทในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม แหล่งผลิตข้าวเชิงอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมเทคโนโลยีเกษตรชีวภาพและอุตสาหกรรมพลังงานสะอาดที่ใช้ฐานวัตถุดิบทางการเกษตรภายในพื้นที่ ประกอบด้วย 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอกันทรารมย์ อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอวังหิน อำเภอเบ็ญจบุรพ์ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณอำเภอเมืองจันทร์ และอำเภอห้วยทับทัน โดยกำหนดแนวคิดหลักของพื้นที่กลุ่มเมืองตามทฤษฎีการพัฒนาเมืองและปริมนทล (City-Region Development) เพื่อให้ครอบคลุมองค์ประกอบ และบทบาทหน้าที่ในการให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับแนวคิดในการบริหารจัดการและการอนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรมอาหารชั้นดีและเขตชลประทาน ที่มีศักยภาพในการผลิตอาหารสำหรับจังหวัด

กลุ่มที่ 2 พื้นที่ศูนย์กลางเกษตรกรรมชั้นดีต่อเนื่องทุ่งกุลาร้องไห้ โดยเป็นพื้นที่ที่ภาครัฐได้ให้การสนับสนุนการปลูกข้าวหอมมะลิส่งออก มีการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน การจัดรูปแบบนา เช่น ถนนและทางลำเลียงในไร่นา ซึ่งทำหน้าที่เป็นคันเบนน้ำ โครงการขุดลำคลองเก็บกักและระบายน้ำ และพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน มีโครงการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ สามารถใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรเข้าสนับสนุนปฏิบัติการได้เต็มที่ ทำให้ในปัจจุบัน มีการบริหารจัดการการเพาะปลูกอย่างยั่งยืน ทุ่งกุลาร้องไห้ได้กลายเป็นพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ โดยในที่นี้ประกอบไปด้วย 3 อำเภอสำคัญ ได้แก่ อำเภอสีลาสาท อำเภอราษีไศล และอำเภอขามน้อย

กลุ่มที่ 3 พื้นที่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม 4 เผ่าไทย เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีโบราณสถานและมีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับอารยธรรมขอมโบราณ รวมถึงวัฒนธรรมของเผ่าต่างๆ เขมร กูย ลาว เยอ ซึ่งประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอปราสาท อำเภอขุขันธ์ และอำเภอภูสิงห์ โดยกำหนดแนวคิดหลักของพื้นที่ตามทฤษฎีขั้วการเติบโต (Growth Pole Theory) โดยพัฒนาบทบาททางด้านการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานบนพื้นฐานจากแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ และมีทำเลที่ตั้งที่สามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่เศรษฐกิจทั้งภายในจังหวัดและพื้นที่ข้างเคียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการกำหนดแนวกันชน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน

กลุ่มที่ 4 พื้นที่ศูนย์กลางการผลิตอาหาร อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรและพลังงานทดแทน นอกจากนั้น ยังมีบทบาทในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเกษตรกรรม การพัฒนาเป็นแหล่งเกษตรกรรมชั้นดี อุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐานบนพื้นฐานจากแหล่งวัตถุดิบในพื้นที่ย่านอุตสาหกรรมปัจจุบัน และมีทำเลที่ตั้งที่สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจ แหล่งวัตถุดิบ และช่องทางการค้าทั้งภายในจังหวัดและพื้นที่ข้างเคียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับแนวคิดในการบริหารจัดการและการวางแผนการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดิน ซึ่งประกอบไปด้วย 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ อำเภอศรีรัตนะ อำเภอเบญจลักษ์ อำเภอน้ำเกลี้ยง อำเภอโนนคูณ อำเภอพยุห์ และอำเภอไพรบึง มีการกำหนดแนวคิดหลักของพื้นที่ตามทฤษฎีขั้วการเติบโต โดยพัฒนาบทบาทการเป็นแหล่งผลผลิตอาหารปลอดภัยที่ได้มาตรฐานบนพื้นฐานจากแหล่งทรัพยากรและวัตถุดิบที่มีอยู่ภายในพื้นที่ ที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยสำหรับชุมชนเมืองและจังหวัดในอนาคต รวมถึงการเป็นแหล่งเรียนรู้และการท่องเที่ยววิถีเกษตร ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนที่ 4.1.1-1 แสดงบทบาทและทิศทางการพัฒนากลุ่มอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ

เป้าหมายการพัฒนา กลุ่มเมืองจังหวัดศรีสะเกษกำหนดให้พื้นที่กลุ่มเมืองมีการพัฒนาวางแผนล่วงหน้าไปเป็นระยะเวลา 20 ปี โดยเน้นการพัฒนาโอกาสด้านประตูการค้าการท่องเที่ยวและการพัฒนาการเกษตรกรรม โดยเน้นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีและความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งจะทำให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาต่อไปในอนาคต บนรากฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการแก้ปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิต การพัฒนาให้เกิดผู้ประกอบการในทุกระดับ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับสากล เชื่อมโยงการค้าบริการและช่องทางการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจการค้าและการตลาดของจังหวัด โดยสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนากิจการผลิตรวมมะลิปลอดภัยปลอดสารพิษ รวมทั้งสินค้าเกษตรอินทรีย์ ทั้งนี้แนวทางการพัฒนา ดังกล่าวจะวางอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีการพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainable development Theory) โดยให้เกิดการพัฒนาที่ส่งเสริมกลุ่มเมืองหลักสำคัญดังนี้

1) **เมืองศูนย์กลางราชการการค้าและการบริการ** ครอบคลุมพื้นที่บริเวณเทศบาลนครศรีสะเกษ เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ เทศบาลเมืองกันทรารมย์ พัฒนาเป็นเมืองศูนย์กลาง ที่มีความสามารถในการให้บริการทั้งด้านสถาบันราชการ การค้า การท่องเที่ยว โดยส่งเสริมการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการของภาครัฐ ทั้งหน่วยราชการ หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) **เมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยว ในมิติด้านสังคม วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์** เป็นกลุ่มเมืองที่มีทรัพยากรทางด้านสังคมวัฒนธรรมที่มีความโดดเด่น สามารถนำมาพัฒนาต่อยอดส่งเสริมให้เกิดคุณค่า ที่สามารถแปลงเป็นมูลค่าต่อไปในอนาคตได้อย่างยั่งยืน โดยอาศัยกระบวนการทางการพัฒนาผ่านโครงข่ายการเชื่อมโยงทางด้านการเดินทาง คมนาคมขนส่ง และ เรื่องราวทางสังคม ประวัติศาสตร์ สังคมวัฒนธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการต่อยอด เพิ่มมูลค่าให้กับพื้นที่และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่พื้นที่บริเวณ เมืองราชิไศล บึงบูรพ์ เมืองจันทร์ ห้วยทับทัน อุทุมพรพิสัย กันทรารมย์ ปรางค์กู๋ ชุมนัน โพรบิง น้ำเกลี้ยง ขุนหาญ ภูสิงห์ และกันทรลักษณ์

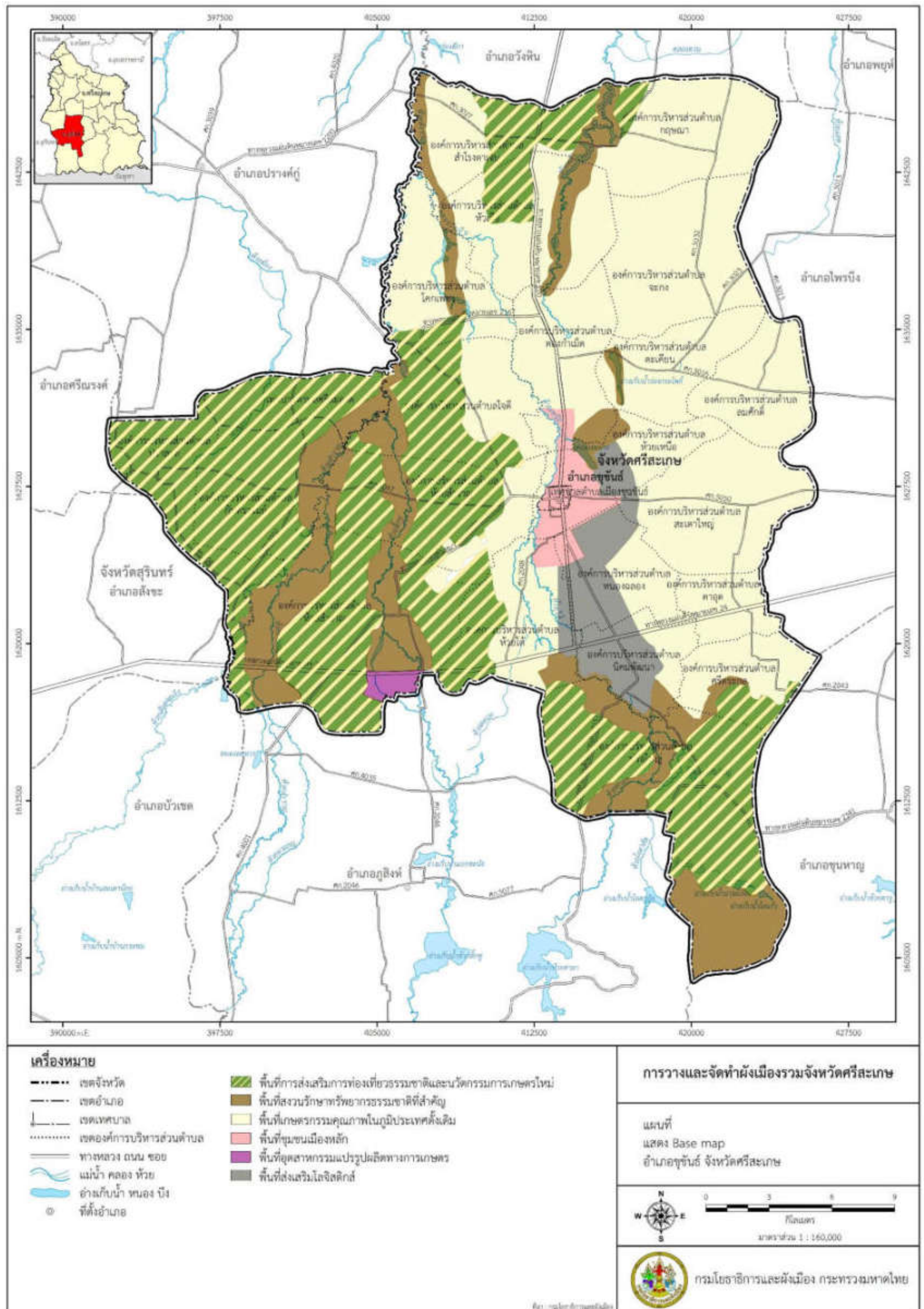
3) **เมืองศูนย์กลางทางการเกษตร และกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร** ได้แก่ พื้นที่เมืองที่มีความเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมด้านการเกษตรที่ทำอย่างต่อเนื่อง จากในอดีตและยังมีศักยภาพในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไปในอนาคต ทั้งในด้านความมั่นคงทางอาหารและแหล่งพันธุ์กรรมทางการเกษตรที่ยั่งยืน รวมทั้งความสามารถในการพัฒนาให้มีความสามารถในการแข่งขัน หรือมีความโดดเด่นของผลิตผลทางการเกษตรที่แตกต่างจากพื้นที่โดยรอบ ทำให้เกิดความชัดเจนของผลิตผลในพื้นที่ ได้แก่พื้นที่ในบริเวณอำเภอกันทรลักษณ์ และอำเภอขุนหาญ

4) **เมืองพัฒนาเพื่อรองรับ ระบบโลจิสติกส์ และการคมนาคมขนส่ง** ที่ผ่านเข้ามาและเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ โดยเป็นพื้นที่ที่ออกแบบวางแผนไว้เพื่อรองรับการมาถึงของการพัฒนาระบบรถไฟรางคู่ และระบบโลจิสติกส์ ขนส่งสินค้าเพื่อการพัฒนาทั้งภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ พื้นที่จังหวัดข้างเคียง หรือตามแนวนโยบายการพัฒนาในระดับชาติ ทั้งจากโครงการระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันออก การพัฒนาความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่กลุ่มเมืองตามแนวแผนการขนส่งตะวันออก-ตะวันออก เมืองห้วยทับทัน อุทุมพรพิสัย ศรีสะเกษ กันทรารมย์ ภูสิงห์ ชุมนัน โพรบิง ขุนหาญ กันทรลักษณ์ และเบญจลักษณ์

5) เมืองที่มีศักยภาพในการพัฒนาด้านนวัตกรรม ทั้งนวัตกรรมด้านการเกษตร ด้านพลังงาน รวมทั้งการรับมือกับภัยพิบัติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในทุกประเด็นดังกล่าว เป็นผลกระทบที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อไปในอนาคต และต้องมีการวางแผนเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตดังกล่าวอย่างชาญฉลาด ได้แก่ กลุ่มเมือง ที่เป็นพื้นที่สำคัญในการบริหารจัดการน้ำ ทั้งปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งและการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ การจัดการขยะ น้ำเสียและการเตรียมความพร้อมด้านพลังงานทดแทนในพื้นที่ ในพื้นที่เมืองโพธิ์ศรีสุวรรณ เมืองจันทร์ อุทุมพรพิสัย เมืองศรีสะเกษ กันทรารมย์ วังหิน ขุขันธ์ พยุห์ น้ำเกลี้ยง ไพรบึง ศรีรัตนะ โนนคูณ เบญจลักษณ์ ภูสิงห์ ขุขันธ์ ขุนหาญ และอำเภอกันทรลักษณ์

6) เมืองที่มีบทบาทสำคัญด้านการค้าระหว่างจังหวัด และเมืองการค้าชายแดน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีบทบาทการพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตามแนวนโยบายและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของจังหวัดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ เมืองกันทรลักษณ์ เมืองภูสิงห์ ขุนหาญ

แผนที่ 4.1.1-2 แนวทางการพัฒนากลุ่มเมือง อำเภอขุขันธ์

4.1.2 บทบาทอำเภออุบลรัตน์ตามแนวทางการพัฒนากลุ่มเมือง

จากบทบาทที่มีความแตกต่างของกลุ่มเมืองในแต่ละลำดับศักดิ์ และบริบทในการพัฒนาดังที่กล่าวมาข้างต้น อำเภอเมืองอุบลรัตน์ถูกจัดอยู่ในกลุ่มเมืองศูนย์กลางรอง ซึ่งเป็นเมืองที่มีบทบาททางด้านประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ที่ยาวนาน เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญของจังหวัดศรีสะเกษ มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์

ในการพัฒนาพื้นที่อำเภออุบลรัตน์จะเน้นเป้าหมายการพัฒนาเมืองที่มีสังคมคุณภาพ มีวิถีชีวิตที่ดี มีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง เป็นเมืองน่าอยู่อาศัย สามารถพัฒนากิจกรรมด้านการเกษตรกรรม การค้า การท่องเที่ยว และการลงทุนเชื่อมโยงช่องทางทางการค้าและตลาดของสินค้าเกษตร รวมไปถึงการพัฒนามาตรฐานการขนส่งให้มีประสิทธิภาพ ทั้งระดับภาคและระดับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีรายละเอียดการพัฒนาดังนี้

1) ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมการใช้ที่ดินที่มีความสำคัญของอำเภออุบลรัตน์ โดยสงวนรักษา ทรัพยากรที่ดินตลอดจนการสงวนรักษาแหล่งน้ำ พื้นที่ที่มีความสำคัญต่อกิจกรรมการเกษตร ป้องกันการรุกรานพื้นที่ป่าไม้และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ควบคุมการใช้พื้นที่โล่ง พื้นที่ชุ่มน้ำและแนวลุ่มน้ำสำคัญ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อกิจกรรมด้านเศรษฐกิจและการอยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่ให้มีความยั่งยืนและสมดุล

โดยแนวทางการพัฒนาจะเน้นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีความคุ้มค่าและไม่ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของดินและทรัพยากรในพื้นที่ โดยมีพื้นที่ที่ถูกวางแผนไว้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างเหมาะสมและลงตัว ทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ ระบบโครงข่ายถนนและการขนส่ง การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารูปการที่เหมาะสมเพียงพอในพื้นที่ทั้งจำนวนและการกระจายตัวในกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมในด้านต่างๆ

2) ด้านการพัฒนาเมืองและระบบเมือง

จากแนวคิดทฤษฎีแหล่งกลาง การพัฒนาบทบาทชุมชนหรือเมืองที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองอุบลรัตน์ จะต้องมีความเชื่อมโยงและส่งเสริมภาพรวมของการพัฒนากลุ่มเมือง ทั้งบทบาทด้านการบริหารการปกครอง บทบาทด้านการค้าการบริการ ความเชื่อมโยงของการเดินทางคมนาคมขนส่ง และระบบโลจิสติกส์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านการเกษตร สินค้าการเกษตรและการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต โดยกลไกความเชื่อมโยงของแต่ละพื้นที่เมือง ในกลุ่มอำเภอยุทธศาสตร์สำคัญบริเวณรอยต่อของจังหวัดทางตอนใต้ ซึ่งมีโอกาสในการพัฒนาด้านตลาดการค้าระหว่างพื้นที่ พื้นที่นอกจังหวัด และประเทศเพื่อนบ้าน

3) ด้านการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ

ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยไม่ละเลยที่จะให้ความสำคัญในโอกาสและศักยภาพในการพัฒนาตลาดการค้าเกษตรกรรม และกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวและบริการต่างๆจากการพัฒนากิจกรรมด้านโลจิสติกส์ การพัฒนาการค้าสินค้าเกษตร ให้มีความพร้อมเพื่อรองรับความต้องการที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การอนุรักษ์พื้นที่โล่งและสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและกิจกรรมการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่รอยต่อของอำเภอทางตอนใต้ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญของแนวป่าและพื้นที่กันชน ตลอดแนวเขตชายแดนซึ่งเป็นพื้นที่ต่อเนื่องกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนสอดคล้องกับรูปแบบชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่

5) ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม

ส่งเสริมการให้ความสำคัญถึงสมดุลของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำ รวมถึงทรัพยากรที่เป็นต้นทุนในการพัฒนากิจกรรมด้านเศรษฐกิจต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว กิจกรรมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน กิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพสินค้าโดยเฉพาะด้านการเกษตรหรือเกษตรอินทรีย์ การดึงเอาทรัพยากรด้านสังคมวัฒนธรรมที่มีคุณค่ามาใช้ประโยชน์ให้เต็มศักยภาพ ทั้งความหลากหลายของพหุวัฒนธรรม และแหล่งประวัติศาสตร์ของพื้นที่

6) ด้านระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์

มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนคมนาคมขนส่งขั้นพื้นฐานให้เกิดมาตรฐาน เข้าถึงได้ในทุกพื้นที่อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม มีทางเลือกในการเดินทางที่หลากหลาย พัฒนาประสิทธิภาพของการขนส่งให้สามารถรองรับกิจกรรมการค้าบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมการค้าและการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ผลิตและแปรรูปในด้านอุตสาหกรรม อย่างเต็มประสิทธิภาพสูงสุด

7) ด้านสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการ

เน้นการพัฒนากระบวนสาธารณสุขให้มีมาตรฐานและทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งการศึกษาและบริการด้านสาธารณสุขซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาชุมชน สนับสนุนระบบการรักษาความปลอดภัยให้เกิดสังคมคุณภาพ โดยมีมาตรฐานของการควบคุมป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น ส่งเสริมมาตรฐานด้านสุขอนามัย และพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารและระบบสารสนเทศในพื้นที่ให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกับพื้นที่อื่นในจังหวัด

8) ด้านการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ

มาตรการการป้องกันบรรเทาภัยพิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองอุบล เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเมืองปัจจุบัน ซึ่งได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้จังหวัดศรีสะเกษต้องรับมือกับภัยแล้งและภาวะน้ำท่วมอยู่เสมออำเภออุบลจึงจำเป็นต้องเตรียมมาตรการความพร้อมเพื่อป้องกันบรรเทาภัยพิบัติ ลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อพื้นที่เมือง ประชาชนและโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมด้านการเกษตรในพื้นที่อำเภอเมืองที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การวางแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง

4.1.3 วิสัยทัศน์การพัฒนาอำเภอเมืองอุบลรัตน์

จากภาพรวมวิสัยทัศน์และการพัฒนาระดับจังหวัดรวมถึงบทบาทและปัจจัยต่างๆดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์การพัฒนาอำเภออุบลรัตน์ในอนาคตได้ดังนี้

“เมืองวิถีเกษตรมีคุณค่า พื้นที่เกษตรปลอดภัย แหล่งเรียนรู้พัฒนาเกษตรอินทรีย์ มีวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ สร้างเสริมความมั่งคั่งและการท่องเที่ยว”

2) วัตถุประสงค์การพัฒนา

อำเภอเมืองอุบลรัตน์เป็นพื้นที่ที่ถือว่ามีความสำคัญด้านการเกษตร และประวัติศาสตร์ของจังหวัดศรีสะเกษ วัตถุประสงค์ของการพัฒนาอำเภอเมืองอุบลรัตน์ ประกอบด้วย

ก) เมืองการเกษตร วิถีเกษตรกรรมยุคใหม่ที่รองรับความต้องการของตลาดและแนวโน้มความนิยมของสังคมเมือง

ข) เมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และสังคมพหุวัฒนธรรม สืบสานวัฒนธรรมขอมโบราณ

ค) พื้นที่เมืองส่งเสริมคมนาคมขนส่งและการเดินทางทั้งภายในและระหว่างจังหวัด

ง) เมืองคุณภาพ ที่มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีมาตรฐานและครบถ้วนสามารถให้บริการต่อประชาชนในพื้นที่และผู้เยี่ยมเยียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จ) เมืองน่าอยู่ น่าเที่ยว ที่มีมาตรฐานระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่เท่าเทียมกับพื้นที่อื่นๆในจังหวัด

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ในการพัฒนาอำเภอเมืองอุบลรัตน์ให้บรรลุวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ ตรงตามเป้าหมายในการพัฒนา จำเป็นต้องอาศัยยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ที่มีความเข้มแข็ง โดยเน้นการพัฒนาประชาคมและสังคมให้มีคุณภาพจากการส่งเสริมคุณภาพทางการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนไม่ให้เกิดโรค หรือลักษณะนิสัยที่ทำให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพ สนับสนุนมาตรการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ เพื่อเป็นฐานทรัพยากรด้านสิ่งแวดล้อม ที่ช่วยส่งเสริมต้นทุนการผลิตและฐานด้านเศรษฐกิจ การค้าและการบริการในพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งให้มีมาตรฐานมีความเป็นธรรมและทั่วถึงเท่าเทียม และในขณะเดียวกัน เน้นการพัฒนากลไกความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆเพื่อให้เกิดระบบการพัฒนาแผนและเครื่องมือต่างๆจากทุกภาคส่วนให้เกิดความมั่นคงและสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ช่วยให้ชุมชนและพื้นที่อำเภอเมืองอุบลรัตน์มีความร่วมมือและพัฒนาสู่สังคมเข้มแข็งเกิดการส่งเสริมและสร้างคุณธรรมพัฒนาและอนุรักษ์อัตลักษณ์ความเป็นชุมชนเกษตรกรรมท้องถิ่น

4) เป้าหมายการพัฒนา ระยะเวลา 20 ปี

ก) การพัฒนาด้านการให้บริการของส่วนราชการโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลด้านการเกษตรที่มีความทันสมัย เน้นการบูรณาการข้อมูลจากทุกหน่วยงาน ไปจนถึงระบบการบริการในรูปแบบของระบบ smart governance เพื่อให้มีความสะดวกรวดเร็วต่อไปในอนาคต โดยอาศัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศน์ เข้ามาใช้ในการให้บริการที่ทันสมัยมากขึ้น

ข) พื้นที่การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมที่มีมาตรฐานการบริการในระดับหัวเมือง ที่มีศักยภาพในการบริการ ตอบสนองต่อความต้องการของคนในพื้นที่อำเภอในจังหวัดและพื้นที่ภายนอก โดยทั่วไปได้อย่างครบถ้วน

ค) การพัฒนาระบบถนน และระบบการให้บริการในการเดินทาง คมนาคมขนส่ง ในพื้นที่ไปสู่พื้นที่ต่างๆในจังหวัด รวมทั้งระบบโครงสร้างพื้นฐานที่มีความเกี่ยวเนื่อง เพื่อช่วยให้ระบบการคมนาคมและรวมไปถึงระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่อำเภออุบลรัตน์ให้มีความครอบคลุมทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

4.1.4 แนวคิดการพัฒนาพื้นที่อำเภออุบลรัตน์

1) แนวคิดในการพัฒนาเมืองและระบบเมือง

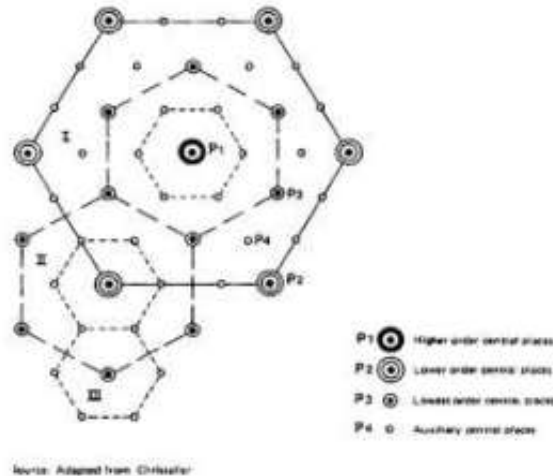
(1) ทฤษฎีแหล่งกลาง (Central Place theory)

ทฤษฎีแหล่งกลางเป็นทฤษฎีของการตั้งถิ่นฐานในระดับเมืองและชุมชนที่มีความสอดคล้องเกี่ยวโยงและสนับสนุนกันและการในระบบชุมชน โดยอาศัยแนวคิดจากพฤติกรรมของการกระจายตัวของการบริการและสินค้า และความต้องการในการเข้าซื้อหรือรับบริการโดยเป็นแนวคิดที่ถูกคิดค้นขึ้นโดย Walter Christaller ในปีคศ 1933

ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวอธิบายถึงการจัดการเชิงพื้นที่ ขนาดของชุมชนและจำนวนของหน่วยชุมชน ซึ่งเป็นแนวคิดที่อธิบายถึงความต้องการที่เกิดขึ้นของผู้บริโภคจากความหลากหลายสินค้าประเภทใดประเภทหนึ่ง มูลค่าและความสัมพันธ์กับกำลังซื้อที่ทำให้เกิดการซื้อขาย และระยะทางที่ผู้ซื้อพร้อมที่จะเดินทางมาเพื่อซื้อสินค้าหรือรับบริการประเภทนั้นๆ ซึ่งเป็นปัจจัยในการกำหนดให้เกิดลำดับศักดิ์หรือชั้นของชุมชนและพื้นที่เมือง

โดยบทบาทหน้าที่ของพื้นที่ในแต่ละส่วนจะแตกต่างกันไปตามลำดับชั้นที่ได้กำหนด ระดับความเป็นศูนย์กลางในบทบาทหน้าที่นั้นๆที่มีความมากน้อยลดหลั่นกันไป สัมพันธ์กับขนาดของประชากร ความเชื่อมโยงกับชุมชนโดยรอบ ระยะทางในการให้บริการ

ทฤษฎีแหล่งกลางสามารถนำมาใช้เป็นทฤษฎีสำคัญ เพื่อวางแผนการพัฒนาพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษได้อย่างดี เนื่องจากลักษณะของความชัดเจนของกลุ่มพื้นที่ศูนย์กลาง จากลักษณะของชุมชนชนบทและเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งลำดับศักดิ์ของขนาดชุมชน ในแต่ละส่วน ที่ทำหน้าที่แตกต่างกัน และเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ตามรัศมีการให้บริการ และโครงข่ายการบริการของสินค้าในจังหวัดศรีสะเกษ

รูปที่ 4.1.4-1 แนวคิดทฤษฎีแหล่งกลาง (Central Place Theory)

ที่มา : <http://www.fao.org/docrep/009/a0159e/a0159e03.htm>

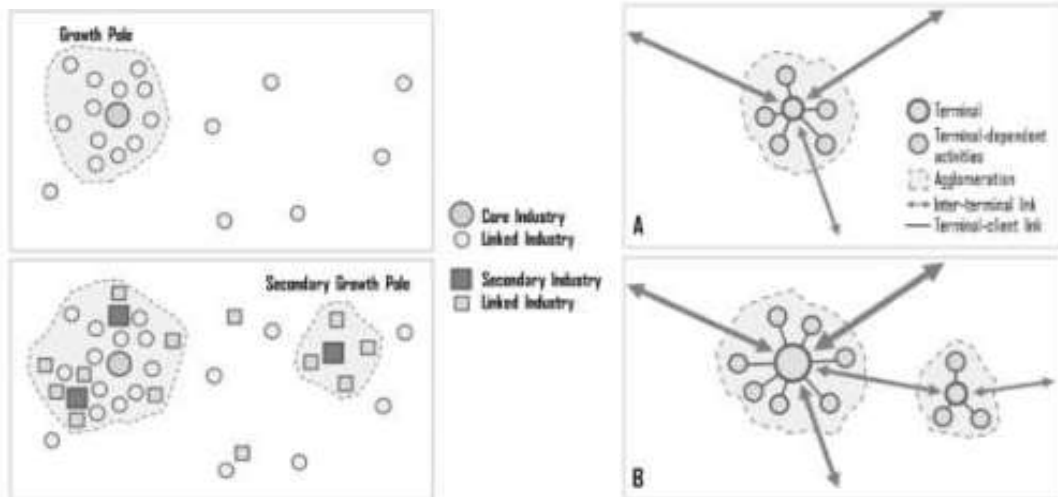
(2) ทฤษฎีขั้วการเติบโต (Growth Pole Theory)

Francois Perroux ได้ทำการอธิบายทฤษฎีขั้วการเติบโต โดยนำเสนอการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจในบริเวณใดบริเวณหนึ่งที่มีความเข้มข้นเป็นผลจากกิจกรรมที่เป็นตัวกระตุ้นและมีการจับกลุ่มของกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นการนำเข้าสู่และส่งออกวัตถุดิบและผลผลิต ระหว่างกิจกรรมหลักและกิจกรรมที่เป็นผลต่อเนื่อง ทำให้เกิดการขึ้นนำการพัฒนาเกิดขึ้นในบริเวณใดบริเวณหนึ่งในแต่ละช่วงเวลาที่มีความเข้มข้นของการพัฒนาและเติบโตแตกต่างกันไป

ในการพัฒนากายภาพจะสะท้อนแนวคิดขั้วการเติบโตจากการส่งเสริมการพัฒนาและทำให้เห็นถึงระบบความเชื่อมโยงของโครงข่ายการคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพ การส่งต่อและกระจายแหล่งการพัฒนาต่อเนื่องกันไปอย่างทั่วถึง

ขณะเดียวกันขั้วการเติบโตจะก่อให้เกิดการพัฒนาที่แตกต่างกันระหว่างพื้นที่อย่างไม่สมดุลได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความแตกต่างที่เกิดขึ้นในพื้นที่นอกการพัฒนา โดยทั่วไปการกำหนดพื้นที่รองรับการเติบโตที่เหมาะสม วางอยู่บนฐานการพิจารณาความสำคัญทางเศรษฐกิจ ที่มีความเชื่อมโยงกันเป็นหลัก รูปแบบของการเชื่อมโยงที่ได้รับการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยป้องกันพื้นที่ด้อยพัฒนา หรือผลกระทบเชิงลบของความแตกต่างระหว่างพื้นที่พัฒนากับพื้นที่ที่อยู่นอกเหนือเขตพัฒนาหรือขั้วการเติบโตได้อย่างดี

ทฤษฎีขั้วการเติบโตจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีความแตกต่างของลำดับการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแนวเส้นทางระบบการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งโลจิสติกส์ ที่จะสร้างให้เกิดความแตกต่างของลำดับชุมชนและพื้นที่การพัฒนาต่างๆในจังหวัดศรีสะเกษต่อไปในอนาคต

รูปที่ 4.1.4-2 แนวคิดขั้วการเติบโต (Growth Pole) และรูปแบบการเชื่อมโยงระหว่างขั้วการเติบโต

ที่มา : <https://people.hofstra.edu/geotrans/eng/ch2en/conc2en/growthpoles.html>

(3) ทฤษฎีการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)

แนวคิดการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนเป็นหลักการพัฒนาที่สามารถตอบสนองต่อการวางแผนและพัฒนาในยุคปัจจุบันต่อเนื่องไปสู่อนาคต และครอบคลุมความต้องการที่เกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน การพัฒนาเมืองที่ยั่งยืนประกอบด้วยหลัก 3 ด้าน คือ กายภาพ เศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ พัฒนาโดยการสร้างผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นได้สูงที่สุดจากทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่เมือง ในด้านสิ่งแวดล้อมจะเน้นการรักษาเสถียรภาพของระบบนิเวศน์ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องไว้ให้เกิดสมดุลที่ยั่งยืน ในด้านสังคมนั้นการพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องรักษาความมั่นคงของสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการลดความขัดแย้งในสังคมที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมั่นใจ

นอกจากนี้ ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน สิ่งควรพิจารณาเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาเมืองด้านต่างๆให้ครบถ้วนประกอบด้วย

- การพัฒนาเมืองที่ยั่งยืน บนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยี และระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งจะทำให้เกิดผลประโยชน์แก่เมืองมากที่สุด
- การพัฒนายั่งยืนควรอยู่บนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่า ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด
- การผลิตและการใช้พลังงานของเมือง ซึ่งครอบคลุมถึงเทคโนโลยีและระบบการจัดการจะต้องไม่ทำลายระบบนิเวศน์ สังคมและวัฒนธรรม
- มีกลไก ในการแก้ไขและป้องกันความขัดแย้งที่อยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน และเป็นที่ยอมรับในพื้นที่ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการรักษาสมดุลของสังคมและวัฒนธรรมในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

แนวคิดการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน จะช่วยส่งเสริมให้จังหวัดศรีสะเกษมีการวางแผนและจัดทำผังจังหวัดที่ครอบคลุมตอบสนองความต้องการของคนในพื้นที่ได้ครบถ้วนหลากหลายด้าน สร้างให้เกิดสมดุลในการใช้พื้นที่เมืองและทรัพยากรเมืองอย่างเต็มประสิทธิภาพ ช่วยให้การพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษสามารถตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

รูปที่ 4.1.4-3 แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

ที่มา : <http://hlmsustainability.com/sustainable-development-important/>

2) แนวคิดการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ในการพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน ควรมีการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ที่ชัดเจน และมีความยืดหยุ่นภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายและเงื่อนไขทางด้านเวลา สามารถปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับปัจจัยต่างๆ ที่มีความเคลื่อนไหวหรือพลวัต (Dynamic Factors) โดยสามารถกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรวมของพื้นที่ออกได้เป็น 3 ส่วน คือ

(1) พื้นที่สงวน

พื้นที่สงวนรักษา เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางนิเวศวิทยา และพื้นที่สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมตามกฎหมายและระเบียบต่างๆ ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ และป่าไม้ต้นน้ำ พื้นที่เหล่านี้จะต้องได้รับการปกป้องและสงวนรักษาอย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาสมดุลของการใช้ประโยชน์และเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญของพื้นที่วางแผนเมืองรวมฯ ทั้งนี้ แนวคิดการใช้ประโยชน์ที่ดินจึงมุ่งเน้นให้สามารถกำหนดขอบเขตพื้นที่สงวนรักษาและบริเวณต่อเนื่อง มาตรการเพื่อรักษาคุณค่า และการป้องกันผลกระทบจากการใช้ประโยชน์แหล่งทรัพยากรและบริเวณโดยรอบอย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพ โดยการผนวกมาตรการทางผังเมืองร่วมกับกฎระเบียบในการควบคุมดูแลพื้นที่สงวนรักษาต่างๆ การกำหนดขอบเขตพื้นที่สงวนรักษาและพื้นที่กันชนหรือพื้นที่รองรับกิจกรรมที่มีความจำเป็นอย่างเหมาะสม

(2) พื้นที่อนุรักษ์

พื้นที่อนุรักษ์ ประกอบด้วยพื้นที่ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศและพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมระดับชุมชน พื้นที่เกษตรกรรมขั้นดี พื้นที่แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และพื้นที่รับและระบายน้ำ พื้นที่เหล่านี้มีความสำคัญต่อพื้นที่ในการรักษาสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมชุมชน ทั้งนี้จะต้องได้รับการบำรุงรักษาให้คงคุณค่า สามารถใช้ประโยชน์ได้ในระยะยาว ซึ่งสามารถกำหนดแนวความคิดการใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่อนุรักษ์ ประกอบด้วย การป้องกันผลกระทบจากการพัฒนาอย่างไม่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ การกำหนดกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณดังกล่าวอย่างระมัดระวัง และส่งเสริมให้ทำหน้าที่เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรในพื้นที่วางผังเมืองรวมฯ โดยส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน พื้นที่รองรับกิจกรรมท่องเที่ยว และพื้นที่เพื่อการนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ

(3) พื้นที่พัฒนา

พื้นที่เมืองในปัจจุบัน พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเมืองอันประกอบไปด้วย แหล่งที่พักอาศัย อุตสาหกรรม การค้าบริการ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และพื้นที่โล่งว่างในเขตเมือง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาพื้นที่เมืองด้วยการจัดวางโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง ที่ครอบคลุมทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายที่สามารถเชื่อมโยงชุมชนเข้าด้วยกันอย่างสะดวกและสามารถเชื่อมโยงกับเมืองศูนย์กลางหลักได้ และควรต้องส่งเสริมการรวมกลุ่มเชิงพื้นที่เพื่อให้สามารถให้บริการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า โดยพื้นที่ดังกล่าวได้แก่ พื้นที่เขตเมืองเดิมที่มีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางถึงสูง พื้นที่พาณิชยกรรม และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาในเขตเมือง

ซึ่งแนวความคิดพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินควรมีการจัดสัดส่วนของพื้นที่ที่มีอยู่แล้วที่ต้องการนำมาพัฒนาและพื้นที่ที่เตรียมไว้สำหรับการพัฒนาในอนาคต เช่น พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัย พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการจัดตั้งอุตสาหกรรม หรือพื้นที่ที่เหมาะสมที่จะอนุรักษ์ไว้เพื่อการเกษตรขั้นดี เป็นต้น ซึ่งการจัดสัดส่วนพื้นที่เหล่านี้จะทำให้การใช้ประโยชน์ที่ดินมีความเป็นระเบียบและไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับคนที่อยู่ในพื้นที่นั้นๆ ซึ่งจะนำพื้นที่ไปสู่การเป็นเมืองที่น่าอยู่ตามมา

แนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินตามนโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่พัฒนาครอบคลุม พื้นที่ชุมชนเมืองและชนบท พื้นที่เกษตรกรรม แหล่งงานและย่านการค้าบริการ ย่านอุตสาหกรรม พื้นที่ด้านการค้าชายแดน พื้นที่เกษตรเศรษฐกิจ พื้นที่สาธารณูปโภคและสาธารณูปการในจังหวัด

3) แนวคิดการพัฒนาด้านระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์

แนวคิดในการพัฒนาด้านระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ จะเริ่มจากการพิจารณาลำดับศักยภาพของถนนในพื้นที่ศึกษา เพื่อให้การใช้โครงข่ายถนนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น พื้นที่บริเวณที่เป็นจุดรวมการเดินทางทั้งคนและสินค้าก็จะเป็นจุดหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ เช่น สถานีรถไฟ สถานีขนส่ง การพิจารณาโครงข่ายถนนในการเชื่อมต่อจึงมีความสำคัญ รวมทั้งการพิจารณาการเปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบในพื้นที่จะเป็นการเสริมให้เมืองมีระบบคมนาคมที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(1) แนวคิดการแบ่งลำดับศักดิ์ของถนน

การจำแนกประเภทของถนนในระบบโครงข่ายถนนโดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ตามลักษณะการใช้งานของถนน ดังนี้

1. ทางด่วน (Expressway) เป็นถนนที่มีการควบคุม การเข้า - ออกตลอดแนวสายทางของถนน ยกเว้นจุดที่ได้กำหนดไว้ โดยมากเป็นถนนที่ให้บริการ ระหว่างเมืองและผ่านเมือง ซึ่งความเร็วของยานพาหนะที่วิ่งบนถนนประเภทนี้จะมีค่าความเร็วสูง

2. ทางสายหลัก (Arterial Roads) เป็นถนนเชื่อมต่อกับสายประธาน เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ย่อย และเชื่อมต่อถนนขนาดเล็กลงไปเขาเป็นโครงข่าย เป็นถนนที่ยานพาหนะสามารถใช้ความเร็วได้สูง เชื่อมกับจุดสำคัญต่างๆ ของ เขตเมือง เช่น ย่านการค้า ย่านธุรกิจ แหล่งทำงาน เป็นต้น

3. ทางสายรอง (Collector Roads) เป็นถนนเชื่อมต่อกับทางสายหลักและทางสายย่อย ให้บริการพื้นที่ทั้งสองฝั่งถนน รวบรวมปริมาณจราจรจากทางสายย่อย เขาสู่วางสายหลัก

4. ทางสายย่อย (Local Streets) เป็นถนนที่ให้บริการพื้นที่ทั้งสองฝั่งถนนอย่างเต็มที่ เช่น ตรอก ซอย ถนนในหมู่บ้าน ทำหน้าที่เชื่อมต่อการจราจรจากชุมชนเพื่อ เขา-ออกถนนสายรองและสายหลัก

ลำดับชั้นของถนน จากถนนสายหลัก ซึ่งใช้เชื่อมต่อระหว่างเมืองแยกย่อยเป็นถนน สายรอง และถนนท้องถิ่น สำหรับเชื่อมต่อนานชุมชนทั่วไป จะพบว่า ถนนทั้งสามประเภทมีลักษณะการใช้งานที่แตกต่างกัน ถนนท้องถิ่นจะเน้นเชื่อมต่อเพื่อเข้าถึงพื้นที่ต่างๆ ในพื้นที่ที่สุด ในขณะที่ถนนสายหลักจะใช้เพื่อเชื่อมต่อการเดินทางข้ามพื้นที่ เพื่อใช้รองรับปริมาณจราจรจำนวนมาก และความเร็วในการเดินทางสูงสุดหมายถึงเร็วที่สุด เพื่อเข้าสู่ถนนเส้นรองในการเชื่อมต่อเข้าสู่ย่านเขต การค้าและถนนสายหลัก ส่วนถนนท้องถิ่นจะรับปริมาณจราจรจากถนนสายรองเพื่อเข้าถึงจุดหมายปลายทางในที่สุด

ดังนั้น ถนนในแต่ละลำดับศักดิ์ของถนน จึงมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันคือเพื่อตอบสนองความสะดวกรวดเร็วในการ เดินทาง (Mobility) หรือการเข้าถึงพื้นที่ (Accessibility) เป็นหลัก ซึ่งจะเห็นได้ว่า ถนนสายหลักมีความสะดวกรวดเร็วในการเดินทางมากแต่สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้น้อย ในทางกลับกันถนนท้องถิ่นจะมีการเข้าถึงพื้นที่ได้มากแต่มีความสะดวกรวดเร็วในการเดินทางต่ำ

(2) แนวคิดการวิเคราะห์ระดับการให้บริการของถนน

ในการวิเคราะห์ระดับการให้บริการ (Level of Service: LOS) ด้านการจราจรของทางหลวงที่เป็นเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างเมือง จะพิจารณาตามแนวทางของ Highway Capacity Manual 2010 (HCM 2010) ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาจำนวนช่องจราจรที่เหมาะสม คือ (1) การวิเคราะห์การให้บริการด้วยทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร และ (2) การวิเคราะห์การให้บริการด้วยทางหลวงตั้งแต่ 4 ช่องจราจรขึ้นไป

(2.1) ระดับการให้บริการถนนขนาด 2 ช่องจราจร

ในการวิเคราะห์ระดับการให้บริการ (Level of Service: LOS) ในกรณีเปิดให้บริการด้วยขนาดทางหลวง 2 ช่องจราจรตามแนวทางของ HCM 2010

เมื่อพิจารณาลักษณะการสัญจรบนทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อผู้ขับขี่ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ (1) ความเร็วในการเดินทาง (Speed) และ (2) ความล่าช้า (Delay) ที่เกิดจากข้อจำกัดในการแซง ดังนั้น HCM 2010 จึงกำหนดให้ระดับการให้บริการ (Level of Service: LOS) ของทางหลวงประเภทนี้ขึ้นอยู่กับตัวชี้วัด 2 ค่า คือ (1) ค่า Average Travel Speed (ATS) และ ค่า (2) Percent Time-spent Following (PTSF)

- ค่า Average Travel Speed (ATS) เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงความสามารถในการเคลื่อนที่ของการจราจร (Mobility) บนทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร ได้รับการอธิบายว่าเป็น ผลหารระหว่างความยาวของช่วงถนนที่ทำการวิเคราะห์และค่าเฉลี่ยของระยะเวลาในการเดินทางของยานพาหนะที่สัญจรผ่านช่วงถนนดังกล่าวภายในช่วงเวลาวิเคราะห์

- ค่า Percent Time-spent Following (PTSF) เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงความเป็นอิสระในการเคลื่อนที่ของยานพาหนะ รวมถึงความสะดวกสบายในการเดินทาง หมายถึง สัดส่วนโดยเฉลี่ยของระยะเวลาที่ยานพาหนะต้องเดินทางติดอยู่ภายใต้กลุ่มของยานพาหนะ (Platoon) ซึ่งเคลื่อนที่ตามหลังยานพาหนะที่ช้ากว่า เนื่องจากไม่สามารถที่จะทำการแซงได้ นอกจากนี้อาจหมายถึง สัดส่วนของจำนวนยานพาหนะที่สัญจรในช่วงระยะเวลาห่างระหว่างคัน (Time headways) ที่มีค่าน้อยกว่า 3 วินาที หรืออาจหมายถึงสัดส่วนโดยประมาณของจำนวนยานพาหนะที่ต้องติดอยู่ภายใต้กลุ่มของยานพาหนะ (Platoon) ตามที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น

ทั้งนี้ ระดับการให้บริการ (Level of Service, LOS) ของทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจร จำแนกได้เป็น 6 ระดับ และมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังแสดงใน ตารางที่ 4.1.4-1 ดังต่อไปนี้

- LOS A หมายถึง ผู้ขับขี่สามารถขับขี่ด้วยความเร็วสูงและมีอุปสรรคในการแซงเพียงเล็กน้อย และไม่ค่อยพบกลุ่มรถวิ่งตามกันที่มีจำนวนตั้งแต่ 3 คันขึ้นไป
- LOS B หมายถึง มีความสมดุลระหว่างปริมาณความต้องการในการแซงและโอกาสที่สามารถทำการแซง โอกาสที่จะพบเห็นกลุ่มรถวิ่งตามกันมีสูงขึ้น มีการลดลงของความเร็วในการเดินทาง
- LOS C หมายถึง มียานพาหนะจำนวนมากเคลื่อนที่ติดอยู่ภายใต้กลุ่มรถที่วิ่งตามกัน ความเร็วในการเดินทางลดลงอย่างเห็นได้ชัด
- LOS D หมายถึง จำนวนกลุ่มรถที่วิ่งตามกันในกระแสจราจรเพิ่มขึ้นอย่างมาก ความต้องการในการแซงมีสูง แต่โอกาสที่สามารถทำการแซงได้มีค่าเข้าใกล้ศูนย์ สัดส่วนของจำนวนรถที่วิ่งติดกันเป็นกลุ่มมีสูง ค่า PTSF มีค่าสูงขึ้นมาก
- LOS E หมายถึง ปริมาณจราจรมีค่าเข้าใกล้ความจุ (Capacity) การแซงเสมือนแทบจะไม่สามารถกระทำได้ ค่า PTSF สูงกว่า 80% ความเร็วในการเดินทางมีค่าลดลงอย่างรุนแรง
- LOS F พบในสถานการณ์ที่ ปริมาณจราจรใน 1 ทิศทาง หรือทั้ง 2 ทิศทาง มีค่าสูงกว่าความจุ (Capacity) ของช่วงถนนที่ทำการวิเคราะห์ สภาพการจราจรอยู่สถานะไม่เสถียร (Unstable) การจราจรติดขัดอย่างหนัก

ตารางที่ 4.1.4-1-1 ระดับการให้บริการของทางหลวง 2 ช่องจราจร

ระดับการให้บริการ	ATS (ไมล์/ชั่วโมง)	PTSF (%)
ระดับ A	>55	≤35
ระดับ B	>50 - 55	>35 - 50
ระดับ C	>45 - 50	>50 - 65
ระดับ D	>40 - 45	>65 - 80
ระดับ E	≤40	>80
ระดับ F	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ

ที่มา : Highway Capacity Manual 2010

(2.2) ระดับการให้บริการทางหลวงขนาด 4 ช่องจราจร

ในการวิเคราะห์ระดับการให้บริการ (Level of Service: LOS) ในกรณีเปิดให้บริการด้วยขนาดทางหลวง 4 ช่องจราจรตามแนวทางของ HCM เงื่อนไขของค่าความเร็วการไหลอิสระที่ทำการวิเคราะห์ 2010 ได้กำหนดให้ระดับการให้บริการ (Level of Service: LOS) ขึ้นอยู่กับตัวชี้วัด 2 ค่า คือ (1) ความเร็วการไหลอิสระ (Free-flow Speed; FFS) และ (2) ความหนาแน่นของกระแสจราจร (Density) ตาม

ทั้งนี้ ระดับการให้บริการ (Level of Service, LOS) ของทางหลวงขนาด 4 ช่องจราจร จำแนกได้เป็น 6 ระดับ และมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังแสดงใน ตารางที่ 4.1.4-2 ดังต่อไปนี้

- LOS A หมายถึง กระแสจราจรมีสภาพอิสระ ยวดยานสามารถใช้ความเร็วที่ระดับความเร็วการไหลอิสระ (Free-flow Speed; FFS) ยานพาหนะเกือบทั้งหมดสามารถเคลื่อนที่อย่างอิสระในกระแสจราจรโดยไม่ถูกกีดขวาง ผลกระทบจากอุบัติเหตุต่อการเคลื่อนที่ของยวดยานมีน้อยมาก
- LOS B หมายถึง กระแสจราจรยังคงมีสภาพอิสระ ยวดยานยังคงสามารถใช้ความเร็วที่ระดับความเร็วการไหลอิสระ (Free-flow Speed; FFS) ได้ ความสามารถเคลื่อนที่ในกระแสจราจรเริ่มถูกจำกัดเล็กน้อย ผู้ขับขี่ยังคงมีความรู้สึกสบายในเชิงกายภาพและเชิงจิตใจในระดับสูง ผลกระทบจากอุบัติเหตุต่อการเคลื่อนที่ของยวดยานยังคงมีน้อย
- LOS C หมายถึง ความเร็วของกระแสจราจรมีค่าใกล้เคียงความเร็วการไหลอิสระ (Free-flow Speed; FFS) ความสามารถเคลื่อนที่ในกระแสจราจรเริ่มถูกจำกัดมากขึ้น ผู้ขับขี่ต้องเพิ่มความเร็วในการเปลี่ยนช่องจราจร ผลกระทบจากอุบัติเหตุซึ่งไม่มีความรุนแรงนักยังคงมีน้อย แต่จะมีการปรากฏของแถวคอยในกรณีที่มีสิ่งกีดขวางบนทางหลวง
- LOS D หมายถึง ความเร็วในการเดินทางมีค่าลดลงในขณะที่ปริมาณจราจรมีค่าเพิ่มขึ้น การเพิ่มขึ้นของค่าความหนาแน่นของการจราจรเป็นไปอย่างรวดเร็ว ความเป็นอิสระของการเคลื่อนที่ในกระแสจราจรถูกจำกัดอย่างรุนแรง ระดับความรู้สึกสบายในเชิงกายภาพและเชิงจิตใจของผู้ขับขี่มีค่าลดลง ผลกระทบจากอุบัติเหตุซึ่งแม้ว่าจะไม่มีความรุนแรงแต่ก็ทำให้เกิดแถวคอยขึ้นได้
- LOS E หมายถึง กระแสจราจรที่สภาวะของความจุ (Capacity) การจราจรสามารถเข้าสู่ภาวะติดขัดได้ง่าย มีพื้นที่เพียงเล็กน้อยการการนำยวดยานเคลื่อนที่ไปตามกระแสจราจร เมื่อมีการรบกวนกระแสจราจรใดๆ ก็จะมีผลกระทบต่อการจราจรบริเวณดังกล่าวอย่างรุนแรงและทำให้เกิดแถวคอยเป็นอย่างมาก ความรู้สึกสบายในเชิงกายภาพและเชิงจิตใจของผู้ขับขี่อยู่ในระดับต่ำ
- LOS F หมายถึง กระแสจราจรที่อยู่ในสภาวะไม่เสถียร (Unstable flow) มักพบแถวคอยในบริเวณคอขวดของกระแสจราจร

ตารางที่ 4.1.4-2 ระดับการให้บริการของทางหลวง 4 ช่องจราจร

ระดับการให้บริการ	ความเร็วการไหลอิสระ หรือ	ความหนาแน่น
ระดับ A	ทุกค่า	>0 - 11
ระดับ B	ทุกค่า	>11 - 18
ระดับ C	ทุกค่า	>18 - 26
ระดับ D	ทุกค่า	>26 - 35
ระดับ E	60	>35 - 40
	55	>35 - 41
	50	>35 - 43
	45	>35 - 45
ระดับ F (ปริมาณจราจรมีค่ามากกว่า)	60	>40
	55	>41
	50	>43
	45	>45

ที่มา : Highway Capacity Manual 2010

(3) แนวคิดการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมรอบสถานีขนส่งมวลชน

สำหรับแนวคิดการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมในพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชน หมายถึง การพัฒนาเส้นทางคมนาคมทั้งจากเส้นทางของการใช้รถด้วยเครื่องยนต์ ระบบขนส่งสาธารณะ การใช้รถที่ไม่ใช่เครื่องยนต์ รวมถึงการเดินทางด้วยเท้าในพื้นที่โดยรอบสถานีขนส่งมวลชนและพื้นที่ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการเดินทางและการเข้าถึงด้วยระบบคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพและการผสมผสานการเดินทางแบบไร้รอยต่อ โดยหลักการจะเป็นการส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งมวลชน โดยในด้านของคมนาคมขนส่งจะเป็นการพัฒนาเส้นทางเชื่อมต่อการเดินทางจากสถานีขนส่งมวลชนไปยังพื้นที่โดยรอบของสถานี ทั้งการพัฒนาระบบทางเดินทาง การพัฒนาแนวเส้นทางจักรยาน การพัฒนาปรับปรุงการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะที่เป็นการเชื่อมต่อการเดินทางแบบต่อเนื่องหลายรูปแบบ จุดประสงค์เพื่อการมุ่งสร้างกิจกรรมหลากหลายในพื้นที่โดยรอบสถานีขนส่งมวลชน โดยมีที่พักอาศัย อาคารพาณิชย์ สำนักงาน และการใช้ประโยชน์ประเภทอื่น ๆ เพื่อให้มีทางเลือกในการเดินทางหลากหลาย ลดการพึ่งพาการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล จากแนวคิดพัฒนาโครงข่ายคมนาคมรอบสถานีขนส่งมวลชน สามารถนำไปพัฒนาต่อในเรื่อง การพัฒนาย่านชุมชนที่สนับสนุนการเดินทาง (walk system) การให้ความสำคัญกับการเดินทางที่ไม่ใช่เครื่องยนต์ (cycle) การสร้างโครงข่ายถนนและทางเดินที่หนาแน่นและมีความต่อเนื่อง (connect network) การเพิ่มประสิทธิภาพความจุของขนส่งมวลชนและความหนาแน่น (capacity and density) และการสนับสนุนให้คนเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางโดยการควบคุมที่จอดรถและการใช้ถนน (shift mode)

(4) แนวคิดด้านการคมนาคมขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ เป็นรูปแบบการขนส่งด้วยวิธีการผสมผสานการขนส่งหลายรูปแบบจากสถานที่หนึ่ง หรือจากผู้ส่งสินค้าต้นทางไปสู่สถานที่หนึ่ง หรือต่อเนื่องไปจนถึงสถานที่ โดยความหมายของการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบตาม พระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ. 2548 ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

“การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ” หมายความว่า การรับขนส่งโดยมีรูปแบบการขนส่งที่แตกต่างกัน ตั้งแต่สองรูปแบบขึ้นไปภายใต้สัญญาขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบฉบับเดียว โดยขนส่งจากสถานที่ซึ่งผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องได้รับมอบของในประเทศหนึ่งไปยังสถานที่ซึ่งกำหนดให้เป็นสถานที่ส่งมอบของในประเทศหนึ่ง การดำเนินการรับหรือส่งมอบของตามที่ระบุไว้ในสัญญาขนส่งรูปแบบเดียวไม่ถือว่าเป็นการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

“ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่อง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นผู้สัญญาขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบในฐานะตัวกลางและเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการขนส่งตามสัญญา ไม่ว่าการทำสัญญานั้น จะทำด้วยตนเองหรือโดยบุคคลที่ตนมอบหมาย แต่ไม่รวมถึงบุคคลที่กระทำการในฐานะตัวแทนหรือทำการแทนผู้ตราส่งหรือผู้ขนส่งที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการขนส่งดังกล่าว

องค์ประกอบของการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ มีดังนี้ คือ

1. เป็นรูปแบบการขนส่งสินค้าหรือเคลื่อนย้ายสินค้าที่มีลักษณะการขนส่งหลายรูปแบบมาผสมผสานกัน ภายใต้ผู้ให้บริการขนส่งรายเดียว ซึ่งจะต้องรับผิดชอบตั้งแต่สินค้าต้นทางไปถึงผู้รับปลายทาง
2. การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบมุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพด้านต้นทุน เมื่อเปรียบเทียบกับ การขนส่งทางถนน โดยการขนส่งประเภทนี้จะให้ความสำคัญต่อประเภทการขนส่งหลัก ได้แก่ การขนส่งทางรถไฟ หรือการขนส่งทางน้ำ โดยจำกัดระยะทางในการขนส่งทางถนนให้น้อยที่สุด รวมถึงการใช้ในระยะทางสั้น ๆ ในช่วงต้นทางหรือในช่วงการส่งมอบสินค้าปลายทาง
3. จะเป็นลักษณะของการขนส่งที่เรียกว่า Door to Door Delivery คือ การขนส่งจากประตูจนถึงประตู หรือ การขนส่งจากต้นทางไปถึงผู้รับปลายทาง

แนวคิดด้านการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบในจังหวัดศรีสะเกษ จะเป็นแนวคิดด้านการขนส่งที่เหมาะสมสำหรับการขนส่งเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคหรือการขนส่งระหว่างประเทศ เนื่องจากจังหวัดศรีสะเกษมีด้านชายแดนเชื่อมกับประเทศกัมพูชา และเป็นประตูเข้าสู่อีสานล่าง มีระบบโครงข่ายถนนที่เชื่อมโยงกับระบบการขนส่งทางราง ซึ่งการผสมผสานการขนส่งสินค้าโดยใช้รูปแบบการขนส่งตั้งแต่ 2 รูปแบบขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดระยะเวลาของการขนส่ง ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพให้มีศักยภาพการแข่งขัน และให้สินค้ามีความปลอดภัยที่ดีกว่า หรือเป็นวิธีการขนส่งสินค้าแบบเบ็ดเสร็จที่ครอบคลุมการขนส่งทุกประเภท โดยผู้ประกอบการเพียงรายเดียว ในการสนองความต้องการของกระบวนการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบโลจิสติกส์ และลดต้นทุนค่าใช้จ่ายของธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ Supply Chain ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนของคลังสินค้า ต้นทุนที่เกี่ยวกับการผลิต และการกระจายสินค้าในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

4) แนวคิดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

จากร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีนโยบายมุ่งเน้นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ โดยสรุปได้ดังนี้

- การสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเท่าเทียมด้านน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อสนับสนุนภาคการผลิต โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งน้ำทุกขนาด และจัดหาแหล่งน้ำดิบเพิ่มเติม ตามศักยภาพและความเหมาะสมตามพื้นที่อย่างทั่วถึง โดยมุ่งเน้นหมู่บ้านที่ประชาชนยังไม่มีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค และบริโภค

- การเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะและน้ำเสีย โดยเร่งกำจัดขยะมูลฝอยที่ตกค้างสะสมในพื้นที่วิกฤติ ผลักดันการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปขยะเป็นพลังงาน

- การสร้างความมั่นคงด้านพลังงานไฟฟ้า โดยการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจ่ายไฟฟ้าที่มีอยู่ในปัจจุบัน และการเพิ่มศักยภาพของสายส่งไฟฟ้าเพื่อรองรับกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จากพลังงานทดแทน

- การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะด้านอาชีวศึกษา วิศวกรรมและเทคโนโลยีเพื่อผลิตบุคลากรเฉพาะทางเพื่อรองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมได้

- การยกระดับบริการสาธารณสุขทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การพัฒนาระบบการแพทย์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

- การพัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่และปลอดภัย สำหรับแนวทางการพัฒนาด้านระบบโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษนั้น ได้จำแนกออกเป็น 3 ส่วนหลัก มีดังนี้

- (1) แนวคิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนเมือง
- (2) แนวคิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตชุมชนชนบท
- (3) แนวคิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริเวณที่มีกิจกรรมเฉพาะ

เนื่องจากพื้นที่ชุมชนเมืองจะมีขนาดพื้นที่น้อยกว่าพื้นที่ชุมชนชนบท แต่ในขณะเดียวกันพื้นที่ชุมชนเมืองก็มีความหนาแน่นของประชากรและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจมากกว่าพื้นที่ชุมชนชนบท รวมทั้งบริเวณที่มีกิจกรรมเฉพาะ เช่น พื้นที่ชุมชนชายแดน พื้นที่อุตสาหกรรม ก็ต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเข้าไปรองรับเป็นพิเศษ

(1) แนวคิดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค

แนวคิดการพัฒนาระบบและการปรับปรุงการบริการสาธารณูปโภคต่างๆ มีรายละเอียดดังนี้

(1.1) ด้านระบบไฟฟ้า

แนวความคิดด้านระบบไฟฟ้า คือ การวางโครงข่ายระบบไฟฟ้าให้รองรับปริมาณการใช้ไฟฟ้าในอนาคต ให้สอดคล้องกับการขยายตัวของเมือง และลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภท ซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาระบบไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค คือ สามารถขยายบริการพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการใช้ไฟฟ้าตามศักยภาพของพื้นที่ และการบริการไฟฟ้าให้ครอบคลุมครัวเรือนราษฎรในชนบท รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาเมืองน่าอยู่

(1.2) ด้านระบบประปา

- ระบบประปาสำหรับพื้นที่ชุมชน

แนวความคิดด้านระบบประปาสำหรับชุมชนเมือง คือ การขยายพื้นที่บริการของการประปาส่วนภูมิภาคให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนมากขึ้นและการปรับปรุงระบบประปาเดิมให้สามารถผลิตน้ำประปาได้มากขึ้น เนื่องจากพื้นที่บริการด้านประปายังไม่ครอบคลุมพื้นที่ที่เป็นชุมชนทั้งพื้นที่ โดยยังมีเทศบาลและพื้นที่ชุมชนนอกเขตเทศบาลบางส่วนยังคงใช้น้ำบาดาลและแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ดังนั้น จึงต้องดำเนินการปรับปรุงระบบประปาที่มีอยู่แล้วทั้ง 2 แห่ง คือ

1. การประปาส่วนภูมิภาค สาขาศรีสะเกษ พื้นที่จ่ายน้ำครอบคลุมพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ เทศบาลตำบลห้วยทับทัน เทศบาลตำบลกันทรารมย์ เทศบาลตำบลกำแพง

2. การประปาส่วนภูมิภาค สาขากันทรลักษ์ พื้นที่จ่ายน้ำครอบคลุมพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลกันทรลักษ์ และเทศบาลตำบลขุนหาญ

ในส่วนพื้นที่ชุมชนชนบทจะเป็นการจัดสร้างและพัฒนาระบบประปาหมู่บ้านให้ครอบคลุมพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการบริการของการประปาส่วนภูมิภาคทั้งหมดของจังหวัด

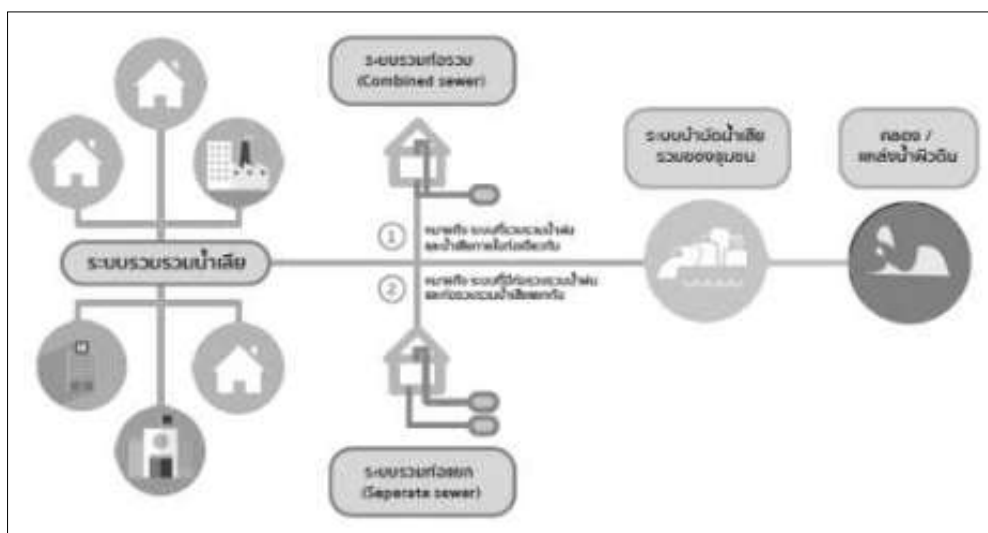
- **ระบบประปาสำหรับพื้นที่อุตสาหกรรม**

การผลิตน้ำประปาสำหรับพื้นที่อุตสาหกรรมที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ จะต้องมีการสร้างระบบผลิตน้ำประปา และจัดทำบ่อเก็บน้ำหรืออ่างเก็บน้ำไว้เป็นการเฉพาะสำหรับการผลิตน้ำประปาในพื้นที่จัดตั้งอุตสาหกรรมนั้นๆ เพื่อเป็นการลดความขัดแย้งในเรื่องการจัดสรรน้ำในพื้นที่

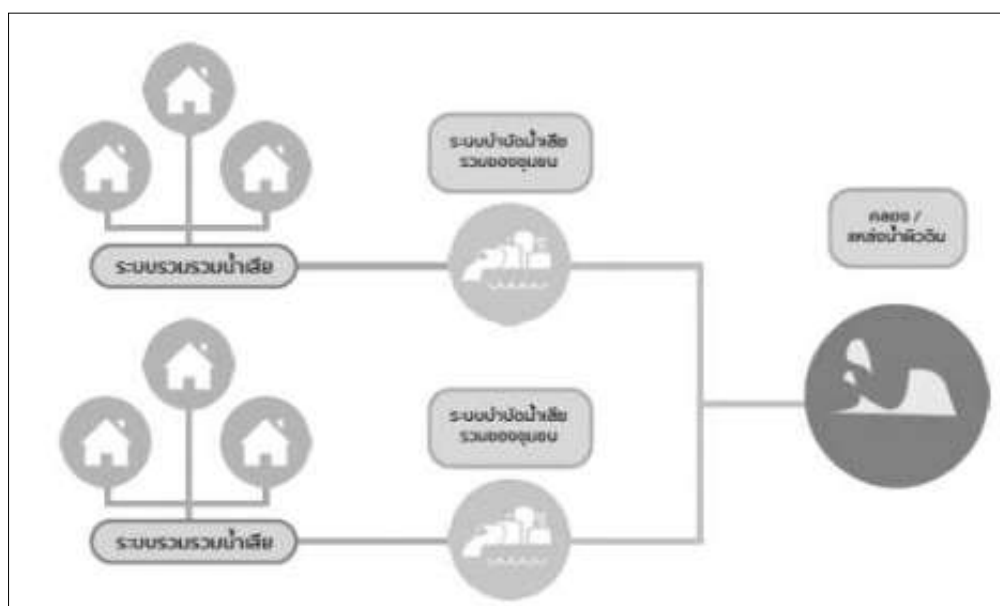
(1.3) ด้านระบบบำบัดน้ำเสีย

แนวคิดด้านระบบบำบัดน้ำเสีย คือ การลดปริมาณการปล่อยน้ำเสียที่ยังไม่ผ่านการบำบัดลงสู่แม่น้ำ ลำคลองสาธารณะ และการตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งให้อยู่ในเกณฑ์ที่จะไม่เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือในการดำเนินการ สำหรับน้ำเสียที่จะต้องทำการจัดการจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทตามแหล่งกำเนิด คือ น้ำเสียที่มีจุดกำเนิดแน่นอน (Point Source) เช่น น้ำเสียชุมชน และน้ำเสียจากอุตสาหกรรม และน้ำเสียที่มีจุดกำเนิดไม่แน่นอน (Non - Point Source) เช่น น้ำเสียจากพื้นที่เกษตรกรรม

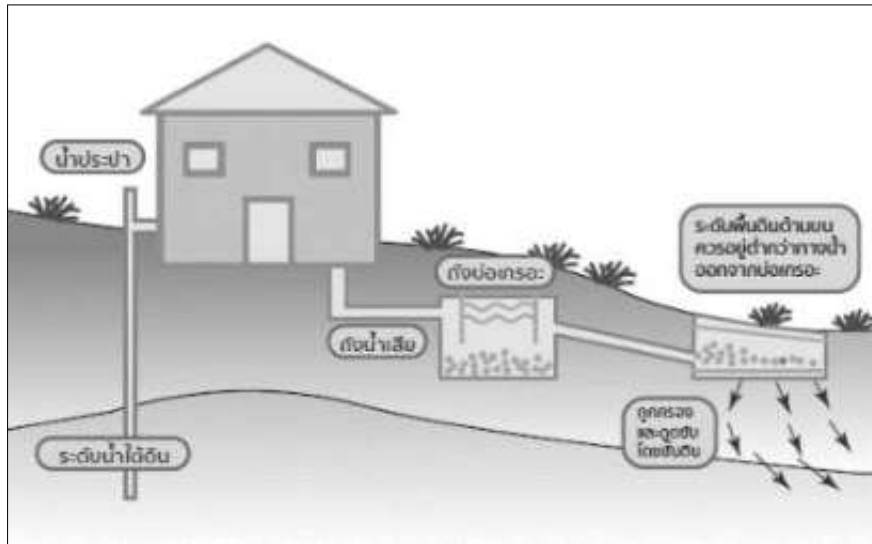
น้ำเสียจากชุมชน ควรมีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนแบบรวมศูนย์ (Central Wastewater Treatment Plant) หรือแบบรวมกลุ่มอาคาร (Cluster Treatment Plant) บริเวณพื้นที่ที่มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เช่น พื้นที่เขตเมืองศูนย์กลางหลัก เมืองศูนย์กลางรอง เมืองชายแดน และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เนื่องจากบริเวณนี้มีแหล่งกำเนิดกิจกรรมหนาแน่น มีปริมาณน้ำเสียมาก สำหรับพื้นที่บริเวณอื่นๆ ในปัจจุบันยังไม่มีกิจกรรมใดที่สร้างปริมาณน้ำเสียอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การใช้มาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินตามแนวคลองสายสำคัญและใช้ระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดตั้งประจำอาคาร (Onsite Treatment System) ในการควบคุมคุณภาพน้ำเสียที่เกิดขึ้น จะมีความเหมาะสมกว่าการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแบบรวมศูนย์ สำหรับการเรียงลำดับความสำคัญของการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลต่างๆ จะพิจารณาจากปริมาณความมากน้อยของน้ำเสียที่เกิดขึ้น และพื้นที่ตั้งของเทศบาลนั้นๆ

รูปที่ 4.1.4-4 ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนแบบรวมศูนย์
 (Central Wastewater Treatment Plant)

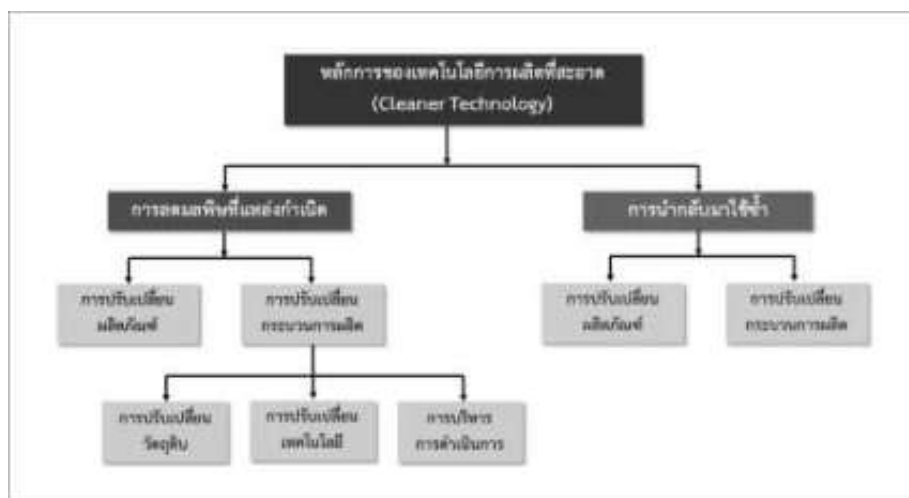
รูปที่ 4.1.4-5 ระบบบำบัดน้ำเสียแบบรวมกลุ่มอาคาร (Cluster Treatment Plant)

รูปที่ 4.1.4-6 ระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดตั้งประจำอาคาร (Onsite Treatment System)

น้ำเสียจากอุตสาหกรรม ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียอุตสาหกรรมแยกออกจากน้ำเสียของชุมชนอย่างชัดเจน มีการควบคุมให้โรงงานที่ก่อให้เกิดมลพิษสูงให้ตั้งอยู่ภายในนิคมอุตสาหกรรมเท่านั้น โดยต้องมีระบบบำบัดตามมาตรฐานของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ส่วนโรงงานอุตสาหกรรมนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม ให้ติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียรายโรงงาน พร้อมทั้งมีมาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมคุณภาพของน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วของโรงงานต่างๆ ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

น้ำเสียจากเกษตรกรรม น้ำเสียจากพื้นที่การเกษตรโดยส่วนใหญ่เป็นน้ำเสียที่มีจุดกำเนิดไม่แน่นอน ดังนั้น การควบคุมและการจัดการน้ำเสียจากพื้นที่การเกษตรจึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยากแต่อย่างไรก็ตามน้ำเสียเกษตรกรรมที่มีแหล่งกำเนิดที่แน่นอน เช่น ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ เป็นต้น ควรมีการใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการระบายน้ำทิ้งและคุณภาพน้ำทิ้งของพื้นที่ทางการเกษตรและส่งเสริมให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสะอาดในการผลิต (Clean Technology) เพื่อลดปริมาณของเสียที่ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ส่งเสริมให้มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดตั้งประจำอาคารในฟาร์มปศุสัตว์ และพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

รูปที่ 4.1.4-7 หลักการของเทคโนโลยีสะอาดในการผลิต (Clean Technology)

ดังนั้นแนวคิดการพัฒนาด้านระบบบำบัดน้ำเสีย จึงมุ่งเน้นไปที่การลดปริมาณน้ำเสีย การควบคุมการปล่อยน้ำเสีย การส่งเสริมให้มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำตามธรรมชาติ และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม

(1.4) ด้านระบบกำจัดขยะ

แนวคิดด้านระบบกำจัดขยะจำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ ระบบกำจัดขยะชุมชน และระบบกำจัดขยะอุตสาหกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระบบกำจัดขยะชุมชน ปัจจุบันระบบกำจัดขยะที่มีอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ มีความสามารถในการรองรับปริมาณขยะได้ไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้มีปัญหาขยะชุมชนสะสม และตกค้าง เนื่องจากการจัดหาพื้นที่กำจัดขยะแห่งใหม่ในทุกท้องถิ่นเป็นไปได้ยาก ดังนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ต้องใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ สำหรับการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการกำจัดขยะ มีการจัดกลุ่มเพื่อการจัดการขยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและปรับปรุงระบบการบริหารจัดการขยะชุมชนให้ดียิ่งขึ้น โดยพื้นที่เป้าหมายควรเป็นพื้นที่ในเขตเมืองศูนย์กลางหลัก เมืองศูนย์กลางรอง และเมืองชายแดน ซึ่งเมืองเหล่านี้จะมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น ส่วนพื้นที่ชุมชนชนบทอาจใช้การกำจัดขยะในท้องถิ่นหรือในครัวเรือนจะมีประสิทธิภาพมากกว่าระบบกำจัดขยะแบบรวมศูนย์

ระบบกำจัดขยะอุตสาหกรรม ควรแยกออกมาจากระบบกำจัดขยะชุมชน โดยบริเวณที่ต้องมีการกำจัดขยะอุตสาหกรรม ได้แก่ บริเวณโรงงานอุตสาหกรรม แต่การควบคุมการกำจัดขยะจากโรงงานนอกเขตนิคมอุตสาหกรรมจะทำได้ยากกว่า เพราะการควบคุมดูแลไม่ทั่วถึง ดังนั้นควรใช้มาตรการทางผังเมืองเพื่อกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมอย่างเหมาะสมร่วมด้วย

ดังนั้นแนวคิดการพัฒนาด้านระบบกำจัดขยะของจังหวัดศรีสะเกษ จึงมุ่งเน้น การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม โดยเน้นการลดและแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง การจัดการขยะมูลฝอยแบบรวมศูนย์และการกำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสานเน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน หรือทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน

(2) แนวคิดการพัฒนาด้านสาธารณูปการ

แนวคิดการพัฒนาด้านสาธารณูปการ จะต้องจัดหาระบบสาธารณูปการต่างๆ ให้เพียงพอรวมทั้งต้องให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีและเพิ่มทักษะความสามารถ ความชำนาญให้แก่ประชาชน เพื่อให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน มีการกระจายการให้บริการสาธารณูปการอย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่ ตามความต้องการของประชาชน รวมถึงการพัฒนาพื้นที่โล่งเพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์เมือง

(2.1) ด้านการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษมีระดับชั้นของการศึกษาครบทุกระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงระดับบัณฑิตศึกษา แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงสถานที่ตั้งพบว่าสถานศึกษาโดยส่วนใหญ่มีที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองศูนย์กลางหลัก ดังนั้นแนวคิดการพัฒนาด้านการศึกษา คือ การกระจายสถานศึกษาออกไปยังเขตเมืองศูนย์กลางรองและเขตพื้นที่ชนบท ให้มีจำนวนโรงเรียนให้เพียงพอต่อการบริการและเข้าถึงบริการได้ง่าย นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อสร้างทรัพยากรบุคคลให้มีความพร้อมในการแข่งขัน เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

(2.2) ด้านการสาธารณสุข ปัจจุบันระบบบริการสุขภาพของจังหวัดศรีสะเกษ

ประสบกับปัญหาสำคัญหลายประการ อันได้แก่ ปัญหาเรื่องประสิทธิภาพ คุณภาพบริการ ความแออัดของผู้รับบริการในโรงพยาบาลศูนย์ สะท้อนถึงการใช้ทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับบทบาทของสถานพยาบาลในการให้บริการ ดังนั้น แนวคิดในการพัฒนาด้านการสาธารณสุข จึงควรเน้นที่ประสิทธิภาพในการเข้าถึงการบริการ โดยการเพิ่มจำนวนสถานบริการให้มีจำนวนที่เหมาะสมกับจำนวนประชากร การเพิ่มศักยภาพการดูแลผู้ป่วยของโรงพยาบาลชุมชน ลดความแออัดของผู้ป่วยในโรงพยาบาลศูนย์ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดูแลสุขภาพเป็นแบบเชิงรุก เน้นการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันการเกิดโรค

(2.3) แหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ จังหวัดศรีสะเกษมีแหล่งนันทนาการ

กระจายอยู่เกือบทั่วพื้นที่ แต่แหล่งสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจในลักษณะสวนสาธารณะยังมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนประชากร สวนสาธารณะนอกจากจะสนองความต้องการของคนทั้งทางร่างกายและจิตใจแล้วยังช่วยป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ ที่เป็นประโยชน์ไม่ให้สูญหาย ดังนั้นแนวคิดในการพัฒนาแหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจจะมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มพื้นที่สำหรับเป็นแหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ โดยเน้นพื้นที่สาธารณประโยชน์ เช่น พื้นที่ริมคลอง สนามหน้าสถานที่ราชการ เป็นต้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ควรมีการบริหารจัดการดูแลและรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นพื้นที่สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

(2.4) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จังหวัดศรีสะเกษยังมีแนวโน้มการ

เพิ่มขึ้นของปัญหาอาชญากรรม อุบัติเหตุทางถนน และเหตุเพลิงไหม้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่และทรัพย์สินของประชาชน จึงต้องมีการจัดการอย่างเหมาะสม โดยต้องเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาให้มากที่สุด ดังนั้น แนวคิดในการพัฒนาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จะเน้นการจัดการพื้นที่เพื่อป้องกันการเกิดเหตุ และการเตรียมความพร้อมที่ดีในการเผชิญเหตุ

5) แนวคิดด้านการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ

การป้องกันการเกิดภัยพิบัติทั้งทางธรรมชาติและที่มนุษย์กระทำขึ้นเป็นเรื่องที่ยาก แต่หากมีการวางระบบการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้ลดความรุนแรงความสูญเสียผลกระทบต่อประชาชนลงได้อย่างมากการวางแผนเพื่อเผชิญหน้ากับสถานการณ์ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุที่ต่อเนื่องจนครบกระบวนการ เรียกว่า “วงจรการจัดการสาธารณภัย” ประกอบด้วย

- การป้องกัน (Prevention) คือ การดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดความเสียหายภัยพิบัติและความสูญเสียเกิดขึ้นแก่ชีวิต ทรัพย์สินและชุมชน เช่น การสร้างเขื่อน เพื่อป้องกันน้ำท่วม การควบคุมไฟฟ้า การออกกฎหมายห้ามใช้ที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัย และการกำหนดมาตรฐาน ความปลอดภัยของสิ่งก่อสร้าง

- การบรรเทาผลกระทบ (Mitigation) คือ กิจกรรมที่มุ่งในการลดผลกระทบ และความรุนแรงของภัยพิบัติที่ก่อให้เกิดอันตรายและความสูญเสียแก่ชุมชน เนื่องจากการป้องกันและการบรรเทาผลกระทบมีความหมายใกล้เคียงกันในหลายประเทศ จึงใช้มาตรการทั้ง 2 ด้านควบคู่กัน การบรรเทาความสูญเสียจากภัยพิบัติเป็นเรื่องกว้างขวางและครอบคลุมการดำเนินงานหลายด้าน จึงต้องการการประสานงานที่ดีมาตรการที่สำคัญ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของกิจกรรมต่างๆ การปรับปรุงระบบแจ้งเตือนภัยการวางแผนควบคุมการใช้ที่ดิน การปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง รวมถึงการสร้างความรู้ของสาธารณชนผ่านการให้การศึกษาและฝึกอบรม

- **การเตรียมพร้อม (Preparedness)** คือ การเตรียมการล่วงหน้าเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับรัฐบาล องค์กรปฏิบัติ ชุมชน และปัจเจกบุคคล ในการเผชิญกับภาวะฉุกเฉินภัยพิบัติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการป้องกันและบรรเทาผลกระทบด้านในเชิงนโยบาย ขณะที่การเตรียมพร้อมเป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยปฏิบัติจำนวนมากที่ต้องประสานงานกัน มาตรการที่สำคัญ ได้แก่ การจัดทำแผนรองรับภาวะฉุกเฉิน การเตรียมการอพยพประชากร การวางระบบแจ้งเตือน และระบบการสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงการฝึกซ้อมและอบรมให้ความรู้แก่สาธารณชนด้วย เนื่องจากในกรณีที่การเตรียมพร้อมของรัฐมีข้อจำกัด การเตรียมพร้อมในระดับบุคคลและครัวเรือนจะสามารถช่วยรักษาชีวิตและทรัพย์สินได้เช่นกัน

- **การรับสถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Response)** คือ การปฏิบัติอย่างทันทีทันใดเมื่อภัยพิบัติเกิดขึ้นโดยมีมาตรการต่างๆ เพื่อช่วยชีวิต ป้องกันอันตราย และความสูญเสียต่างๆ เช่น การค้นหาช่วยชีวิต การกู้ภัย การอพยพ การผจญเพลิง การแจกจ่ายอาหารและยา การจัดทำที่พักชั่วคราวการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการนำส่งโรงพยาบาล เป็นต้น

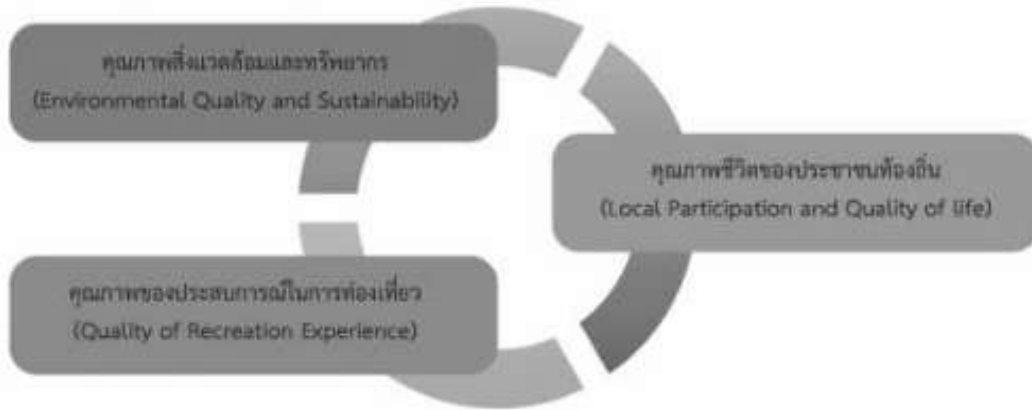
- **การฟื้นฟูบูรณะ (Recovery)** การฟื้นฟูบูรณะเป็นขั้นตอนที่ดำเนินการเมื่อเหตุการณ์ภัยพิบัติผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อให้พื้นที่หรือชุมชนที่ได้รับภัยพิบัติกลับคืนสู่สภาพที่ดีขึ้นระดับหนึ่ง ซึ่งอาจจะต้องใช้ระยะเวลา 5-10 ปี มาตรการที่สำคัญ ได้แก่ การซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งก่อสร้าง ที่อยู่อาศัยการจัดตั้งชุมชนใหม่ การให้ความช่วยเหลือ ฟื้นฟูชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่ประสบภัยสำหรับมาตรการฟื้นฟูบูรณะในระยะยาวจะนำไปสู่เรื่องของการพัฒนาต่อไป

- **การพัฒนา (Development)** ขั้นตอนการพัฒนาภายหลังเหตุการณ์ภัยพิบัติเป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้างกว่าการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบเท่านั้น โดยครอบคลุมถึงการทบทวนและศึกษาประสบการณ์การจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้น แล้วทำการปรับปรุงระบบการดำเนินงานต่างๆ ที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อลดความสูญเสียให้น้อยที่สุด

6) แนวคิดการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

(1) แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)

องค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ได้กำหนดหลักการของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531 ว่าลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน คือ “การได้รับการคาดหวังให้นำไปสู่การจัดการทรัพยากรทั้งมวล ด้วยวิถีทางที่ตอบสนองต่อความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุนทรียะ ในขณะเดียวกันก็คงไว้ซึ่งบูรณาภาพทางวัฒนธรรม กระบวนการทางนิเวศวิทยาที่จำเป็น ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบต่างๆ ที่เอื้อต่อชีวิต” เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนควรคำนึงถึงการรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ป้องกันผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดกับทรัพยากรท่องเที่ยว ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้การใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด เน้นการจัดการท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึก มีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมจัดทำ และร่วมได้รับผลประโยชน์อย่างเสมอภาค โดยเป้าหมายหลักคือคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร คุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น และคุณภาพของประสบการณ์ในการท่องเที่ยว

รูปที่ 4.1.4-8 เป้าหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)

แนวความคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนริเริ่มจากแนวความคิดการท่องเที่ยวที่พยายามหลีกเลี่ยงการทำลายทรัพยากรการท่องเที่ยว และได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง โดยในระยะหลังมีการประยุกต์หลักการอื่นๆ เพื่อให้การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเดิมทีการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้นเกิดขึ้นจากแรงผลักดันในกระแสความต้องการการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการท่องเที่ยวใน 4 ลักษณะ คือ 1) กระแสความต้องการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับโลก โดยมุ่งหวังให้มีการพัฒนาไปสู่การป้องกัน แก้ไขวิกฤตการณ์ของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอนุรักษ์ระบบนิเวศเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ 2) กระแสความต้องการของตลาดการท่องเที่ยวในด้านการศึกษา และการเรียนรู้ โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวจากเดิมที่เน้นการพักผ่อนหย่อนใจเป็นหลัก และเริ่มให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและอนุรักษ์มากยิ่งขึ้น 3) กระแสความต้องการการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวให้ความหลากหลายมากขึ้นจากเดิมที่มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในลักษณะซ้ำซากจำเจ และมีการเปรียบเทียบความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยวในอดีตกับความเสื่อมโทรมของทรัพยากรการท่องเที่ยวในปัจจุบัน และ 4) กระแสความต้องการพัฒนาคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวความคิดการกระจายอำนาจผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

(1.1) การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นแนวทางการควบคุมการท่องเที่ยวให้ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจและชุมชน ควบคู่ไปกับการใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่า และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมไปถึงการหาวิถีทางในการสร้างทรัพยากรใหม่ทดแทน โดยมีหลักการที่สำคัญ ประกอบด้วย

- มีการดำเนินการจัดการภายใต้ขีดความสามารถของระบบธรรมชาติในการทดแทนฟื้นฟู ให้สามารถผลิตและให้บริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตลอดไปโดยที่ทรัพยากรไม่ลดถอยหรือเสื่อมโทรมลง

- ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
- มีการกระจายประโยชน์อย่างเป็นธรรมสู่ชุมชนท้องถิ่น
- ให้ประสบการณ์นันทนาการที่มีคุณค่า

- ให้ผู้เยี่ยมชมได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ ทรัพยากร และวิถีชีวิต
- เน้นการออกแบบที่กลมกลืนกับสถาปัตยกรรมท้องถิ่น และใช้วัสดุในท้องถิ่น
- เน้นการผสมผสานการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนสู่แผนพัฒนาระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับประเทศ

- เน้นข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นฐานในการตัดสินใจ และการติดตามตรวจสอบ

(1.2) หลักการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ยึดหลักการ 10 ประการ ดังนี้

- มีการรักษาทรัพยากรไว้ให้มีสภาพดั้งเดิมมากที่สุด ให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ซึ่งการท่องเที่ยวแบบผิวเผิน (Passive Tourism) จะเป็นรูปแบบที่ส่งเสริมการเข้าถึง และการบริโภคทรัพยากรอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทำให้มีระยะเวลาในการฟื้นฟูทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวอยู่ตลอด

- มีการออกแบบสิ่งก่อสร้าง และสิ่งบริการอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยวที่กลมกลืนกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมพื้นบ้าน ไม่นำสิ่งแปลกปลอมเข้าไป และต้องคำนึงถึงคนพิการด้วย ในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ควรหลีกเลี่ยงการตัดต้นไม้ คำนึงถึงกระแสน้ำว่าจะไม่ก่อให้เกิดการพังทลาย และไม่กีดขวางเส้นทางเดินของสัตว์ป่าในพื้นที่ ทางเดินในแหล่งธรรมชาติที่เปราะบางควรทำทางเดินยกระดับ (Board Walk) คำนึงถึงความปลอดภัย มีระบบการสื่อความหมายที่ดี และต้องคำนึงถึงการติดต่อสื่อสารระหว่างนักท่องเที่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน ป้ายสื่อความหมายควรออกแบบให้ใช้ได้ในระยะเวลานาน และมีความทนทานสูง ควรมีห้องสุขาสะอาดบริการตามระยะทางเดินห่างกันอย่างน้อย 3 กิโลเมตรต่อหนึ่งแห่ง แหล่งบริการอาหาร และเครื่องดื่ม ต้องคำนึงถึงการกำจัดขยะและน้ำเสีย

- มีการวางแผนการจัดการสาธารณูปโภคพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการใช้งาน ทั้งระบบน้ำประปา ไฟฟ้า สื่อสาร โดยคำนึงถึงขีดความสามารถและขอบเขตในการรองรับปริมาณนักท่องเที่ยว ทั้งขีดความสามารถในการรองรับทางกายภาพ (Physical Carrying Capacity) และขีดความสามารถในการรองรับทางสภาพแวดล้อม (Environmental Carrying Capacity)

- มีการศึกษาวิเคราะห์ความอ่อนไหวของระบบนิเวศ ทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติ และมรดกทางวัฒนธรรม แหล่งโบราณคดี โบราณสถานต่างๆ แม้จะเป็นเพียงเนินดินร้างก็สามารถศึกษาค้นคว้าได้ถึงลักษณะการตั้งถิ่นฐานชุมชนโบราณที่สะท้อนถึงอดีตกาลที่ทรงคุณค่า

- มีการศึกษาและสำรวจแหล่งพลังงานจากธรรมชาติ เพื่อนำมาใช้ให้ก่อประโยชน์มากที่สุด เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานกระแสน้ำ พลังงานความร้อนใต้พิภพ เป็นต้น ควรหลีกเลี่ยงการใช้ น้ำที่ได้มาจากธรรมชาติอย่างไม่คุ้มค่า และหลีกเลี่ยงการใช้เครื่องปรับอากาศให้มากที่สุด

- มีระบบการกำจัดของเสียที่มีประสิทธิภาพ มีการบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งตามธรรมชาติ มีการกำจัดขยะและปฏิกูล โดยถือหลักใช้แล้วใช้ซ้ำ และเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์อีก (Reused/Recycle) สำหรับของเสียจากห้องสุขา อาจใช้ระบบการทำแก๊สชีวภาพ (Biogas) เป็นต้น

- มีการให้การศึกษาแก่ประชาชนในท้องถิ่นในทุกระดับให้รู้วิธีการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว วิธีการบริการนักท่องเที่ยว ผ่านการเรียนรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ การฝึกอบรมดูงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้ใหม่ๆ ทันท่วงทีต่อการพัฒนา
- มีการตรวจสอบผลกระทบจากการท่องเที่ยว และประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยรวบรวมข้อมูลสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวว่าควรอยู่ในระดับใด และหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถ ในการรองรับของพื้นที่กับความต้องการของนักท่องเที่ยวและการยอมรับของชุมชนท้องถิ่นต่อการพัฒนา
- มีการวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องปรับปรุงและพัฒนาภาวะเปี่ยมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและผู้ประกอบการ และภาคประชาชนในท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการอย่างเสมอภาค

(2) แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ถือเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ทางการท่องเที่ยว (New Travel Paradigm) ที่มีอิทธิพลต่อกรอบแนวคิดและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในหลายประเทศทั่วโลก และก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านอุปสงค์ และอุปทานทางการท่องเที่ยว ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ไปสู่แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มี 3 ประการหลัก คือ

1) กระแสโลกาภิวัตน์ และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) ตัวอย่างเช่น การบูรณาการวัฒนธรรมเข้ากับธุรกิจหรือการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเพื่อประโยชน์ทางการค้า (Cultural Commodification) โดยผลผลิตที่ได้ คือ ผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรม (Cultural Products) ซึ่งมีต้นทุนต่ำ แต่สามารถสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจได้เช่นเดียวกับสินค้าและบริการอื่นๆ

2) กระแสความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ซึ่งส่งผลให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองผ่านการเผยแพร่องค์ความรู้ต่างๆ ในลักษณะ “สังคมฐานความรู้” (Knowledge - Based Society) ที่เปลี่ยนผ่านไปสู่ “สังคมความคิดสร้างสรรค์” (Creativity Society) คือ ผู้บริโภคมีความต้องการการตอบสนองที่มีลักษณะเฉพาะตัว ทั้งการตอบสนองทางด้านจิตใจ การค้นหาความหมายของสิ่งต่างๆ รอบตัว รวมถึงความคาดหวังที่จะได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่จากมุมมอง หรือวิถีคิดใหม่ๆ มากยิ่งขึ้น

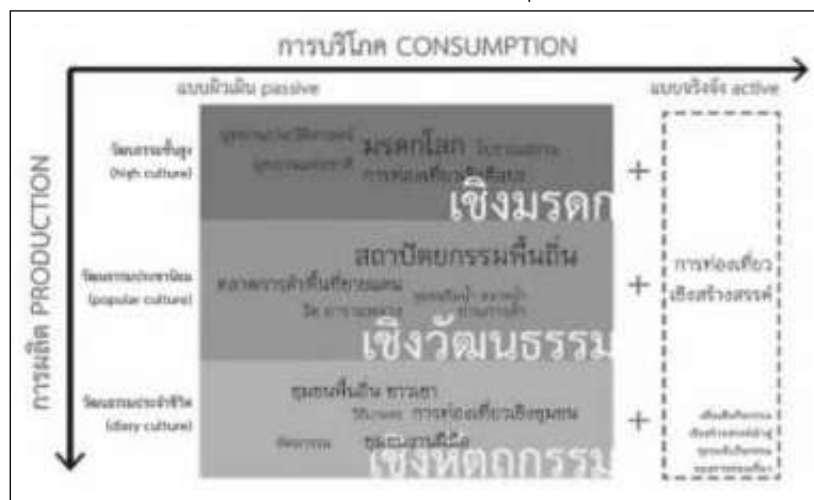
3) การพัฒนาการท่องเที่ยวสามารถนำแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์มาประยุกต์เพื่อสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่มที่ก่อให้เกิดคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวกับระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

(2.1) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) องค์การยูเนสโก (UNESCO)

ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ว่า “เป็นการท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาให้ชุมชนนั้นๆ เกิดความยั่งยืน โดยมีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตในชุมชน ในเชิงการเรียนรู้และการทดลองให้ได้มาซึ่ง

ประสบการณ์ที่เป็นอยู่จริงในชุมชน นอกจากนั้น ชุมชนจะต้องสามารถใช้การจัดการท่องเที่ยวสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือในการรักษาความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวภายในชุมชน และผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ ทั้งในรูปแบบที่เป็นผลประโยชน์ตอบแทน อิงตามระบอบทุนนิยมและความยั่งยืนของการพัฒนาในชุมชน”

ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สามารถผนวกเป็นกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวสู่ทุกรูปแบบของกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีอยู่ในทุกระดับ โดยในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญ และอ่อนไหว ควรจะมีลักษณะของการท่องเที่ยวแบบค่อยเป็นค่อยไป เพื่อรักษาคุณภาพของสถานที่ ในขณะที่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสร้างสรรค์ต้องทำในรูปแบบจริงจัง เพราะเป็นกิจกรรมที่ต้องการการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในพื้นที่มากที่สุด ต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ทั้งการบริการ และคุณภาพของกิจกรรมต่างๆ

รูปที่ 4.1.4-9 กรอบแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)

(2.2) คุณลักษณะเฉพาะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มี 6 ประการ ประกอบด้วย (Richards, 2010)

1) นำความโดดเด่นและแตกต่างกันของทรัพยากรการท่องเที่ยวมาสร้างเอกลักษณ์ให้กับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อตอบรับกับนักท่องเที่ยวที่ต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ ที่มีความแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น เมืองบาร์เซโลนา ประเทศสเปน มีความโดดเด่นด้านอาหารพื้นเมืองซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น จึงนำจุดเด่นด้านนี้มาพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยจัดให้มีกิจกรรมการสอนวิธีการปรุงอาหาร ทั้งอาหารดาวและอาหารหวานให้กับนักท่องเที่ยว

2) เพิ่มทักษะให้กับนักท่องเที่ยวโดยให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น กิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการทอผ้าพื้นเมืองของชาวเมารี ประเทศนิวซีแลนด์ จะสร้างทักษะด้านการทอผ้าให้กับนักท่องเที่ยว หรือกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการปรุงอาหารของเมืองบาร์เซโลนา ประเทศสเปน จะสร้างทักษะด้านการปรุงอาหาร เป็นต้น

3) มีสินค้าหลัก คือ ทักษะและประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมที่เกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น ประสบการณ์ทางดนตรีพื้นเมือง และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ได้จากการเข้า

ร่วมงานเทศกาลดนตรีของประเทศเม็กซิโก ประสบการณ์ และทักษะด้านศิลปะการวาดภาพ การแกะสลักจากการเข้าร่วมงานศิลปะในป่าของประเทศแคนาดา เป็นต้น

4) เปลี่ยนจากการขายทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องได้สู่ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ คือ จากการขายสินค้าที่เป็นวัตถุไปสู่การขายสินค้าที่เรียกว่าประสบการณ์ ตัวอย่างเช่น เปลี่ยนจากการขายมีดลักโยล (Laguiole) ซึ่งเป็นงานฝีมือแบบดั้งเดิมของประเทศฝรั่งเศส เป็นการขายการสอนทำมีดจากมืออาชีพในท้องถิ่น เป็นต้น

5) เปลี่ยนจากสินค้าที่เป็นวัฒนธรรมระดับสูงไปสู่สินค้าที่เป็นวัฒนธรรมประจำวัน เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้ สัมผัสถึงความเป็นท้องถิ่น และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ง่ายขึ้น โดยวัฒนธรรมระดับสูงเป็นวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวจำเป็นต้องไปเยี่ยมชม ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ อาคารแสดงผลงานศิลปะ อนุสาวรีย์ต่างๆ ส่วนวัฒนธรรมประจำวันจะเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างแท้จริงที่มีอยู่ตามชนบทในวิถีชีวิตประจำวัน เช่น ตลาดนัดท้องถิ่น ร้านอาหารพื้นบ้านตามชนบท สภากาแฟ เป็นต้น

6) เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ตัวอย่างเช่น การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศนิวซีแลนด์ที่จัดให้มีกิจกรรม เช่น การแกะสลัก การเรียนภาษาเมารี การทอผ้า การสร้างงานไม้ และการทำอาหาร นักท่องเที่ยวสามารถเลือกได้ว่าการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใด โดยแต่ละกิจกรรมจะมีชาวบ้านในท้องถิ่นคอยให้คำแนะนำในการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ เป็นต้น

รูปที่ 4.1.4-10 คุณลักษณะเฉพาะของแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)

(3) แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ

แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษเป็นการพัฒนาบนฐานแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) กับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) โดยส่งเสริมให้จังหวัดศรีสะเกษเป็น “เมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม วัฒนธรรมสร้างสรรค์ เกษตรปลอดภัย กีฬาชั้นนำ และประตูแหล่งอารยธรรมในประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” โดยมีแนวคิดในการสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความเจริญทางเศรษฐกิจของจังหวัด เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความมั่นคงด้านสังคม และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และมรดกทางวัฒนธรรมอันเป็นต้นทุนทางการท่องเที่ยว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นทั้งชาว

ไทยและชาวต่างชาติ ใช้เวลาอยู่ในพื้นที่นานขึ้น มีการใช้จ่ายในพื้นที่มากขึ้น มีการกระจายรายได้สู่ชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากขึ้น และส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมีการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม การท่องเที่ยววัฒนธรรม โดยเฉพาะวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ (ส่วย เขมร ลาว เยอ) วัฒนธรรมใหม่ และการสักการะเกจิอาจารย์ที่เป็นที่เคารพนับถือ และการท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวหลัก เสริมด้วยการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงกีฬา และการท่องเที่ยวเมืองชายแดน ดังนี้

(3.1) การกำหนดให้มีมาตรการในการอนุรักษ์ และส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เหมาะสมและมีการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสม เพื่อการรักษาและส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่เป็นต้นทุนทางการท่องเที่ยว กำหนดพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีความชัดเจน เพื่อสงวนรักษา ป้องกันการบุกรุก และอนุญาตให้ประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ที่ได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ และกำหนดพื้นที่ท่องเที่ยวประเภทต่างๆ โดยใช้มาตรการทางผังเมืองจัดระเบียบการใช้พื้นที่ กิจกรรม อาคารสิ่งปลูกสร้าง และระยะถอยร่นจากแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำ โดยแบ่งพื้นที่ท่องเที่ยวออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่ พื้นที่ท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรม พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ (ส่วย เขมร ลาว เยอ) พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ พื้นที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ พื้นที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและนันทนาการบริเวณแหล่งท่องเที่ยวริมลำน้ำมูลและตามแหล่งน้ำต่างๆ พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ พื้นที่ท่องเที่ยวเมืองชายแดนบริเวณเมืองใหม่ช่องสะงำถึงจุดผ่านแดนถาวรช่องสะงำ ในอำเภอภูสิงห์

(3.2) การพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะกลุ่มท่องเที่ยว (Tourism Cluster Development) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว โดยการแบ่งกลุ่มการท่องเที่ยวตามทรัพยากรที่มีทำเลที่ตั้งที่อยู่ใกล้เคียงกันและสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบเดียวกัน โดยแต่ละกลุ่มจะมีจุดขายทางการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป ดังนี้

- กลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และธรรมชาติริมลำน้ำมูล
- กลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม และวัฒนธรรมใหม่
- กลุ่มท่องเที่ยวเมืองชายแดน ประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม ธรรมชาติ และเกษตร
- กลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และหัตถกรรมสร้างสรรค์
- กลุ่มท่องเที่ยวธรรมชาติ วัฒนธรรม และเกษตร ครอบคลุมพื้นที่ ส่งเสริมการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

(3.3) พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว (Tourism route) ให้หลากหลายและครบวงจร เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มอารยธรรมอีสานใต้ และเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

(3.4) ส่งเสริมความเชื่อมั่น และวางมาตรการในการดูแลรักษาความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

(3.5) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

(3.6) ส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(3.7) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

4.2 ผังเสนอแนะการพัฒนาพื้นที่อำเภออุซัน

4.2.1 ผังเสนอแนะด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

4.2.1.1 สาระสำคัญของมาตรการการใช้ประโยชน์ที่ดิน

1) ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินมีการควบคุม อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร (FAR) และอัตราส่วนพื้นที่อาคารคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร (BCR) ทั้งการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่น เพื่อการควบคุมความหนาแน่นของเมือง แต่จะแตกต่างกันตรงที่ การควบคุมดังกล่าว การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลักจะใช้ประโยชน์ที่ดินได้เข้มข้นกว่าการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่น และกิจการที่เป็นข้อห้ามในการดำเนินการ

กิจการหลัก หมายถึง กิจกรรมที่ให้ประกอบกิจการได้เนื่องจากมีความเหมาะสมกับศักยภาพของย่านนั้น ๆ เช่น ย่านที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อยให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการอยู่อาศัยแบบเบาบางสามารถก่อสร้างบ้านเดี่ยว

กิจการอื่น หมายถึง การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่ใช่กิจการหลัก และไม่ใช้กิจกรรมที่เป็นข้อห้าม เช่น ย่านที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย กำหนดให้มีกิจการอื่นได้บ้าง เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร โรงงานบางประเภท

กิจการที่เป็นข้อห้าม หมายถึง กิจกรรมที่ไม่สอดคล้องหรือรบกวนการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก เช่น ย่านที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อยไม่ควรมีการ ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัย สร้างความเดือดร้อนรำคาญ ความไม่ปลอดภัยในชุมชน เช่น โรงงานที่ก่อให้เกิดมลพิษ อุโมงค์รถ หรืออาคารขนาดใหญ่ที่สร้างความหนาแน่นที่มากขึ้น จนเกิดความไม่สมดุลของระบบสาธารณูปโภคที่จัดเตรียมไว้รองรับ เป็นต้น

2) ข้อกำหนดเพื่อความปลอดภัยตัวของระบบจราจร สภาพการไหลและการระบายน้ำ โดยกำหนดให้มีที่ว่างตามแนวเส้นทางคมนาคมสายสำคัญ และบริเวณริมฝั่งลำคลอง และแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

3) การควบคุมการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม มีแนวทางในการกำหนดประเภทโรงงานอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

(1) พื้นที่เมือง ประกอบด้วยที่ดินประเภทพาณิชยกรรม ที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง และที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย พิจารณาจากอุตสาหกรรมบริการตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่องกำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ หรืออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชน พ.ศ.2545 เป็นสำคัญยกเว้นอุตสาหกรรมบริการ หรืออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชนที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง หรือรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) หรือรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย (EHIA) ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

(2) พื้นที่นอกเมือง (ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม) ให้อุตสาหกรรมทุกประเภทยกเว้นอุตสาหกรรมที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง

(3) ที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม ห้ามโรงงานทุกประเภท

4.2.1.2 การกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน และมาตรการ

1. พื้นที่เสนอแนะเพื่อการอยู่อาศัยและพาณิชยกรรม (สีเหลืองอ่อน)

การพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย สิ่งที่สำคัญ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยมีระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการอย่างเพียงพอและทั่วถึง การสร้างความเชื่อมโยงของระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ โดยเน้นการพัฒนาจากศูนย์กลางชุมชน และไม่ส่งเสริมการพัฒนาตามแนวนอน ควรให้เกิดการพัฒนาเป็นศูนย์กลางจากชุมชนออกไปสู่ส่วนต่างๆ ของเมือง และในย่านนี้ เนื่องจากชุมชนเมืองส่วนใหญ่ ของประเทศ ยังไม่สามารถแยกพื้นที่ระหว่างการอยู่อาศัยและการพาณิชยกรรมได้เด่นชัด เนื่องจากยังปะปนกันกับการพาณิชยกรรม จึงมีแนวคิดให้เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยเป็นหลัก และมีการใช้ที่ดินในลักษณะผสม (Mixed - Uses) ปะปนอยู่บ้าง โดยกำหนดความหนาแน่นประชากร 8-24 คนต่อไร่

1) ประเภทกิจการการใช้ประโยชน์ที่ดิน

- กิจการหลัก: ที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม สถาบันราชการ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

- กิจการอื่น: กิจการที่มีความจำเป็น ในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ และไม่ใช้กิจการที่เป็นข้อห้าม เช่น พาณิชยกรรมขนาดใหญ่ อุตสาหกรรมบางประเภท

- กิจการที่เป็นข้อห้าม: ควบคุมกิจกรรมที่ก่อความเดือดร้อน รำคาญ อันส่งผลกระทบต่อชุมชนพักอาศัยหรือก่อให้เกิดความหนาแน่น เช่น โรงงานอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่อุตสาหกรรมบริการ การเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้า การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทอาคารสูง หรืออาคารขนาดใหญ่ การจัดสรรที่ดินเพื่ออุตสาหกรรม การจัดสรรที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม เป็นต้น

2) เป้าหมายอาคาร

ประเภทอาคารที่ส่งเสริม ประกอบด้วย บ้านเดี่ยว อาคารเดี่ยว บ้านแถว ห้องแถว ตึกแถว อาคารชุด อาคารอยู่อาศัยรวม อาคารราชการ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ

3) การควบคุมความหนาแน่นการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และกิจการอื่น โดยการกำหนดค่า FAR และ BCR ที่มีความแตกต่างกัน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ให้ดำเนินการได้ในสัดส่วนพื้นที่ที่น้อยกว่ากิจการหลัก

- กิจการหลัก: FAR 2.1 : 1 และ BCR ร้อยละ 70

- กิจการอื่น: FAR 0.5 : 1 และ BCR ร้อยละ 50

4) การส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- พัฒนาโครงข่ายถนนและการเข้าถึงพื้นที่
- พัฒนาระบบไฟฟ้าและประปาที่เพียงพอและได้มาตรฐาน
- ส่งเสริมการจัดขยะและบำบัดน้ำเสียครัวเรือนที่ได้มาตรฐาน
- พัฒนาระบบป้องกันบรรเทาภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ
- พัฒนาพื้นที่โล่งว่างสาธารณะ พื้นที่นันทนาการ และพื้นที่กิจกรรมชุมชน

ที่เหมาะสม

2. พื้นที่เสนอแนะเพื่อพาณิชยกรรม (สีแดงอ่อน)

พื้นที่ศูนย์กลางชุมชน หรือศูนย์กลางธุรกิจต่างๆ ที่เรียกว่า CBD (Central Business District) ของสังคมไทย การทำการค้าและธุรกิจต่างๆ ไม่สามารถแยกออกจากการอยู่อาศัย เช่น อาคารร้านค้าและพักอาศัย หรืออาคารธุรกิจและพักอาศัย ยกเว้นกิจกรรมบางประเภทที่จะมีลักษณะการใช้ อย่างเดียวเป็นการเฉพาะ เช่น ตลาด อาคารสำนักงาน เป็นต้น จึงมีแนวคิดให้บริเวณดังกล่าว เป็นบริเวณที่ ประกอบธุรกิจการค้าเป็นส่วนใหญ่

สำหรับพื้นที่พาณิชยกรรมนั้นมีความสำคัญเนื่องจากทำหน้าที่ให้บริการทางด้านการค้าและการบริการให้กับประชาชนในเขตผังเมืองรวมฯ และหรือพื้นที่โดยรอบ ส่วนการค้าปลีกที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถอยู่ได้ในบริเวณย่านพักอาศัย ที่สำคัญพื้นที่พาณิชยกรรมควรมีความสะดวกในการเข้าถึง มีความพร้อมด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ลักษณะทางพื้นที่เป็นพื้นที่ราบ โดยกำหนดความหนาแน่นประชากร 25-42 คนต่อไร่

1) ประเภทกิจการการใช้ประโยชน์ที่ดิน

- **กิจการหลัก** : พาณิชยกรรม ที่อยู่อาศัย สถาบันราชการ การอุปโภค และการสาธารณูปการ
- **กิจการอื่น** : กิจการที่มีความจำเป็น ในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ และไม่ใช้กิจการที่เป็นข้อห้าม เช่น อุตสาหกรรมบางประเภท
- **กิจการที่เป็นข้อห้าม**: ควบคุมกิจกรรมที่ก่อความเดือดร้อน รำคาญ อันส่งผลกระทบต่อชุมชนการค้าบริการ

2) เป้าหมายอาคาร

ประเภทอาคารที่ส่งเสริม ประกอบด้วยบ้านแถว ตึกแถว อาคารชุด หอพัก อาคารอยู่อาศัยรวม อาคารเดี่ยว สำนักงาน ศูนย์การค้า อาคารราชการ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

3) การควบคุมความหนาแน่นการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และกิจการอื่น โดยการกำหนดค่า FAR และ BCR ที่มีความแตกต่างกัน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ให้ดำเนินการได้ในสัดส่วนพื้นที่ที่น้อยกว่ากิจการหลัก

- **กิจการหลัก**: FAR 2.8 : 1 และ BCR ร้อยละ 70
- **กิจการอื่น**: FAR 0.5 : 1 และ BCR ร้อยละ 50

3. พื้นที่เสนอแนะเพื่อการอุตสาหกรรม (สีม่วงอ่อน)

ความต้องการการลงทุนด้านอุตสาหกรรมเป็นนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจระดับประเทศ และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศพื้นที่อุตสาหกรรมโดยทั่วไปปรากฏในรูปแบบของสวนอุตสาหกรรม ย่านอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม เป็นการรวมกลุ่มเพื่อประหยัดการลงทุน อุตสาหกรรมบางประเภทต้องอยู่ห่างจากเมือง เนื่องจากมีผลกระทบสูง บางประเภทต้องอยู่ใกล้เมือง เนื่องจากต้องการแรงงานที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะ ซึ่งเป็นแรงงานในเมือง อุตสาหกรรมบางประเภทต้องการตั้งใกล้กับแหล่งวัตถุดิบ หรือแหล่งตลาด เป็นต้น กำหนดความหนาแน่น 20-30 คนต่อไร่

1) ประเภทกิจการการใช้ประโยชน์ที่ดิน

- **กิจการหลัก** : อุตสาหกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภค และการสาธารณูปการ

- **กิจการอื่น** : การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอยู่อาศัยและพาณิชยกรรมเพื่อรองรับแรงงานในพื้นที่ เช่น ที่อยู่อาศัยรวม ร้านค้าและพาณิชยกรรมขนาดเล็ก ธนาคาร

- **กิจการที่เป็นข้อห้าม**: การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ขัดแย้งกับอุตสาหกรรมและคลังสินค้าและอาจได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรม เช่น การจัดสรรที่ดินเพื่ออยู่อาศัย พาณิชยกรรมที่มีความหนาแน่นสูง โรงเรียน สถานสงเคราะห์ต่าง ๆ เป็นต้น

2) เป้าหมายอาคาร

ประเภทอาคารที่ส่งเสริม ประกอบด้วย อาคารอุตสาหกรรม อาคารคลังสินค้า อาคารราชการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ

3) การควบคุมความหนาแน่นการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และกิจการอื่น โดยการกำหนดค่า FAR และ BCR ที่มีความแตกต่างกัน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ให้ดำเนินการได้ในสัดส่วนพื้นที่ที่น้อยกว่ากิจการหลัก

- **กิจการหลัก** : FAR 1.2 : 1 และBCR ร้อยละ 60

- **กิจการอื่น** : FAR : 0.5 และBCR ร้อยละ 50

4) การส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- พัฒนาโครงข่ายถนนและการเข้าถึงพื้นที่
- พัฒนาระบบไฟฟ้าและประปาที่เพียงพอและได้มาตรฐาน
- ส่งเสริมการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียครัวเรือนที่ได้มาตรฐาน
- พัฒนาระบบป้องกันบรรเทาภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ
- พัฒนาพื้นที่โล่งว่างสาธารณะ พื้นที่นันทนาการ และพื้นที่กิจกรรมชุมชน

ที่เหมาะสม

4. พื้นที่เสนอแนะเพื่อเกษตรกรรม (สีเขียว)

เนื่องจากในพื้นที่ผังเมืองรวมฯ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ดังนั้นอาชีพหลักที่สำคัญของประชาชน คือการทำเกษตรกรรม และกิจกรรมทางการเกษตรเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพื้นที่เมือง และเกี่ยวเนื่องกับการขยายตัวของชุมชนการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ทั้งนี้เพราะเกษตรกรรม

ต้องใช้บริการด้านการตลาด การเงิน การธนาคาร การซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร การจำหน่ายผลผลิต และใช้การบริการต่าง ๆ จากชุมชนเมือง ขณะเดียวกันการดำรงชีวิตของประชากรในชุมชนเมืองก็ต้องการอาหารและสภาพแวดล้อมธรรมชาติจากพื้นที่ชนบท และเพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Area) เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดการขยายตัวของเมืองอย่างไร้ทิศทาง (Urban Sprawl) การป้องกันการรุกล้ำพื้นที่เกษตรกรรม แต่อย่างไรก็ตามในพื้นที่บริเวณดังกล่าวต้องให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินในการอยู่อาศัยในลักษณะของชุมชนบทได้ กำหนดไว้ในบริเวณพื้นที่ทั่วไปที่ไม่มีศักยภาพในการพัฒนาเมือง และไม่ใช้พื้นที่สวอนและอนุรักษ์ กำหนดความหนาแน่นประชากร 0.25 – 1 คนต่อไร่

1) ประเภทกิจการการใช้ประโยชน์ที่ดิน

- **กิจการหลัก** : เกษตรกรรม สถาบันราชการ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

- **กิจการอื่น** : กิจการที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ เช่น การอยู่อาศัย อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตการเกษตร ร้านค้าบริการชุมชน สถานที่เก็บผลผลิตการเกษตร ตลาดชุมชน เป็นต้น รวมถึงกิจการเพื่อรองรับการพัฒนาเมือง เช่น การกำจัดของเสียและสิ่งปฏิกูล เป็นต้น

- **กิจการที่เป็นข้อห้าม**: การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ขัดแย้งกับเกษตรกรรมและการตั้งถิ่นฐาน ชุมชนชนบท เช่น คลังน้ำมัน อุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงสูง คลังสินค้า อาคารชุด หอพัก การอยู่อาศัยรวม การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมขนาดใหญ่ จัดสรรที่ดินเพื่อพาณิชยกรรมหรือการอยู่อาศัย

2) เป้าหมายอาคาร

ประเภทอาคารที่ส่งเสริม ประกอบด้วยอาคารเกษตรกรรม บ้านเดี่ยวอาคารราชการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ

3) การควบคุมความหนาแน่นการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และกิจการอื่น โดยการกำหนดค่า FAR และ BCR ที่มีความแตกต่างกัน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ให้ดำเนินการได้ในสัดส่วนพื้นที่ที่น้อยกว่ากิจการหลัก

- **กิจการหลัก** FAR : 1.0 และ BCR ร้อยละ 50

- **กิจการอื่น** : FAR : 0.4 และ BCR ร้อยละ 40

4) การส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- พัฒนาโครงข่ายถนนและการเข้าถึงพื้นที่เพื่อการขนส่งผลผลิตเป็นหลัก
- พัฒนาระบบไฟฟ้าและประปาที่เพียงพอและได้มาตรฐาน
- พัฒนาระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม
- พัฒนาตลาดและ/หรือสถานที่รวบรวมและจำหน่ายผลผลิต
- ส่งเสริมการจัดขยะและบำบัดน้ำเสียครัวเรือนที่ได้มาตรฐาน
- ส่งเสริมมาตรการรักษาสุขภาพภูมิประเทศและพื้นที่โล่งเพื่อการรักษา

สภาพแวดล้อม

5. พื้นที่เสนอแนะเพื่อการอนุรักษ์เกษตรกรรม (สีเขียวมีกรอบและเส้นทแยงสี

เขียวอ่อน)

การอนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่ในเขตโครงการชลประทาน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ภาครัฐได้จัดสร้างระบบชลประทาน ระบบถนนต่างๆ รองรับเพื่อการทำเกษตรกรรม ถือได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีความได้เปรียบกว่าพื้นที่อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในเขตโครงการชลประทาน ดังนั้นควรที่จะอนุรักษ์พื้นที่ส่วนใหญ่ให้ยังคงเป็นการทำเกษตรกรรม ไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้เป็นอย่างอื่น เว้นแต่กิจกรรมบางประเภทที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต

1) ประเภทกิจการการใช้ประโยชน์ที่ดิน

- **กิจการหลัก** : เกษตรกรรม สถาปนาราชการ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

- **กิจการอื่น** : กิจการที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ

- **กิจการที่เป็นข้อห้าม**: การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ขัดแย้งกับการอนุรักษ์การเกษตรกรรม เช่น อุตสาหกรรม คลังน้ำมัน อุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงสูง คลังสินค้า อาคารชุด หอพัก การอยู่อาศัยรวม การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมขนาดใหญ่ จัดสรรที่ดินเพื่อพาณิชยกรรมหรือการอยู่อาศัย

2) เป้าหมายอาคาร

ประเภทอาคารที่ส่งเสริม ประกอบด้วย บ้านเดี่ยวที่มีพื้นที่ไม่เกิน 200 ตร.ม. อาคารราชการ สาธารณูปโภคสาธารณูปการ

3) การควบคุมความหนาแน่นการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และกิจการอื่น โดยการกำหนดค่า FAR และ BCR ที่มีความแตกต่างกัน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ให้ดำเนินการได้ในสัดส่วนพื้นที่ที่น้อยกว่ากิจการหลัก

- **กิจการหลัก** FAR : 0.8 และBCR ร้อยละ 40

- **กิจการอื่น** : FAR : 0.3 และBCR ร้อยละ 30

4) การส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- พัฒนาโครงข่ายถนนและการเข้าถึงพื้นที่

- พัฒนาระบบไฟฟ้าและประปาที่เพียงพอและได้มาตรฐาน

- ส่งเสริมการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียครัวเรือนที่ได้มาตรฐาน

- พัฒนาระบบป้องกันบรรเทาภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ

- พัฒนาพื้นที่โล่งว่างสาธารณะ พื้นที่นันทนาการ และพื้นที่กิจกรรมชุมชนที่เหมาะสม

6. พื้นที่เสนอแนะเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สีเขียวอ่อน)

ที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นพื้นที่นันทนาการ พื้นที่กันชน ป้องกันผลกระทบต่อกันระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละบริเวณ หรือเป็นการกำหนดเพื่อสร้างธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมให้กับเมือง เฉพาะที่ดินซึ่งเป็นของรัฐ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น เว้นแต่ที่ดินที่เอกชนครอบครองถูกต้องตามกฎหมายให้ดำเนินการเพื่อการอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวที่มีพื้นที่อาคารรวมทุกชั้นไม่เกิน 100 ตารางเมตรและสูงไม่เกิน 9 เมตร เกษตรกรรม และสาธารณประโยชน์เท่านั้นมีการควบคุมความหนาแน่นการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยกำหนดค่า FAR : 0.3 และBCR ร้อยละ 30

7. พื้นที่เสนอแนะเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้ (สีเขียวมีเส้นทแยงสีขาว)

ป่าไม้เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสิ่งมีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์อื่น ๆ มีคุณค่าในการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม ถ้าป่าไม้ถูกทำลายลงย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สัตว์ป่า ดิน น้ำ อากาศ เมื่อป่าไม้ถูกทำลายจะส่งผลไปถึงพื้นที่แหล่งน้ำด้วย เพราะเมื่อป่าถูกทำลายลง พื้นดินจะโล่งปราศจากสิ่งปกคลุม เมื่อฝนตกลงมาก็จะชะล้างหน้าดินและความอุดมสมบูรณ์ของดินออกไป นอกจากนี้เมื่อขาดต้นไม้คอยดูดซับน้ำไว้ น้ำก็จะไหลป่าเข้าท่วมพื้นที่ชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม ที่เป็นที่ลุ่ม และในฤดูแล้งก็ไม่มีน้ำใต้ดินไว้หล่อเลี้ยงต้นน้ำ ทำให้น้ำในแม่น้ำลำคลองมีน้อยส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและชุมชน เช่น การขาดแคลนน้ำทำการเกษตร ส่งผลให้ผลผลิตตกต่ำเกษตรกรขาดรายได้ ไม่มีกำลังซื้อ เป็นต้น พื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ เช่น เขตอุทยานแห่งชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น

การควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเฉพาะที่ดินซึ่งเป็นของรัฐ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น เว้นแต่ที่ดินที่เอกชนครอบครองถูกต้องตามกฎหมายให้ดำเนินการเพื่อการอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวที่มีพื้นที่อาคารรวมทุกชั้นไม่เกิน 100 ตารางเมตรและสูงไม่เกิน 9 เมตร เกษตรกรรม และสาธารณประโยชน์เท่านั้น

4.2.1.3 มาตรการการพัฒนา

ผังเสนอแนะการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภออุบลรัตน์ ประกอบด้วย การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายผังเมือง และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่ที่มีกฎหมายควบคุมเฉพาะร่วมกับหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ โดยมีแนวทางดังนี้

1) เทศบัญญัติ

นอกจาก มาตรการควบคุม ที่กระทำโดย “ข้อกำหนดภายใต้ผังเมืองรวม” แล้วยังสามารถใช้ “ข้อกำหนดที่ออกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เป็นมาตรการควบคุมได้เช่นกัน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถออก “ข้อบัญญัติท้องถิ่น” ภายใต้ “พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522” เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามผังเมืองรวมฯ ซึ่งเป็นกลไกการควบคุมกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ย่อยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์การควบคุม การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ผังเมืองรวมได้ทีนอกเหนือจากที่ผังเมืองรวมได้กำหนดไว้แล้ว เช่น

- การกำหนดสัดส่วนพื้นที่อาคารคลุมดิน (BUILDING COVERAGE RATIO)
- การกำหนดสัดส่วนพื้นที่ใช้สอยอาคารต่อแปลงที่ดิน (FLOOR AREA RATIO)
- การกำหนดสัดส่วนพื้นที่โล่งต่อพื้นที่ใช้สอยอาคาร (OPEN SPACE RATIO)

- การควบคุมความสูงอาคาร (HEIGHT)
- การกำหนดระยะถอยร่น (SET BACK)
- การกำหนดขนาดแปลงที่ดินต่ำสุด (MINIMUM LOT SIZE)
- การกำหนดขนาดแปลงที่ดินสูงสุด (MAXIMUM LOT SIZE)
- การกำหนดรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่เป็นรูปแบบหรือเอกลักษณ์เฉพาะของ

ท้องถิ่น

2) การประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อการขับเคลื่อนผังเมืองรวมฯ ไปสู่การปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาเมืองอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงที่สุดการจัดทำผังแม่บทการพัฒนาเมืองและการทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ภายใต้ผังแม่บทการพัฒนาเมือง (Development Plan) จะเป็นเครื่องมือหนึ่งในวิธีการนำผังไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรมด้วยการชี้้นำการพัฒนาเมืองให้เกิดขึ้นตามผังอย่างเหมาะสมกับระยะเวลาที่ต้องดำเนินโครงการเหล่านั้นโดยการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องผ่านการจัดทำ ผังปฏิบัติการ (Action Plan) และแผนงานที่มีการกำหนดกิจกรรม (Activities) รายโครงการ

การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้การพัฒนาพื้นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาอย่างเป็นระบบและมีการสนับสนุนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผังแม่บทการพัฒนาเมือง สามารถทบทวนและปรับปรุงได้ตลอดเวลาภายหลังการติดตามและประเมินผล เพื่อให้การปฏิบัติการพัฒนาพื้นที่เป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์

การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ภายใต้ผังแม่บทการพัฒนาเมือง (Development Plan) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือผลักดันให้ผังเมืองรวม และผังแม่บทการพัฒนาเมือง ที่จัดทำขึ้นเกิดผลเป็นรูปธรรม โดยให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยแสดงให้เห็นบทบาทสำคัญของงานผังเมืองและเป็นหน้าที่ของภาครัฐที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของเมืองตามเป้าหมายที่กำหนด และภายหลังจากผังแม่บทการพัฒนาเมืองภายใต้ผังเมืองรวมชุมชน (Development Plan) เป็นที่ยอมรับโดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและนำไปสู่การจัดทำแผนการพัฒนาพื้นที่ (Action plan) ส่วนต่างๆของเมือง ด้วยมิติต่าง ๆ ที่ครอบคลุม เพื่อบูรณาการหรือเป็นแผนในการบริหารเวลาและงบประมาณในการพัฒนาโครงการทั้งหมดในพื้นที่ ให้เกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกันเสร็จเรียบร้อยแล้ว การปฏิบัติการตามผังด้วยการออกแบบรายละเอียด และการวางแผนดำเนินการของแต่ละภาคส่วนที่รับผิดชอบโครงการดำเนินการต่าง ๆ ล้วนมีบทบาท และความสำคัญต่อการดำรงอยู่อย่างยั่งยืนของพื้นที่อำเภออุบลรัตน์ทั้งสิ้นจึงเสนอแนะกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนผัง ดังนี้

1. ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบรรจุโครงการที่ถูกระบุว่าเป็นความรับผิดชอบ เข้าแผนประจำปีของหน่วยงานพร้อมจัดทำแผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน ตามบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับแผนแม่บทและแจ้งสถานะเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการสนับสนุนข้อมูลสำหรับการวางแผนดำเนินงานซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง

2. สำนักงานประมาณจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่มีแผนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาตามผังเมือง

3. ในระดับจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด รับผิดชอบในการบูรณาการ ประสานงานทุกหน่วยงานภายในจังหวัด ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เร่งรัดดำเนินการและให้การสนับสนุนการพัฒนาตามผังเมืองโดยใช้แผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่ง แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค และแผนผังแสดงโครงการพัฒนาเสนอแนะภายใต้ผังเมืองรวมชุมชนเพื่อประสานการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำแผนงบประมาณสำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Capital improvement program หรือ CIP) ที่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องต่างๆ จะต้องดำเนินการร่วมกัน ทั้งในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งที่ดิน การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานทั้งในระดับใต้พื้นดินระดับพื้นดิน และระดับเหนือพื้นดิน ตลอดจนการดำเนินงานและการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานนั้น ๆ ร่วมกันต่อไป

3) การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชน

การนำผังเมืองรวมฯ ไปสู่การปฏิบัติที่มีความมุ่งหมายให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริงนั้น จำเป็นต้องให้ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินโครงการจนกระทั่งถึงขั้นตอนในการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการยอมรับผังเมืองรวม ในแนวทาง “ร่วมคิด” “ร่วมทำ” จากกระบวนการจัดทำผังเมืองรวมในส่วนของ “การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน” ในพื้นที่โครงการในส่วนของ “ร่วมกันนำไปสู่การปฏิบัติ” เป็นส่วนสำคัญ อันเป็นกลไกที่ช่วยส่งเสริมในการขับเคลื่อนผังเมืองรวมไปสู่การปฏิบัติ ด้วยการให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนตระหนักถึง การเป็นเจ้าของพื้นที่และผังเมืองรวม อันจะนำไปสู่การร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการผลักดัน และขับเคลื่อนผังในระยะยาว

4) การใช้อำนาจรัฐเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อสาธารณประโยชน์

ในการนำผังเมืองรวมฯ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อการควบคุมและส่งเสริมการพัฒนาในพื้นที่ แต่ละบริเวณนั้น ในบางกรณีมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งที่ดินเพื่อประโยชน์แก่สาธารณะ (Easements) จากทรัพย์สินเอกชน เช่น การเปิดพื้นที่เพื่อสร้างทางเชื่อมโยงพื้นที่พัฒนาส่วนอื่นของชุมชนเมืองที่ถูกปิดกั้นด้วยที่ดินของเอกชน ภาครัฐอาจซื้อที่ดินจากเอกชน (เวนคืน) ที่ครอบครองที่ดินและดำเนินการตามความต้องการของภาครัฐ เป็นต้น หรือในบางกรณีที่รัฐพิจารณาเห็นว่าบางพื้นที่ หากปล่อยให้เอกชนซึ่งครอบครองที่ดินอยู่ดำเนินการพัฒนา ซึ่งก่อให้เกิดกิจกรรมบนพื้นที่คาบเกี่ยวที่จำเป็นต้องดำเนินการสงวนหรืออนุรักษ์เพื่อดำรงรักษาไว้ซึ่งแหล่งธรรมชาติ หากปล่อยให้เกิดการพัฒนาต่อไปย่อมส่งผลให้เกิดความเสียหาย ต่อทรัพยากรธรรมชาติที่ควรสงวนหรืออนุรักษ์ในพื้นที่ได้ ภาครัฐอาจใช้สิทธิ์ตามกฎหมายเพื่อบังคับซื้อที่ดินจากเอกชน (เวนคืน) ที่ครอบครองที่ดิน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณะ หรือที่อุปถัมภ์ (Easements)

นอกจากนี้กลยุทธ์ “การซื้อสิทธิ์ในการพัฒนา” (Purchased Development Right : PDR) เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการพัฒนานั้นๆ และเปลี่ยนการพัฒนาให้เป็นไปตามความต้องการของภาครัฐหรืออาจ “แลกเปลี่ยนสิทธิ์ในการพัฒนา” (Transferred Development Right : TDR.) โดยภาครัฐเข้าดำเนินการ

พัฒนาในพื้นที่ที่ครอบครองโดยเอกชน และเอกชนเข้าดำเนินการพัฒนาในพื้นที่ที่ครอบครองโดยภาครัฐก็สามารถนำมาใช้ได้กรณีพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม

5) การใช้อำนาจรัฐในการควบคุมและส่งเสริม

การใช้อำนาจรัฐในการควบคุมและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการใช้ประโยชน์อาคารอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องผสมผสานการควบคุมในสองลักษณะ คือ “การควบคุมเชิงลบ”(Negative Control) และ “การควบคุมเชิงบวก”(Positive Control)

1. การควบคุมเชิงลบ (Negative Control)

การควบคุมเชิงลบเป็นการควบคุมในลักษณะที่ต้องปฏิบัติตาม ไม่มีเงื่อนไขที่จะปฏิเสธการใช้ประโยชน์ที่ดินและการใช้ประโยชน์อาคารจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามผังการกำหนดย่านการใช้ประโยชน์ที่ดิน และข้อกำหนดของแต่ละย่านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

2. การควบคุมเชิงบวก (Positive Control)

การควบคุมเชิงบวก เป็นการควบคุมในลักษณะของการให้สิทธิพิเศษเพื่อกระตุ้นให้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไม่ได้อยู่ในข่ายควบคุม เช่น ให้ความสะดวกรวดเร็วในการขออนุญาต และการสร้างแรงจูงใจด้านระบบภาษี เช่น การลดหย่อนภาษี เป็นต้น หากเป็นที่ดินของรัฐก็อาจลดหย่อนค่าเช่าที่ดิน และให้ความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อและประสานงานในระดับต่างๆ และอาจจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ระบบสื่อสาร เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาพื้นที่บริเวณที่ภาครัฐมีความต้องการให้เป็นไปตามผังเมืองรวม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นสื่อทำให้เกิดการกระตุ้นให้ผู้ลงทุนปฏิบัติตามแนวทาง ของแผนผังที่ได้กำหนดไว้

- การใช้อำนาจรัฐด้านภาษี เป็นการใช้กลยุทธ์ด้านภาษีเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการที่ครอบครองที่ดินดำเนินการพัฒนาที่ดิน หรือเปิดโอกาสให้เกิดการพัฒนาบริเวณพื้นที่ที่ภาครัฐต้องการทั้งพื้นที่บนดินและพื้นที่ในทะเล ด้วยการลดหย่อนภาษี ไม่เก็บภาษี หรือเก็บภาษีที่แพงขึ้นเพื่อการควบคุมและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามผังเมืองรวมที่กำหนดไว้ด้วยการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบภาษี ดังนี้

- การสร้างแรงจูงใจให้เกิดการร่วมพัฒนาแผนงานและโครงการที่ได้กำหนดไว้ เป็นการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแผนงานและโครงการต่าง ๆ ด้วยการลงทุนก่อสร้างและดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐด้วยการลดหย่อนภาษีในช่วงระยะแรกของการดำเนินการ

- การสร้างแรงจูงใจให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ สมประสงค์ (Conforming Land Use) เป็นการสร้างแรงจูงใจด้วยเงื่อนไขของระบบภาษี เพื่อให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณพื้นที่นั้น ๆ ตามผังเมืองรวม

- การสร้างแรงจูงใจให้เกิดการใช้ประโยชน์อาคารที่ สมประสงค์ (Conforming Building Use) เป็นการสร้างแรงจูงใจด้วยเงื่อนไขของระบบภาษีเพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์อาคารให้เป็นไปตามกิจกรรมหลักในพื้นที่ เช่น พื้นที่บริเวณที่กำหนดให้เป็นเขตที่อยู่อาศัย เขต

พาณิชย์กรรม หรือเขตอุตสาหกรรม หากสร้างอาคารที่ผิดประเภทกับกิจกรรมหลักในพื้นที่อาจต้องเสียภาษีที่แพงขึ้น และหากสร้างอาคารที่สอดคล้องกับกิจกรรมหลักในพื้นที่ก็อาจได้ลดหย่อนภาษี เป็นต้น หรืออาจเป็นการสนับสนุนให้เจ้าของที่ดินในเขตเมืองนำที่รกร้างว่างเปล่า มาพัฒนาตามกิจกรรมหลัก ในพื้นที่ด้วยการลดหย่อนภาษีหรือไม่เสียภาษีในบางเรื่อง และหากปล่อยที่ดินที่รกร้างว่างเปล่า ไว้เก็งกำไรก็อาจต้องเสียภาษีที่ดินแพงขึ้น เป็นต้น

- การกำหนดแผนงานและงบประมาณ เพื่อการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภคในระยะเวลาการใช้บังคับผังเมืองรวม (5-10 ปี)

- การจ่ายชดเชยหรือยกเว้นภาษีทรัพย์สินสำหรับที่ดินที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่เป็นที่ตั้ง และพื้นที่ที่อยู่ในแนวโครงข่ายของโครงการสาธารณูปโภค

ตาราง 4.2.1-1 สรุปประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินและมาตรการด้านผังเมืองในอนาคตของอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	สัญลักษณ์	แนวคิด/วัตถุประสงค์	บริเวณที่กำหนด	ความหนาแน่น (คน/ไร่)	ประเภทอาคาร	แนวทางการควบคุมข้อกำหนด	กิจการหลัก		กิจการอื่น		มาตรการส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐาน
							FAR	BCR	FAR	BCR	
1.พื้นที่เสนอแนะเพื่อการอยู่อาศัยและพาณิชยกรรม	 สีเหลืองอ่อน	แนวคิด การพัฒนาพื้นที่อยู่อาศัย สิ่งที่สำคัญเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยมีระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการอย่างเพียงพอและทั่วถึง การสร้างความเชื่อมโยงของระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ โดยเน้นการพัฒนาจากศูนย์กลางชุมชน และไม่ส่งเสริมการพัฒนาตามแนวนอน ควรให้เกิดการพัฒนาเป็นศูนย์กลางจากชุมชนออกไปสู่ส่วนต่างๆ ของเมือง และในย่านนี้ เนื่องจากชุมชนเมืองส่วนใหญ่ ของประเทศ ยังไม่สามารถแยกพื้นที่ระหว่างการอยู่อาศัยและการพาณิชยกรรมได้เด่นชัด เนื่องจากยังปะปนกันกับการพาณิชย จึงมีแนวคิดให้เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยเป็นหลัก และมีการใช้ที่ดินในลักษณะผสม (Mixed - Uses) ปะปนอยู่บ้าง วัตถุประสงค์ 1.เพื่อพัฒนาย่านที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพรองรับประชากรและแรงงานในเขตชุมชนเมืองและแหล่งงานที่สำคัญ 2.เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยมีระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการอย่างเพียงพอและทั่วถึง 3.เพื่อการสร้างการเชื่อมโยงของระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ	กำหนดให้อยู่ต่อเนื่องจากพื้นที่ศูนย์กลางชุมชน เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชน	8-24	1.อาคารเดี่ยว 2.บ้านแถว 3.ห้องแถว 4.ตึกแถว 5.อาคารชุด 6.อาคารอยู่อาศัยรวม 7.อาคารราชการ 8.สาธารณูปโภค 9.สาธารณูปการ	กิจการหลัก : ที่อยู่อาศัย สถาบันราชการ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ กิจการอื่น : สำหรับกิจการที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และกิจการอื่น โดยการกำหนดค่า FAR และ BCR ที่มีความแตกต่างกัน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ให้ดำเนินการได้ในสัดส่วนพื้นที่ที่น้อยกว่ากิจการหลัก กิจการที่ห้ามดำเนินการ : ควบคุมกิจกรรมที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญ อันส่งผลกระทบต่อชุมชนพักอาศัย 1.อุตสาหกรรม เว้นแต่อุตสาหกรรมขนาดเล็กและอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งต้องการความพร้อมด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และแรงงาน เช่น การซ่อมรถยนต์ อุตสาหกรรมอาหาร การตัดเย็บเสื้อผ้า การพิมพ์ เป็นต้น อุตสาหกรรมเหล่านี้มีความจำเป็นต้องอยู่ในชุมชนกำหนดให้มีอุตสาหกรรมบริการตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ หรืออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชน พ.ศ.2545 2.คลังน้ำมันคลังก๊าซ ซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดระเบิดเพลิงไหม้ และมลพิษที่กระทบต่อความปลอดภัยชุมชน 3.การเลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ ู จระเข้ หรือสัตว์ป่า เพื่อป้องกันมลภาวะทั้งด้านกลิ่น เสียง และน้ำเสีย ซึ่งมีผลต่อสุขอนามัยของชุมชน 4. สุสานและฌาปนสถานตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน 5.การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรม และจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม เพื่อป้องกันไม่ให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่รบกวนการอยู่อาศัย และก่อให้เกิดมลภาวะ 6. การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่ 7.สนามแข่งรถ สนามแข่งม้า สนามยิงปืน เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการรบกวนการอยู่อาศัย ทั้งด้านเสียง และความปลอดภัย 8.กำจัดมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลกำจัดวัตถุอันตรายซื้อขายหรือเก็บชิ้นส่วนเครื่องจักรกลเก่าซื้อขายหรือเก็บเศษวัสดุ เพื่อควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชน	2.1	70	0.5	50	1.พัฒนาโครงข่ายถนนและการเข้าถึงพื้นที่ 2.พัฒนาระบบไฟฟ้าและประปาที่เพียงพอและได้มาตรฐาน 3.พัฒนาการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ระบบรวมที่ได้มาตรฐาน 4.พัฒนาระบบป้องกันบรรเทาภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ 5.พัฒนาพื้นที่โล่งว่างสาธารณะพื้นที่นันทนาการ และพื้นที่กิจกรรมชุมชนที่เหมาะสม

ตาราง 4.2.1-1 สรุปประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินและมาตรการด้านผังเมืองในอนาคตของอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	สัญลักษณ์	แนวคิด/วัตถุประสงค์	บริเวณที่กำหนด	ความหนาแน่น (คน/ไร่)	ประเภทอาคาร	แนวทางการควบคุมข้อกำหนด	กิจการหลัก		กิจการอื่น		มาตรการส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐาน
							FAR	BCR	FAR	BCR	
2.พื้นที่เสนอแนะเพื่อพาณิชยกรรม		แนวคิด พื้นที่ศูนย์กลางชุมชน หรือศูนย์กลางธุรกิจต่างๆ ที่เรียกว่า CBD (Central Business District) ของสังคมไทย การค้าและการบริการต่างๆ ไม่สามารถแยกออกจากการอยู่อาศัย เช่น อาคารร้านค้าและพักอาศัย หรืออาคารธุรกิจและพักอาศัย ยกเว้นกิจกรรมบางประเภทที่จะมีลักษณะการใช้โดยเฉพาะ เช่น ตลาด อาคารสำนักงาน เป็นต้น จึงมีแนวคิดให้บริเวณดังกล่าว เป็นบริเวณที่ประกอบธุรกิจการค้าเป็นส่วนใหญ่ สำหรับพื้นที่พาณิชยกรรมนั้นมีความสำคัญเนื่องจากทำหน้าที่ให้บริการทางด้านการค้าและการบริการให้กับประชาชนในเขตผังเมืองรวมฯ และหรือพื้นที่โดยรอบ ส่วนการค้าปลีกที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถอยู่ในบริเวณย่านพักอาศัย ที่สำคัญพื้นที่พาณิชยกรรมควรมีความสะดวกในการเข้าถึง มีความพร้อมด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ลักษณะทางพื้นที่เป็นพื้นที่ราบ วัตถุประสงค์ 1.เพื่อให้เกิดศูนย์กลางและย่านกิจกรรมสำหรับให้บริการทางด้านพาณิชยกรรมการบริหารปกครอง และการบริการแก่ประชาชน ในระดับต่างๆ 2.เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยมีระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการอย่างเพียงพอและทั่วถึง 3.เพื่อการสร้างเชื่อมโยงของระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ	เพื่อให้เกิดศูนย์กลางหรือการรวมกลุ่มเพื่อให้บริการค้าและการบริการแก่ชุมชน รวมถึงการสร้างคุณค่าในการลงทุน ทางด้านการใช้ที่ดินเพื่อการค้าและการบริการ ดังนั้นควรมีย่านพาณิชยกรรมหลักระดับเมือง (Commercials Center) และศูนย์กลาง ย่อยควรวางห่างกันประมาณ 3 - 5 กิโลเมตร	25-42	1.บ้านแถว 2.ห้องแถว 3.ตึกแถว 4.อาคารชุด 5.อาคารอยู่อาศัยรวม 6.อาคารเดี่ยว 7.สำนักงาน 8.ศูนย์การค้า 9.อาคารราชการ 10.สาธารณูปโภค 11.สาธารณูปการ	กิจการหลัก : พาณิชยกรรม ที่อยู่อาศัย สถาบันราชการ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ กิจการอื่น : สำหรับกิจการที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และกิจการอื่น โดยการกำหนดค่า FAR และ BCR ที่มีความแตกต่างกัน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ให้ดำเนินการได้ในสัดส่วนพื้นที่ที่น้อยกว่ากิจการหลัก กิจการที่ห้ามดำเนินการ : ควบคุมกิจกรรมที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญ อันส่งผลกระทบต่อชุมชนการค้าบริการ 1.อุตสาหกรรม เว้นแต่อุตสาหกรรมขนาดเล็กและอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งต้องการความพร้อมด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และแรงงาน เช่น การซ่อมรถยนต์ อุตสาหกรรมอาหาร การตัดเย็บเสื้อผ้า การพิมพ์ เป็นต้น อุตสาหกรรมเหล่านี้มีความจำเป็นต้องอยู่ในชุมชนกำหนดให้มีอุตสาหกรรมบริการตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ หรืออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชน พ.ศ.2545 2.คลังน้ำมันคลังก๊าซ ซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดระเบิด เพลิงไหม้ และมลพิษที่กระทบต่อความปลอดภัยชุมชน 3.การเลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ ภู จระเข้ หรือสัตว์ป่า เพื่อป้องกันมลภาวะทั้งด้านกลิ่น เสียง และน้ำเสีย ซึ่งมีผลต่อสุขอนามัยของชุมชน 4. สุสานและฌาปนสถานตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน 5.การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่รบกวนการอยู่อาศัย และก่อให้เกิดมลภาวะ 6.สนามแข่งรถ สนามแข่งม้า สนามยิงปืน เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการรบกวนการอยู่อาศัย ทั้งด้านเสียง และความปลอดภัย 7.กำจัดมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลกำจัดวัตถุอันตรายซื้อขายหรือเก็บชิ้นส่วนเครื่องจักรกลเก่าซื้อขายหรือเก็บเศษวัสดุ เพื่อควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชน	2.8	70	0.5	50	1.พัฒนาโครงข่ายถนนและการเข้าถึงพื้นที่ 2.พัฒนาระบบไฟฟ้าและประปาที่เพียงพอและได้มาตรฐาน 3.พัฒนาการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ระบบรวมที่ได้มาตรฐาน 4.พัฒนาระบบป้องกันบรรเทาภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ 5.พัฒนาพื้นที่โล่งว่างสาธารณะพื้นที่นันทนาการ และพื้นที่กิจกรรมชุมชนที่เหมาะสม
3.พื้นที่เสนอแนะเพื่อการอุตสาหกรรม		แนวคิด ความต้องการการลงทุนด้านอุตสาหกรรม เป็นนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ	กำหนดบริเวณที่มีความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง บริเวณอำเภอเบญจลักษณ์ และอำเภอกุสิงห์	20-30	1.อุตสาหกรรม 2.คลังสินค้า 3.อาคารสำนักงาน	กิจการหลัก : อุตสาหกรรม คลังสินค้า สถาบันราชการ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ	1.2	60	0.3	30	1. พัฒนาโครงข่ายคมนาคมสายหลัก และสายรองเข้าสู่พื้นที่

ตาราง 4.2.1-1 สรุปประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินและมาตรการด้านผังเมืองในอนาคตของอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	สัญลักษณ์	แนวคิด/วัตถุประสงค์	บริเวณที่กำหนด	ความหนาแน่น (คน/ไร่)	ประเภทอาคาร	แนวทางการควบคุมข้อกำหนด	กิจการหลัก		กิจการอื่น		มาตรการส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐาน
							FAR	BCR	FAR	BCR	
		ระดับประเทศ และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ พื้นที่อุตสาหกรรมโดยทั่วไปปรากฏในรูปแบบของสวนอุตสาหกรรม ย่านอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม เป็นการรวมกลุ่มเพื่อประหยัดการลงทุน อุตสาหกรรมบางประเภทต้องอยู่ห่างจากเมือง เนื่องจากมีผลกระทบสูง บางประเภทต้องอยู่ใกล้เมือง เนื่องจากต้องการแรงงานที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะ ซึ่งเป็นแรงงานในเมือง อุตสาหกรรมบางประเภทต้องการตั้งใกล้กับแหล่งวัตถุดิบ หรือแหล่งตลาด เป็นต้น วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้เกิดย่านอุตสาหกรรมการผลิตและการขนส่ง นิคมอุตสาหกรรมและเขตประกอบการที่มีคุณภาพและสามารถรองรับความต้องการของนักลงทุนได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ 2. เพื่อให้เกิดการพัฒนาย่านอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐานและป้องกันผลกระทบจากอุตสาหกรรมต่อพื้นที่โดยรอบและสภาพแวดล้อม 3. เพื่อให้เกิดย่านโลจิสติกส์และพื้นที่เปลี่ยนถ่ายการขนส่งที่มีคุณภาพและลดต้นทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. สอดคล้องกับนโยบายเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน				กิจการอื่น : การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอยู่อาศัยและพาณิชยกรรม เพื่อรองรับแรงงานในพื้นที่ เช่น ที่อยู่อาศัยรวม ร้านค้าและพาณิชยกรรมขนาดเล็ก ธนาคาร ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และกิจการอื่น โดยการกำหนดค่า FAR และ BCR ที่มีความแตกต่างกัน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ให้ดำเนินการได้ในสัดส่วนพื้นที่ที่น้อยกว่ากิจการหลัก กิจการที่ห้ามดำเนินการ : การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ขัดแย้งกับอุตสาหกรรมและคลังสินค้าและอาจได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรม เช่น การจัดสรรที่ดินเพื่ออยู่อาศัยพาณิชยกรรมที่มีความหนาแน่นสูง โรงเรียน สถานสงเคราะห์ต่าง ๆ เป็นต้น					2. พัฒนาระบบไฟฟ้าและประปาที่เพียงพอและได้มาตรฐาน 3. พัฒนาการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ระบบรวมที่ได้มาตรฐาน 4. พัฒนาระบบป้องกันบรรเทาภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ 5. พัฒนาพื้นที่โล่งว่างสาธารณะ พื้นที่นันทนาการ และพื้นที่กิจกรรมชุมชนที่เหมาะสม
4. พื้นที่เสนอแนะเพื่อเกษตรกรรม	 สีเขียว	แนวคิด เนื่องจากในพื้นที่ผังเมืองรวมฯ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ดังนั้นอาชีพหลักที่สำคัญของประชาชน คือการทำเกษตรกรรม และกิจกรรมทางการเกษตรเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพื้นที่เมือง และเกี่ยวเนื่องกับการขยายตัวของชุมชนการใช้ประโยชน์ที่ดิน		0.25-1	1.บ้านเดี่ยว 2.อาคารเกษตรกรรม 3.อาคารราชการ 4.สาธารณูปโภค 5.สาธารณูปการ	กิจการหลัก : เกษตรกรรม สถาบันราชการ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ กิจการอื่น : สำหรับกิจการที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน การอยู่อาศัย และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และกิจการอื่น โดยการกำหนดค่า FAR และ BCR ที่มีความแตกต่างกัน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นที่มีความจำเป็นในการให้บริการ	1.0	50	0.4	40	1. พัฒนาโครงข่ายถนนและการเข้าถึงพื้นที่เพื่อการขนส่งผลผลิตเป็นหลัก 2. พัฒนาระบบไฟฟ้าและประปาที่เพียงพอและได้มาตรฐาน 3. พัฒนาระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

ตาราง 4.2.1-1 สรุปประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินและมาตรการด้านผังเมืองในอนาคตของอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประเภท การใช้ประโยชน์ ที่ดิน	สัญลักษณ์	แนวคิด/วัตถุประสงค์	บริเวณที่กำหนด	ความ หนาแน่น (คน/ไร่)	ประเภทอาคาร	แนวทางการควบคุมข้อกำหนด	กิจการหลัก		กิจการอื่น		มาตรการส่งเสริม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
							FAR	BCR	FAR	BCR	
		ประเภทชนบทและเกษตรกรรม ทั้งนี้เพราะเกษตรกรรมต้องใช้บริการด้านการตลาด การเงิน การธนาคาร การซื้อวัสดุอุปกรณ์ การเกษตร การจำหน่ายผลผลิต และใช้การบริการต่างๆ จากชุมชนเมือง ขณะเดียวกันการดำรงชีวิตของประชากรในชุมชนเมืองก็ต้องการอาหาร และสภาพแวดล้อมธรรมชาติจากพื้นที่ชนบท และเพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Area) เพื่อควบคุมไม่ให้มีการขยายตัวของเมืองอย่างไร้ทิศทาง (Urban Sprawl) การป้องกันการรุกล้ำพื้นที่เกษตรกรรม แต่อย่างไรก็ตามในพื้นที่บริเวณดังกล่าวต้องให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินในการอยู่อาศัยในลักษณะของชุมชนชนบทได้ วัตถุประสงค์ 1.เป็นพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรเศรษฐกิจ และการตั้งถิ่นฐานชุมชนชนบท 2.เป็นพื้นที่ฉนวน (Buffer Zone) ของชุมชนเมือง ป้องกันผลกระทบระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละบริเวณ 3.เป็นพื้นที่ที่ช่วยป้องกันการขยายตัวของพื้นที่ชุมชนไปในพื้นที่สงวนรักษาแหล่งทรัพยากรที่สำคัญ				ชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ให้ดำเนินการได้ในสัดส่วนพื้นที่ที่น้อยกว่ากิจการหลัก กิจการที่ห้ามดำเนินการ :การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ขัดแย้งกับการเกษตรกรรม 1.อุตสาหกรรม ให้ดำเนินการได้ในอุตสาหกรรมทุกประเภทยกเว้นอุตสาหกรรมที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง และอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่ทางคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมจังหวัด และประชาชนเห็นสมควร 2.คลังน้ำมัน คลังก๊าซ ซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดระเบิดเพลิงไหม้ และมลพิษที่กระทบต่อความปลอดภัยชุมชน 3. จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชย์กรรม และจัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชย์กรรมประเภทอาคารสูง หรืออาคารขนาดใหญ่ เพื่อไม่ให้เกิดความหนาแน่นของประชากร และลดผลกระทบจากการคับคั่งของจราจร 4. การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชย์กรรมประเภทห้องแถว ตึกแถว หรือบ้านแถว และการอยู่อาศัยประเภทอาคารชุด หอพัก หรืออาคารอยู่อาศัยรวม โรงแรม ซึ่งเป็นกิจการที่ก่อให้เกิดความหนาแน่นของประชากร ซึ่งขัดต่อเจตนารมณ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน					4.พัฒนาตลาดและ/หรือสถานที่รวบรวมและจำหน่ายผลผลิต 5.ส่งเสริมการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียครัวเรือนที่ได้มาตรฐาน 6.ส่งเสริมมาตรการรักษาสภาพภูมิประเทศและพื้นที่โล่งเพื่อ
5. พื้นที่เสนอแนะเพื่อการอนุรักษ์เกษตรกรรม	 สีเขียวมี กรอบ และเส้น ทแยง สีเขียวอ่อน	แนวคิด การอนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี บริเวณพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ทั้งนี้กรมทรัพยากรทางปัญญาได้รับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ และกรมทรัพยากรทางปัญญาร่วมกับกรมการข้าว ได้ขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ กับสหภาพยุโรป (EU) ทั้งนี้บริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ ได้มีการ การขุดลาคคลองชลประทาน และอ่างเก็บน้ำทั่วพื้นที่ ประกอบกับการพัฒนาพันธุ์ข้าวที่ทนต่อความเค็มของดิน ทำ	ทุ่งกุลาร้องไห้ และพื้นที่ในเขตโครงการชลประทาน	0.25-1	1.บ้านเดี่ยวขนาดไม่เกิน 200 ตร.ม. 2.อาคารราชการ 3.สาธารณูปโภค 4.สาธารณูปการ	กิจการหลัก : เกษตรกรรม สถาบันราชการ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ กิจการอื่น : สำหรับกิจการที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน การอยู่อาศัย และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหลัก และกิจการอื่น โดยการกำหนดค่า FAR และ BCR ที่มีความแตกต่างกัน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นที่มีความจำเป็นในการให้บริการชุมชน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ให้ดำเนินการได้ในสัดส่วนพื้นที่ที่น้อยกว่ากิจการหลัก กิจการที่ห้ามดำเนินการ : การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ขัดแย้งกับการเกษตรกรรม	0.8	40	0.3	30	1.พัฒนาโครงข่ายถนนและการเข้าถึงพื้นที่เท่าที่จำเป็นต่อการอยู่อาศัย 2.พัฒนาระบบไฟฟ้าและประปาที่เพียงพอและได้มาตรฐาน 3.พัฒนาระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม 4.พัฒนาตลาดและ/หรือสถานที่รวบรวมและจำหน่ายผลผลิต 5.ส่งเสริมการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียครัวเรือนที่ได้มาตรฐาน

ตาราง 4.2.1-1 สรุปประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินและมาตรการด้านผังเมืองในอนาคตของอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ

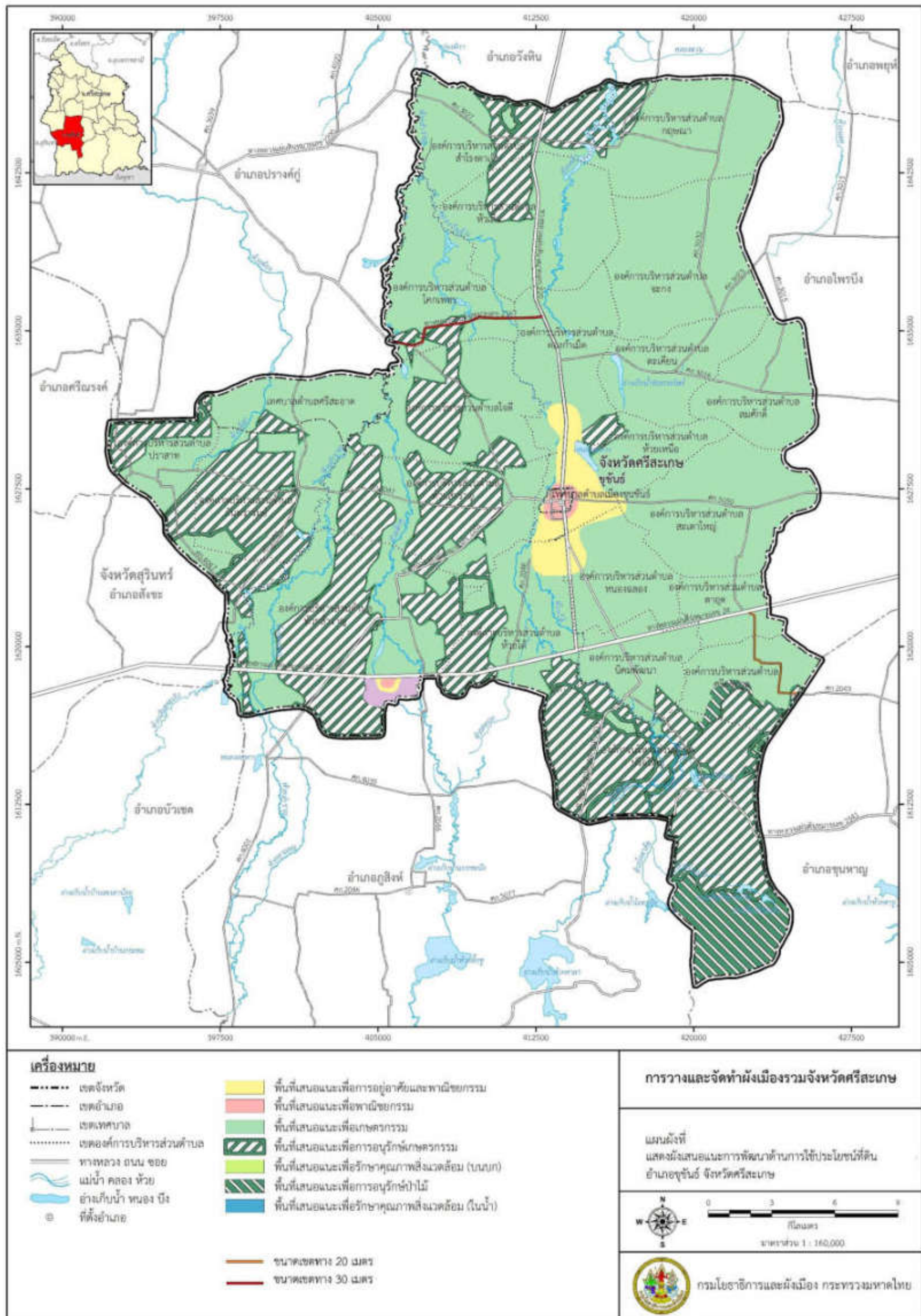
ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	สัญลักษณ์	แนวคิด/วัตถุประสงค์	บริเวณที่กำหนด	ความหนาแน่น (คน/ไร่)	ประเภทอาคาร	แนวทางการควบคุมข้อกำหนด	กิจการหลัก		กิจการอื่น		มาตรการส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐาน
							FAR	BCR	FAR	BCR	
		ให้ในปัจจุบัน ท่งกลาร้องไห้ได้กลายเป็นพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ และพื้นที่ในเขตโครงการชลประทาน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ภาครัฐได้จัดสร้างระบบชลประทาน ระบบต่างๆ รองรับเพื่อการทำการเกษตรกรรม ถือได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีความได้เปรียบกว่าพื้นที่อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในเขตโครงการชลประทาน ดังนั้นควรที่จะอนุรักษ์พื้นที่ส่วนใหญ่ให้ยังคงเป็นการทำเกษตรกรรม ไม่ให้มีการเปลี่ยนสภาพการใช้เป็นอย่างอื่น เว้นแต่กิจกรรมบางประเภทที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต วัตถุประสงค์ เพื่อการสงวนรักษาพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี และเกษตรกรรมพืชอาหาร (ท่งกลาร้องไห้) และเกษตรกรรมในเขตชลประทาน				1.อุตสาหกรรมทุกประเภท เพื่อเป็นการป้องกันและสงวนรักษาพื้นที่เกษตรกรรมที่มีคุณค่าเว้นแต่ที่ทางคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมจังหวัด และประชาชนเห็นสมควร 2.คลังน้ำมัน คลังก๊าซ ซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดระเบิด เพลิงไหม้ และมลพิษที่กระทบต่อความปลอดภัยชุมชน 3.การเลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ ภูเขา ไร่ ปลูก หรือสัตว์ป่า เพื่อป้องกันมลภาวะด้านกลิ่นและน้ำเสียซึ่งมีผลต่อการเพาะปลูกข้าว 4. สุสานและฌาปนสถานตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน 5. การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทอาคารขนาดใหญ่ และการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรม เพื่อไม่ให้เกิดความหนาแน่น และลดผลกระทบจากการคับคั่งของจราจร 6. การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทห้องแถว ตึกแถว หรือบ้านแถว 7. การอยู่อาศัยประเภทอาคารชุด หอพัก หรืออาคารอยู่อาศัยรวม โรงแรม ซึ่งเป็นกิจการ ที่ก่อให้เกิดความหนาแน่น การสูญเสียพื้นที่เกษตรที่มีคุณค่า และเป็นกิจการที่มีความต้องการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการเป็นจำนวนมาก 9.สนามแข่งรถ สนามแข่งม้า สนามยิงปืน เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการรบกวนการอยู่อาศัยทั้งด้านเสียง และความปลอดภัย 10.กำจัดมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล กำจัดวัตถุอันตราย ซ้ำขายหรือเก็บชิ้นส่วนเครื่องจักรกลเก่า ซ้ำขายหรือเก็บเศษวัสดุ เพื่อควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชน					6.ส่งเสริมมาตรการรักษาสภาพภูมิประเทศและพื้นที่โล่งเพื่อ
6.พื้นที่เสนอแนะเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	 สีเขียวอ่อน	แนวคิด ที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นพื้นที่นันทนาการ พื้นที่กันชน ป้องกันผลกระทบต่อกันระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละบริเวณ หรือเป็นการกำหนดเพื่อสร้างธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเมือง วัตถุประสงค์ 1.เพื่อนันทนาการ เกี่ยวข้องกับการนันทนาการ การท่องเที่ยวการรักษา สภาพแวดล้อม และการรักษาสุขภาพภูมิทัศน์	กำหนดไว้บริเวณเส้นขนานระยะ 10-15 เมตรกับริมฝั่งแม่น้ำ	-	-	เฉพาะที่ดินซึ่งเป็นของรัฐ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น เว้นแต่ที่ดินที่เอกชนครอบครองถูกต้องตามกฎหมายให้ดำเนินการเพื่อการอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวที่มีพื้นที่อาคารรวมทุกชั้นไม่เกิน 100 ตารางเมตรและสูงไม่เกิน 9 เมตรเกษตรกรรม และสาธารณประโยชน์เท่านั้น	0.3	30	-	-	ไม่เน้นสิ่งปลูกสร้างที่เป็นอาคาร

ตาราง 4.2.1-1 สรุปประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินและมาตรการด้านผังเมืองในอนาคตของอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	สัญลักษณ์	แนวคิด/วัตถุประสงค์	บริเวณที่กำหนด	ความหนาแน่น (คน/ไร่)	ประเภทอาคาร	แนวทางการควบคุมข้อกำหนด	กิจการหลัก		กิจการอื่น		มาตรการส่งเสริมด้านโครงสร้างพื้นฐาน
							FAR	BCR	FAR	BCR	
		2.เพื่อรองรับการพักผ่อนหย่อนใจและนันทนาการของประชาชน									
7.พื้นที่เสนอแนะเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้	 สีเขียว มีเส้นทแยง สีขาว	แนวคิด ป่าไม้เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสิ่งมีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ หรือสัตว์อื่น ๆ มีคุณค่าในการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม ถ้าป่าไม้ถูกทำลายลงย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สัตว์ป่า ดิน น้ำ อากาศ เมื่อป่าไม้ถูกทำลายลงจะส่งผลไปถึงพื้นที่แหล่งน้ำด้วย เพราะเมื่อป่าถูกทำลายลง พื้นดินจะโล่งปราศจากสิ่งปกคลุม เมื่อฝนตกลงมาก็จะชะล้างหน้าดินและความอุดมสมบูรณ์ของดินออกไป นอกจากนี้เมื่อขาดต้นไม้คอยดูดซับน้ำไว้ น้ำก็จะไหลบ่าเข้าท่วมพื้นที่ชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม ที่เป็นที่ลุ่ม และในฤดูแล้งก็ไม่มีน้ำได้ดินไว้หล่อเลี้ยงต้นน้ำ ทำให้น้ำในแม่น้ำลำคลองมีน้อย ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและชุมชน เช่น การขาดแคลนน้ำทำการเกษตร ส่งผลให้ผลผลิตตกต่ำเกษตรกรขาดรายได้ ไม่มีกำลังซื้อ เป็นต้น วัตถุประสงค์ 1.เพื่อคุ้มครอง สงวน รักษาพื้นที่และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์สูงของระบบนิเวศ ได้แก่ ป่าไม้ แหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ พื้นที่แหล่งน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าชายเลน 2.เพื่อสงวนรักษาและป้องกันการรุกร้าหรือผลกระทบจากกิจกรรมการพัฒนา 3.เพื่อเป็นแหล่งทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ และพักผ่อนหย่อนใจเชิงนิเวศ ที่มีมาตรการคุ้มครองและควบคุมการใช้ประโยชน์อย่างเข้มงวด และมีประสิทธิภาพ	พื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ เช่น เขตอุทยานแห่งชาติป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น	-	-	ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการสงวนและคุ้มครองดูแลรักษา หรือบำรุงป่าไม้ สัตว์ป่า ต้นน้ำ ลำธาร และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีและกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ การสงวนและรักษาคุ้มครองสัตว์ป่า และการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เว้นแต่ที่ดินที่เอกชนครอบครองถูกต้องตามกฎหมาย ให้ดำเนินการเพื่อการอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวที่มีพื้นที่อาคารรวมทุกชั้นไม่เกิน 100 ตารางเมตรและสูงไม่เกิน 9 เมตร เกษตรกรรม และสาธารณประโยชน์เท่านั้น	0.3	30	-	-	-

ที่มา : บริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2563

แผนที่ 4.2.1-1 ผังเสนอแนะการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต ของอำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ

4.2.2 ผังเสนอแนะด้านระบบคมนาคมและขนส่ง

อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วยทางหลวงแผ่นดินซึ่งเป็นถนนสายหลัก คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 294 รวมทั้งมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2373 ซึ่งมีถนนสายรอง จากการศึกษาโครงการที่เกิดขึ้นในอนาคต มีวัตถุประสงค์เพื่อการรองรับการเพิ่มขึ้นของปริมาณจราจรที่ผ่านเข้าออกอำเภออุบลรัตน์ เพื่อตอบสนองการขยายตัวและเพิ่มขึ้นด้านเศรษฐกิจ ประชากร ดังนั้นแนวทางการพัฒนาจะมุ่งเน้นการเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างพื้นที่อำเภออุบลรัตน์ และพื้นที่ใกล้เคียง

1) แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาด้านระบบคมนาคมและขนส่งในอำเภออุบลรัตน์ จำแนกออกเป็น 3 ส่วน คือ

1) การพัฒนาระบบถนนโครงข่าย 2) การพัฒนาระบบการขนส่งหลายรูปแบบ และ 3) การส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) การพัฒนาระบบถนนโครงข่าย

(1.1) การเชื่อมต่อระบบถนนโครงข่ายสายหลักสำหรับกิจกรรมโลจิสติกส์ในแนวถนนเลี่ยงเมืองด้านทิศเหนือเชื่อมต่อไปยังจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งระบบถนนสายหลักนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมด้านพาณิชยกรรม ท่องเที่ยว และการพักอาศัย

(1.2) พัฒนาระบบถนนโครงข่ายบริเวณศูนย์กลางหลักของชุมชนภายในแนวถนนเลี่ยงเมือง เพื่อให้เกิดการเติบโตของเมืองอย่างเป็นกลุ่มก้อน เชื่อมต่อระบบถนนสายหลักระหว่างเมืองเข้าสู่พื้นที่ชุมชนได้อย่างเหมาะสมโดยเฉพาะถนนในแนวรัศมี รักษาความเป็นศูนย์กลางของจังหวัดศรีสะเกษ และพัฒนาระบบถนนสายรองเพื่อรองรับการพัฒนาของชุมชนโดยรอบพื้นที่

(1.3) พัฒนาระบบถนนโครงข่ายให้เชื่อมต่อสถานีรถไฟกับระบบถนนโครงข่ายสายหลักได้อย่างเหมาะสม

(2) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการขนส่งหลายรูปแบบ สนับสนุนให้อำเภออุบลรัตน์มีศูนย์กลางการขนส่ง โดยโครงการก่อสร้างศูนย์กระจายสินค้าบนทางหลวงหมายเลข 24 เพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายการขนส่งสินค้า ทำหน้าที่เป็นจุดรวบรวมและกระจายสินค้า เป็นจุดเชื่อมโยงโครงข่ายการขนส่งสินค้าทางถนน (Node) ทำหน้าที่รวบรวมสินค้าที่มาจากผู้ผลิต รวมทั้งด้านชายแดนช่องชะงำและด้านชายแดนช่องเม็ก จ. อุบลราชธานี จากนั้นทำการคัดแยกสินค้า (ทั้งนี้รองรับการเปลี่ยนถ่ายสินค้าระบบราง) และกระจายสินค้าไปยังปลายทางต่างๆ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการขนส่งสินค้า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(3) การส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะ ส่งเสริมระบบการขนส่งสาธารณะระหว่างเมืองและระบบขนส่งสาธารณะภายในเมืองอย่างเหมาะสม โดยระบบขนส่งสาธารณะระหว่างเมืองจะให้โครงการพัฒนาแนวรางรถไฟเป็นระบบขนส่งสาธารณะหลักตามแนวทิศตะวันออก-ทิศตะวันตก ส่วนระบบขนส่งสาธารณะภายในเมืองต้องพัฒนาระบบรถโดยสารประจำทางเพื่อเชื่อมต่อศูนย์การค้า โรงเรียน โรงพยาบาล ที่มีชุมชนโดยรอบ ให้เหมาะสม

2) มาตรการ

เพื่อให้สามารถบรรลุตามแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในข้างต้น จึงได้กำหนดมาตรการด้านคมนาคมขนส่งของอำเภออุษันต์ ประกอบด้วย การพัฒนาระบบถนนโครงข่าย และการพัฒนาระบบขนส่งหลายรูปแบบ และการส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) การพัฒนาระบบถนนโครงข่าย

การพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโครงข่ายให้มีความต่อเนื่อง และเป็น การปรับปรุงแก้ไขความไม่เหมาะสมของโครงข่าย โดยมีเป็นแผนงานที่เกี่ยวข้องกับระบบคมนาคมขนส่งทางถนนโดยตรง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโครงข่ายของโครงสร้างพื้นฐานให้เชื่อมโยงกันได้อย่างสอดคล้องและสมบูรณ์ ด้วยการก่อสร้างหรือปรับปรุงเส้นทางที่ยังขาดอยู่ให้สามารถตอบสนองการเดินทาง และการขนส่งสินค้าได้อย่างเหมาะสมต่อไปในอนาคต โดยมีผังแนวทางการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง ได้กำหนดชนิดของถนนออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่

(1.1) ถนนเดิมขยาย เป็นถนนที่มีอยู่เดิม โดยกำหนดให้มีการขยายเขตทางเพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการรองรับปริมาณการจราจรและการพัฒนา

(1.2) ถนนโครงการ เป็นถนนที่กำหนดให้มีการก่อสร้างใหม่ เพื่อให้เกิดโครงข่ายความเชื่อมโยงของระบบถนนที่มีความสมบูรณ์ และสามารถเข้าถึงพื้นที่ย่านต่างๆ ของเมืองได้สะดวกและเหมาะสมกับหน้าที่ของถนนแต่ละประเภท

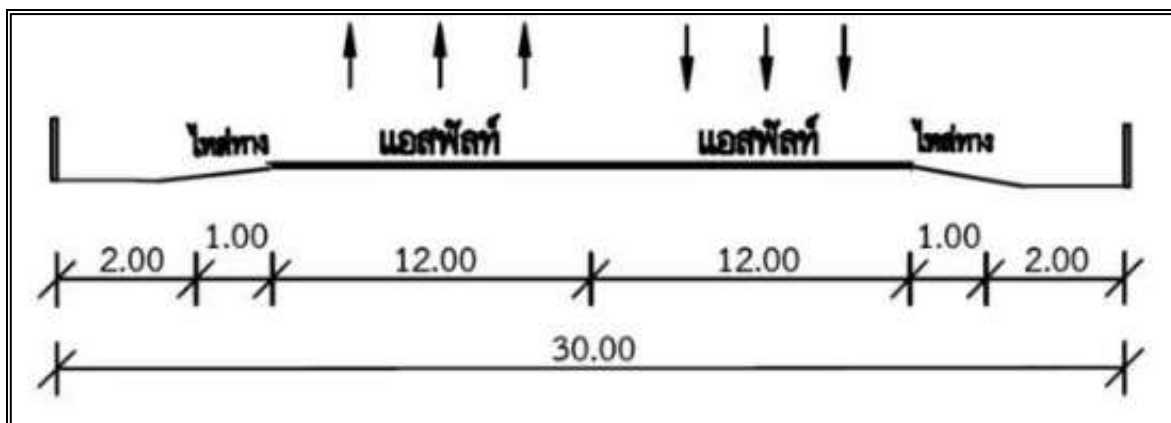
(1.3) ถนนเสนอแนะของกรมทางหลวง/กรมทางหลวงชนบท/องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นถนนที่มีโครงการหน่วยงานต่างๆ ข้างต้น ได้ศึกษา ออกแบบ และบรรจุอยู่ในแผนการก่อสร้างแล้ว ซึ่งเป็นถนนที่มีการพาดผ่านหลายพื้นที่ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ถนนเลี่ยงเมือง เป็นต้น

สำหรับการพัฒนาโครงข่ายในอนาคตของอำเภออุษันต์ ได้เสนอแนะจำนวน 2 สายทาง ดังนี้

- ถนนสาย ก ขนาดเขตทาง 30 เมตร จำนวน 3 สาย คือ ถนนสาย ก1 ถนนสาย ก2 และถนนสาย ก3

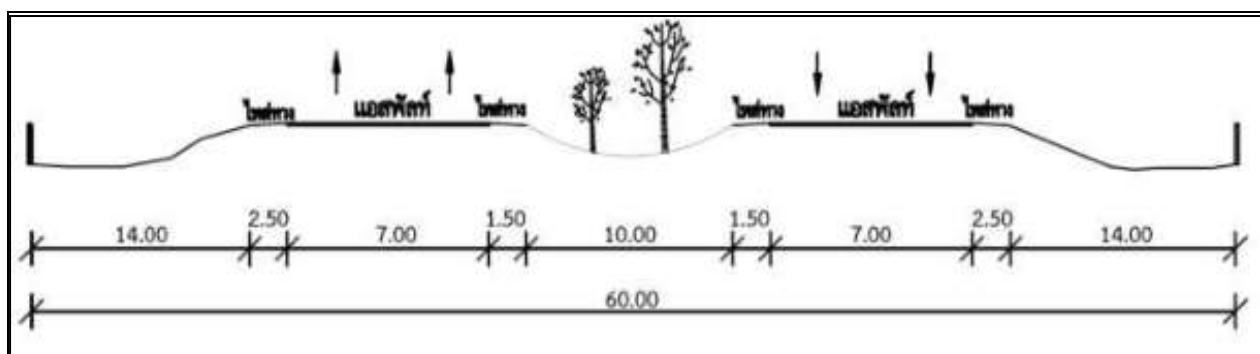
- ถนนสาย ข ขนาดเขตทาง 60 เมตร จำนวน 2 สาย คือ ถนนสาย ข1 และถนนสาย ข2

ถนนประเภท ก มีขนาดเขตทาง 30 เมตร ไหล่ทางกว้างอย่างน้อยข้างละ 1.00 เมตร ช่องทางสำหรับการจราจรของยานพาหนะที่มีความเร็วต่ำ การหยุดรถรับส่ง และจอดรถในกรณีฉุกเฉิน กว้างข้างละ 4.00 เมตรและช่องทางเพื่อการจราจรทั้ง 2 ทิศทางสำหรับยานพาหนะที่มีความเร็วสูง กว้างช่องละ 3.50-4.00 เมตร ขนาด 4-6 ช่องจราจรตามความเหมาะสม

รูปที่ 4.2.2-1 ถนนสาย ก

ถนนประเภท ข มีขนาดเขตทาง 60 เมตร มีพื้นที่สำหรับปลูกต้นไม้กว้างอย่างน้อย 14.00 เมตร พิจารณาก่อสร้างทางคู่ขนานในบริเวณที่มีเขตชุมชนสองข้างทาง ทั้ง 2 ทิศทางสำหรับยานพาหนะ มีไหล่ทางกว้างกว่า 2.50 เมตร และช่องทางสำหรับการหยุดรถรับส่ง และจอดรถในกรณีฉุกเฉิน และช่องทางเพื่อการจราจรทั้ง 2 ทิศทางสำหรับยานพาหนะที่มีความเร็วสูงบนทางสายหลัก กว้างช่องละ 3.50 เมตร ขนาด 4 ช่องจราจรและมีเกาะกลางถนน กว้างประมาณ 10.00 เมตร ตามความเหมาะสม

รูปที่ 4.2.2-2 ถนนสาย ข

(2) การพัฒนาระบบขนส่งหลายรูปแบบ

จังหวัดศรีสะเกษมีการขนส่งทางระบบถนนโครงข่ายและระบบราง สถานีขนส่งศรีสะเกษและสถานีรถไฟศรีสะเกษ เป็นสถานีสำคัญที่ให้บริการที่เชื่อมโยงกับพื้นที่ภายนอก พร้อมทั้งมีจุดผ่านแดน 1 แห่ง เป็นจุดผ่านแดนถาวร 1 แห่ง คือ จุดผ่านแดนช่องชะง้า อำเภอภูสิงห์ นอกจากนั้นยังมีโครงการขนาดใหญ่ในอนาคตเข้ามาในพื้นที่วางผังเมืองรวม อาทิ โครงการพัฒนารถไฟรางคู่สายชุมทางจิระ-อุบลราชธานี ทำให้ต้องมีการพัฒนาเพื่อรองรับระบบการขนส่งหลายรูปแบบให้เชื่อมโยงกันได้อย่างเหมาะสม สะดวก และรวดเร็ว

(3) มาตรการส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะ

มาตรการด้านการส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะด้วยการออกแบบจุดเชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐานและพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับ

คนเดินเท้าและจักรยานที่เชื่อมต่อกับสถานีขนส่งได้อย่างสะดวก สนับสนุนการเดินทางเชื่อมต่อการขนส่งทางราง สถานีขนส่งผู้โดยสาร สนับสนุนให้รถโดยสารผ่านพื้นที่พาณิชยกรรม แหล่งค้าขาย ส่วนราชการและพื้นที่การศึกษา เป็นต้น

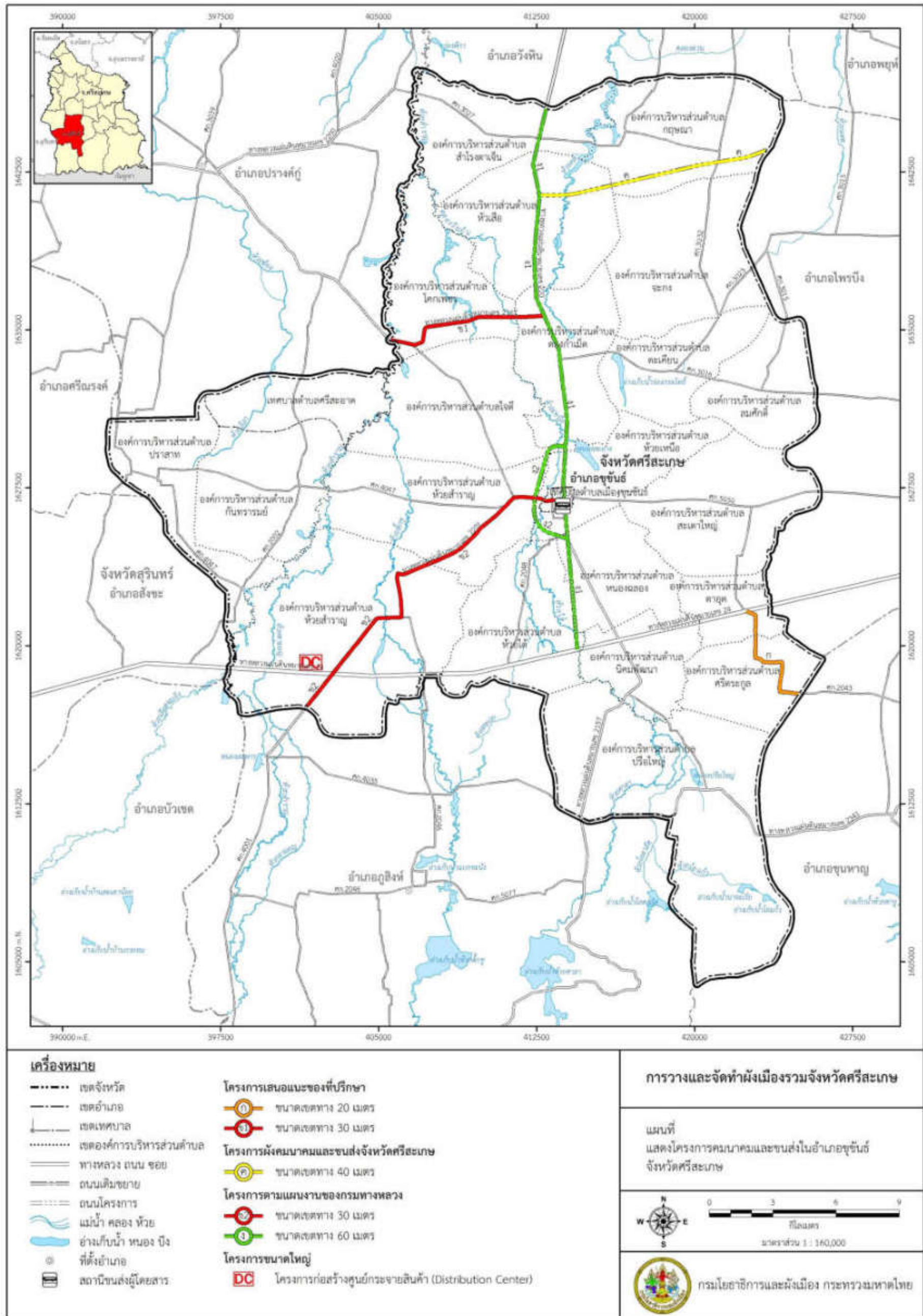
3) วิธีการดำเนินการ

(1) การขยายและก่อสร้างระบบถนนโครงข่ายในอำเภอขุขันธ์ ควรใช้กฎหมายผังเมืองกำหนดให้เป็นถนนโครงข่ายประกอบในแผนผังแสดงโครงการด้านคมนาคมและขนส่ง เพื่อให้สามารถเวนคืนที่ดินได้ตามกฎหมาย จากนั้นเสนอแนะให้กรมทางหลวงชนบท กรมทางหลวง และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการออกแบบและก่อสร้างถนนต่อไป

(2) การควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับประเภทของถนน จะต้องมีการศึกษาโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อกำหนดข้อกำหนดที่เหมาะสมสำหรับการประกอบกิจกรรมตามแนวถนนสายโลจิสติกส์ พร้อมทั้งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดูแลควบคุมอย่างเคร่งครัด การควบคุมความหนาแน่นของกิจกรรมตามแนวถนนโลจิสติกส์จะช่วยป้องกันการเกิดจุดวิกฤตของถนนโครงข่ายสายหลักได้

(3) การส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะระหว่างเมืองและภายในเมือง เพื่อเชื่อมต่อการขนส่งทุกระบบจะเพิ่มศักยภาพของระบบขนส่งสาธารณะ โดยกรมการขนส่งทางบก และองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ

(4) การปรับลักษณะทางกายภาพของทางหลวงแผ่นดินในช่วงที่ผ่านเขตชุมชน จะต้องดำเนินการโดยกรมทางหลวง เนื่องจากเป็นพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงโดยตรง

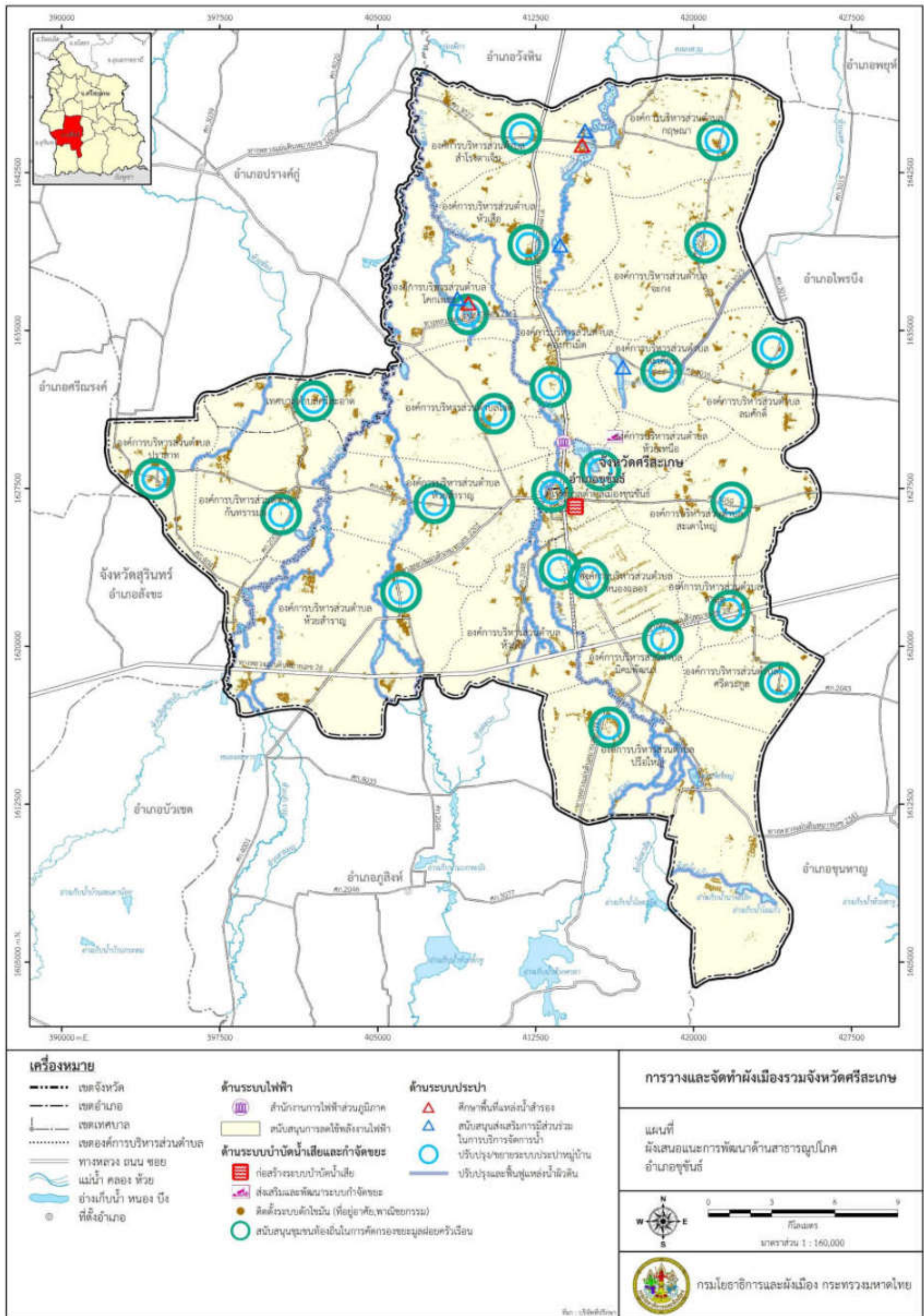

แผนที่ 4.2.2-1 แผนผังโครงการคมนาคมและขนส่ง อำเภอขุนยี่ จังหวัดศรีสะเกษ

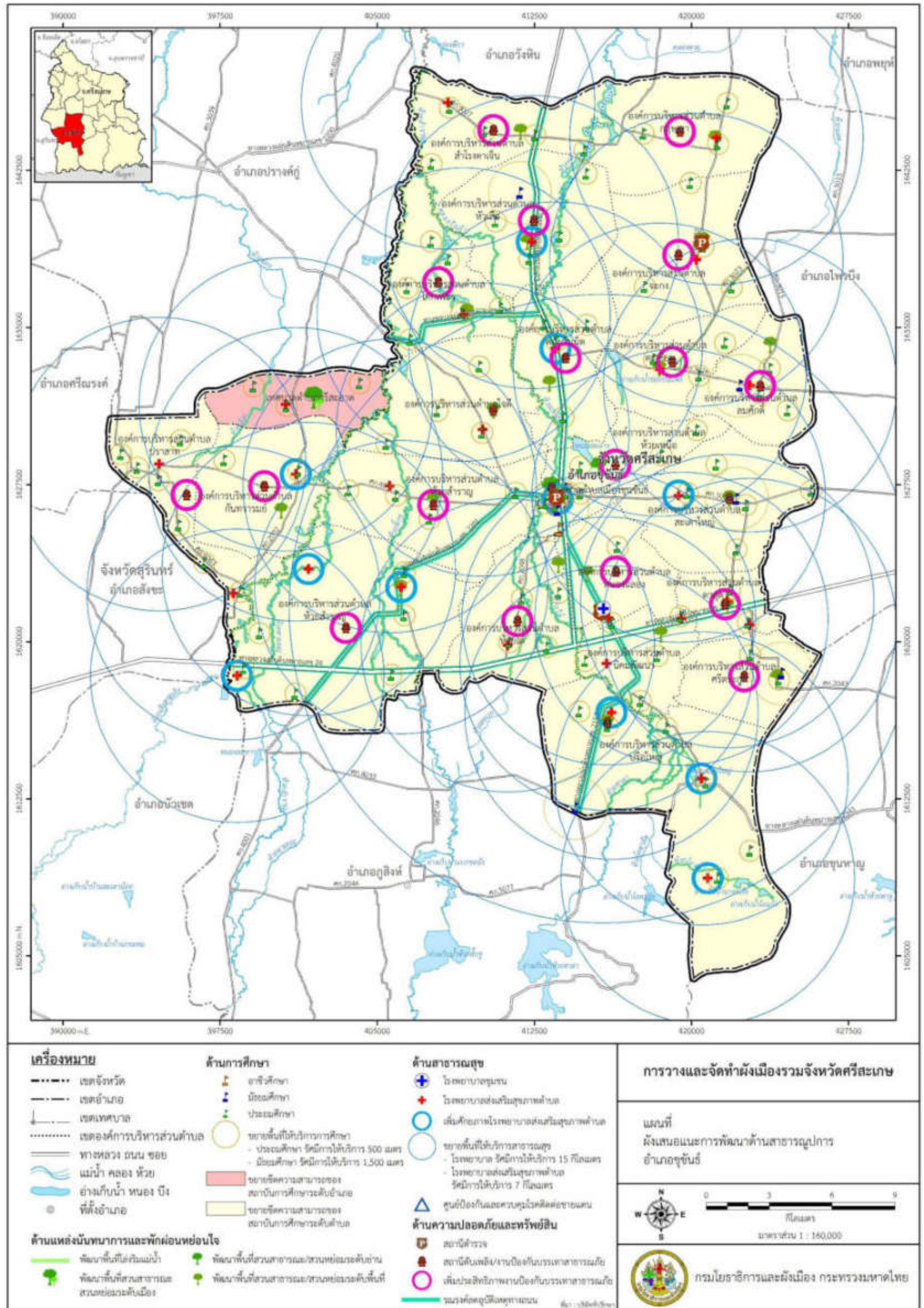

4.2.3 ผังเสนอแนะด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

จากแนวคิดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ นำมาสู่การกำหนดแนวทางและมาตรการในการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และจัดทำเป็นผังเสนอแนะพัฒนาพื้นที่อำเภออุ้มผางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการได้ดังแผนที่ 4.2.3-1 และแผนที่ 4.2.3-2 ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

แผนที่ 4.2.3-1 ผังเสนอแนะด้านสาธารณูปโภค อำเภออุซัน จังหวัดศรีสะเกษ

แผนที่ 4.2.3-2 ผังเสนอแนะด้านสาธารณูปการ อำเภออุซัน จังหวัดศรีสะเกษ

4.2.3.1 ระบบไฟฟ้า

1) แนวทางการพัฒนา

ในปัจจุบัน (พ.ศ.2559) อำเภอยุบธิ์มีการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าทั้งหมด 59,450 ล้าน กิโลวัตต์/ชั่วโมง โดยเป็นการใช้กระแสไฟฟ้าสำหรับที่พักอาศัยมากที่สุด ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีความสามารถในการจ่ายกระแสไฟฟ้าได้เพียงพอต่อความต้องการดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม จากระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมการปกครองส่วนท้องถิ่นมีการให้บริการระบบไฟฟ้าครบทุกหมู่บ้าน แต่ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกครัวเรือน เนื่องจากมีการก่อสร้างที่อยู่อาศัยอยู่นอกเขตพื้นที่บริการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นบริเวณที่ยังไม่มีการขยายเขตการให้บริการกระแสไฟฟ้าไปถึง

จากแผนงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพบว่า ได้มีการจัดทำแผนการพัฒนาระบบจำหน่ายไฟฟ้าเพื่อรองรับการขยายตัวของการใช้ไฟฟ้าในทุกประเภทกิจกรรม โดยมีการพัฒนาระบบสายส่งและหม้อแปลงเพื่อรองรับการขยายตัวของการใช้ไฟฟ้า และมีโครงการขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้าเพื่อให้ทุกครัวเรือนมีไฟฟ้าใช้ แต่อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของประชากรจะทำให้พื้นที่เมืองมีการขยายตัวออกไป ดังนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าของอำเภอยุบธิ์ ซึ่งจะต้องมีการเตรียมความพร้อมในการขยายเขตให้บริการไฟฟ้าให้ทันต่อการขยายตัวของชุมชนต่างๆ ด้วย นอกจากนี้การรณรงค์ให้ตระหนักถึงการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าและประหยัดก็เป็นสิ่งที่ควรจะต้องกระทำควบคู่กันไป เพื่อลดการนำเข้าเชื้อเพลิงที่จะนำไปใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า และลดการปล่อยก๊าซไอเสียที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดสภาวะโลกร้อนและควรจะต้องจัดหาแหล่งพลังงานใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม ดังนั้นแนวทางการพัฒนาระบบไฟฟ้าในภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษ มีดังนี้

(1) พัฒนาโครงข่ายระบบไฟฟ้าให้ครอบคลุมพื้นที่การขยายตัวของเมือง และสอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตที่เป็นกลุ่มแหล่งงาน และย่านที่พักอาศัย เช่น พื้นที่รองรับการขยายตัวของเมือง และพื้นที่สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม

(2) ส่งเสริมการลดการใช้พลังงานในรูปแบบต่างๆ เช่น การรณรงค์ การสร้างแรงจูงใจ

(3) จัดหาแหล่งพลังงานหมุนเวียน และพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้สำหรับการผลิตกระแสไฟฟ้า เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังลม เป็นต้น

2) มาตรการ

มาตรการระบบไฟฟ้าจะกำหนดเป็นแนวทางทั่วไปสำหรับหน่วยงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งดำเนินการ ดังนี้

(1) มาตรการเพิ่มความมั่นคงเชื่อถือได้ด้านพลังงาน และยกระดับคุณภาพการบริการ

(1.1) ให้ความสำคัญแต่ละพื้นที่เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

- พื้นที่เทศบาลเมือง เมืองทั่วไป เทศบาลตำบล สายส่งจะเป็นแบบทางเดียว (Radial) โดยสถานีไฟฟ้าติดตั้งหม้อแปลง 1 หรือ 2 เครื่อง ขึ้นอยู่กับปริมาณความต้องการระบบจำหน่ายเป็นแบบ Open-Loop Line

- พื้นที่ชนบท สายส่งและสายจำหน่ายเป็นแบบทางเดียว (Radial)

(1.2) การปรับปรุงระบบสายส่ง การจัดหากระแสไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการ การสำรวจและตรวจสอบระบบไฟฟ้า เพื่อการป้องกันปัญหาไฟฟ้าตก หรือกระแสไฟฟ้าขัดข้อง

(1.3) การขยายเขตการให้บริการให้ทั่วถึงทุกครัวเรือน

(2) มาตรการประหยัดพลังงาน

(2.1) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งต้องมีการจัดทำแผนหรือโครงการลดการใช้พลังงาน

(2.2) รณรงค์การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในหน่วยงานภาครัฐกิจ การศึกษา และครัวเรือน โดยการรณรงค์ผ่านสื่อต่างๆ และกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญ และผลกระทบจากการใช้พลังงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

(2.3) ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนและหน่วยงานราชการทุกแห่งเป็นต้นแบบในการดำเนินโครงการประหยัดพลังงาน และเป็นต้นแบบในการใช้พลังงานทางเลือกหรือพลังงานหมุนเวียน

4.2.3.2 ระบบประปา

1) แนวทางการพัฒนา

แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคของประชาชนในอำเภออุบล ได้แก่ น้ำประปาบาดาล และแหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ ลำห้วย คลอง โดยต้องผ่านการปรับปรุงคุณภาพน้ำในเบื้องต้นก่อน สำหรับแหล่งน้ำเพื่อการบริโภคนั้น ได้แก่ น้ำดื่มบรรจุขวดและน้ำประปา จากข้อมูลระบบข้อมูลกลางองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ปี พ.ศ.2560 พบว่าครัวเรือนที่ไม่มีน้ำประปาใช้ภายในพื้นที่สูงถึง 14,480 ครัวเรือน แต่อย่างไรก็ดีในอีก 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2580) คาดว่าจะมีความต้องการใช้น้ำประปาถึง 17,042 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งหากไม่มีการวางแผนการพัฒนาระบบประปา อาจเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาดังกล่าวในอนาคต จึงควรวางแผนการพัฒนาระบบประปา เพื่อให้มีบริการน้ำประปาที่สามารถรองรับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และผู้เข้ามาใช้บริการจากภายนอกพื้นที่ได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นเพื่อเพิ่มการบริการให้กับประชากรในส่วนที่เหลือจะต้องมีการจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติม ทั้งนี้แหล่งน้ำที่จะนำมาใช้ในการผลิตน้ำประปาควรจะเป็นแหล่งน้ำผิวดินมากกว่าแหล่งน้ำใต้ดิน เนื่องจากการใช้น้ำจากแหล่งน้ำใต้ดินจะส่งผลกระทบต่อการทรุดตัวของดิน หากมีการสูบน้ำใต้ดินมาใช้จำนวนมาก ดังนั้น แนวทางการพัฒนาด้านระบบประปาในภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษ มีดังนี้

- (1) จัดหาระบบประปาสาธารณะให้กับพื้นที่ที่ยังไม่มีระบบประปาสาธารณะ

(2) ควรมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการขยายพื้นที่การให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนในอำเภออุบลรัตน์ได้ใช้น้ำที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานและควรมีการจัดหาแหล่งน้ำผิวดินเพิ่มเติมเพื่อทดแทนการใช้น้ำบาดาลในพื้นที่เหล่านี้

(3) ในพื้นที่อุตสาหกรรมในอนาคต โรงงานอุตสาหกรรมหรือนิคมอุตสาหกรรมที่จัดตั้งขึ้นใหม่หรือส่วนขยาย จะต้องมีการเก็บน้ำสำหรับการผลิตน้ำของตนเอง

(4) เพิ่มกำลังการผลิตให้เพียงพอต่อการแจกจ่าย

(5) ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการควบคุมการแจกจ่ายน้ำและลดปริมาณน้ำสูญเสีย

(6) ส่งเสริมให้มีการติดตั้งอุปกรณ์ที่ช่วยประหยัดน้ำ

(7) ใช้มาตรการทางด้านราคาเพื่อควบคุมและลดการใช้น้ำ

(8) ใช้มาตรการต่างๆ เช่น การกำหนดให้อาคารขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ จะต้องมีการจัดทำพื้นที่กักเก็บน้ำฝน และ/หรือ มีการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่ ในกิจกรรมที่ไม่ต้องการน้ำที่มีคุณภาพสูงเพื่อลดการใช้น้ำประปา

2) มาตรการ

มาตรการระบบประปาจะกำหนดเป็นแนวทางทั่วไป สำหรับหน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) มาตรการยกระดับคุณภาพและการบริการ

(1.1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้การประปาส่วนภูมิภาคสามารถดำเนินการตามแผนพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่โครงการ

(1.2) จัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมในพื้นที่ของสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ได้รับบริการในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(1.3) จัดหาระบบประปาให้กับประชาชนที่ยังไม่มีน้ำประปาใช้

(1.4) ซ่อมแซม ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาหมู่บ้านที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว

(2) มาตรการประหยัดน้ำ

(2.1) จัดทำโครงการรณรงค์ลดปริมาณการใช้น้ำของประชากรผ่านสื่อต่างๆ ในพื้นที่ชุมชน

(2.2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมใช้อุปกรณ์ที่ช่วยประหยัดการใช้น้ำ

(2.3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและเทคนิคต่างๆ ในการช่วยประหยัดน้ำ เช่น การใช้เทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) การใช้อุปกรณ์ควบคุมระยะเวลาการเปิด-ปิดน้ำ เป็นต้น

(2.4) ลดการอุดหนุนราคาค่าน้ำประปา เพื่อให้ประชาชนเห็นต้นทุนการผลิตที่แท้จริง

4.2.3.3 การบำบัดน้ำเสีย

1) แนวทางการพัฒนา

ระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นการบำบัดเฉพาะจุดตามบ้านเรือนและสถานประกอบการ ทำให้การควบคุมคุณภาพและการบำบัด ทำได้ค่อนข้างลำบาก รวมทั้งยังไม่สามารถครอบคลุมการจัดการน้ำเสียได้อย่างทั่วถึง ทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียและการปนเปื้อนของน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ทั้งนี้หากไม่มีการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ อาจก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในอนาคต ดังนั้นจึงควรจะต้องมีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนเพื่อบำบัดน้ำเสียของชุมชนต่างๆ ให้อยู่ในเกณฑ์ ตามมาตรฐานของกรมควบคุมมลพิษก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

จากการคาดการณ์ปริมาณน้ำเสียของอำเภอขุขันธ์ในปี พ.ศ.2580 อาจมีปริมาณสูงถึง 6,344 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน แนวทางการพัฒนาและป้องกันการเกิดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในส่วนของการบำบัดน้ำเสียที่จะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรและโรงงานอุตสาหกรรม สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

- วางแนวทางในการจัดการน้ำเสียตามประเภทของแหล่งกำเนิดน้ำเสีย
- วางโครงข่ายท่อรวบรวมน้ำเสียเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง
- ใช้ระบบบำบัดน้ำเสียแบบรวมศูนย์ที่มีความสามารถบำบัดธาตุอาหาร เพื่อป้องกันการเกิดยูโทรฟิเคชัน (Eutrophication)

- ลดปริมาณน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่เกษตร และพัฒนาระบบการบำบัดน้ำเสียจากพื้นที่เกษตร

- พัฒนาแนวทางในการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์
- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) เพื่อลดปริมาณของเสีย

2) มาตรการ

(1) การจัดการน้ำเสียจากชุมชน

- ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมศูนย์ในชุมชนขนาดใหญ่ และใช้ระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารหรือระบบบำบัดน้ำเสียแบบประจำอาคารสำหรับชุมชนขนาดเล็ก

สำหรับพื้นที่เป้าหมายที่ต้องมีการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในจังหวัดศรีสะเกษ มีดังนี้ (ตารางที่ 4.2.3-1)

- ลดค่าความสกปรกของน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด โดยการติดตั้งถังดักไขมัน ทั้งในอาคารเก่า และอาคารที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ในทุกองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น
- จัดหามาตรการในการจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับจากประชาชนในแต่ละพื้นที่ที่มีระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน

ตารางที่ 4.2.3-1 พื้นที่เป้าหมายที่ต้องมีการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในจังหวัดศรีสะเกษ

การดำเนินการ	พ.ศ.2565	พ.ศ.2570	พ.ศ.2575	พ.ศ.2580
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ควรมีการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง)	- ทม.ศรีสะเกษ (อ.เมือง) - ทต.เมืองจันทร์ (อ.อุษันต์) - ทต.เมืองคง (อ.อุษันต์) - ทม.กันทรลักษณ์ (อ.กันทรลักษณ์) - ทต.ยางชุมน้อย (อ.ยางชุมน้อย)	- ทต.บึงบูรพ์ (อ.บึงบูรพ์) - ทต.ห้วยทับทัน (อ.ห้วยทับทัน)	- ทต.ขุนหาญ (อ.ขุนหาญ) - ทต.สระกำแพงใหญ่ (อ.อุษันต์) - องค์กรปกครองส่วนตำบลที่มีศักยภาพ	- ทต.อุษันต์ (อ.อุษันต์) - ทต.อุษันต์ (อ.อุษันต์) - องค์กรปกครองส่วนตำบลที่มีศักยภาพ

ที่มา : วิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ.2561

(2) การจัดการน้ำเสียจากโรงงานและพื้นที่อุตสาหกรรม และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อให้เกิดความสะอาดและเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำเสียจากโรงงานและพื้นที่อุตสาหกรรม

- (2.1) กำหนดให้โรงงานที่อยู่ภายนอกนิคมอุตสาหกรรมจะต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียของตนเอง
- (2.2) กำหนดให้โรงงานที่มีมลพิษสูงต้องตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถควบคุมและจัดการมลพิษได้อย่างเหมาะสม
- (2.3) ติดตามตรวจสอบและเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อควบคุมการระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
- (2.4) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตและลดจำนวนของเสียจากการผลิต
- (2.5) ใช้กลไกกองทุนสิ่งแวดล้อมในการพิจารณาให้สินเชื่อเงินอุดหนุน และสิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการที่มีการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมจากกิจการของตนเอง
- (2.6) สนับสนุนการนำน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตมาผลิตพลังงานทดแทนและส่งเสริมการนำน้ำที่บำบัดแล้วกลับไปใช้ประโยชน์ เพื่อลดมลภาวะที่จะระบายออกสู่แหล่งน้ำหรือสิ่งแวดล้อม

(3) ลดปริมาณมลพิษและสารตกค้างจากแหล่งกำเนิดและกระบวนการผลิตในภาคเกษตร

- (3.1) รมรณรงค์ให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีหรือใช้สารเคมีในกลุ่มที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมน้อยลง ใช้สารสกัดชีวภาพให้มากขึ้น และให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่เกษตรกรในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมี เพื่อลดต้นทุนการผลิตและสร้างความปลอดภัยในสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค รวมทั้งลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(3.2) กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องจัดแผนปฏิบัติการการจัดการน้ำทิ้ง เพื่อใช้ในการกำกับดูแลและควบคุมปัญหาที่เกิดขึ้น

(3.3) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้เป็นกระบวนการผลิตที่สะอาด

(3.4) พัฒนาวิธีการประเมินมลพิษจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียที่ไม่มีจุดกำเนิดที่แน่นอน (Non-Point Source) เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการกำหนดเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม (Best Management Practices : BMPs)

(3.5) สร้างโอกาสทางการตลาดให้กับสินค้าทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) โดยการให้เครื่องหมายหรือตราคุณภาพที่ได้รับการรับรองและเป็นที่ยอมรับ การสร้างตลาดสีเขียวเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าดังกล่าว เพื่อเป็นแรงจูงใจด้านราคาให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสนับสนุนด้านการลงทุน เทคโนโลยีและองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

(4) การส่งเสริมและเพิ่มความรู้ให้กับผู้ประกอบการเพื่อสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำทิ้ง

(5) การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดตั้งกลุ่มติดตามตรวจสอบการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำในชุมชนต่างๆ ที่อยู่ติดกับแหล่งน้ำ

4.2.3.4 การกำจัดขยะ

1) แนวทางการพัฒนา

จากการสำรวจข้อมูลปริมาณขยะสะสมในปี พ.ศ.2560 โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11 พบว่า อำเภออุบลรัตน์มีปริมาณขยะ 75.67 ตันต่อวัน ดังนั้นการแก้ไขปัญหามลพิษจึงมีความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ในการวางแผนเพื่อการพัฒนาเมือง รวมถึงการหาพื้นที่สำหรับการฝังกลบขยะที่เพิ่มขึ้น ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งในการจัดการ เนื่องจากการนำขยะไปกำจัดโดยการฝังกลบในพื้นที่ใดๆ มักถูกต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากกังวลปัญหาเรื่องมลภาวะทางกลิ่นและน้ำเสีย รวมถึงเป็นแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรค ดังนั้น ทางออกที่ดีที่สุดของการกำจัดขยะในขณะนี้คือ การลดการฝังกลบขยะ และนำขยะเหล่านี้กลับมาใช้ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด โดยใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะแบบผสมผสาน

จากการคาดการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในอนาคต ผลการคาดการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในอีก 20 ปีข้างหน้าของอำเภออุบลรัตน์ เท่ากับ 80 ตันต่อวัน ดังนั้นแนวทางการพัฒนาด้านระบบการกำจัดขยะในภาพรวมของอำเภออุบลรัตน์ มีดังนี้

(1) การลดการฝังกลบขยะ และนำขยะเหล่านี้กลับมาใช้ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด โดยใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะแบบผสมผสาน โดยดำเนินการดังนี้

- (1.1) จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปที่ต้นทาง
- (1.2) คัดแยกของเสียอันตรายชุมชนออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป และเก็บรวบรวม ณ สถานที่เก็บรวบรวมของอำเภอ และส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดของเอกชน
- (1.3) การนำขยะมูลฝอยจำพวกอินทรีย์วัตถุไปทำปุ๋ย และก๊าซชีวภาพ
- (1.4) จัดทำระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน และแปรรูปขยะมูลฝอยไปเป็นขยะพลังงาน เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าหรือใช้สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม
- (1.5) ปรับปรุงบ่อฝังกลบเดิมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อเพิ่มระยะเวลาการใช้งาน

(2) เผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีด้านการจัดการขยะให้แก่องค์กรส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่

- (2.1) การเสริมหลักสูตรการจัดการขยะในสถานศึกษา
- (2.2) ส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจ และการสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะและของเสีย

2) มาตรการ

(1) การบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบกลุ่มพื้นที่

การใช้ขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้เพื่อการเผาไหม้โดยตรงมักก่อให้เกิดความยุ่งยากในการใช้งาน การแปรรูปขยะมูลฝอย โดยผ่านกระบวนการจัดการต่างๆ เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพ และคุณสมบัติทางเคมีของขยะมูลฝอยเพื่อทำให้กลายเป็นเชื้อเพลิงขยะ จะสามารถแก้ปัญหาข้างต้นได้ ซึ่งเชื้อเพลิงที่ได้นั้นสามารถนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตพลังงานได้ สำหรับการจัดการในแต่ละกลุ่มการจัดการขยะมีวิธีการดังนี้

(1.1) ในแต่ละกลุ่มการจัดการขยะควรมีการจัดตั้งโรงงานผลิตขยะเชื้อเพลิง เนื่องจากการจัดการขยะด้วยการผลิตเชื้อเพลิงจากขยะ (RDF) ต้องการปริมาณขยะขั้นต่ำเพียง 3-5 ตันต่อวันโดยมีโรงงานต้นแบบการจัดการขยะด้วยวิธีนี้อยู่ภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และถ้าหากกลุ่มการจัดการขยะใดยังไม่มีความพร้อมในการก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่ใช้เชื้อเพลิง (RDF) ก็สามารถนำไปขายต่อให้กับกลุ่มการจัดการขยะที่มีความพร้อมหรือขายให้กับโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงงานผลิตปูนซีเมนต์ได้ ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง

(1.2) สำหรับพื้นที่ ก่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าจากขยะและโรงงานผลิตขยะเชื้อเพลิงควรมีการศึกษาความเหมาะสมในด้านสถานที่ตั้ง การยอมรับของประชาชนในพื้นที่ และหากเป็นไปได้ควรก่อสร้างในพื้นที่ที่เป็นพื้นที่สำหรับการกำจัดขยะเดิม ดังแสดงในตารางที่ 4.2.3-2

ตารางที่ 4.2.3-2 สถานที่ตั้งระบบกำจัดขยะเดิมในการจัดการขยะที่จะมีการจัดตั้งขึ้น
ในเบื้องต้น (Clustering)

อปท. เจ้าภาพหลัก	รูปแบบ	จำนวนอปท. ที่เข้าร่วม (แห่ง)	ปริมาณขยะมูลฝอย (ตัน/วัน)	ปริมาณขยะตกค้างสะสม (ตัน)	สถานที่ตั้งศูนย์
เทศบาลตำบลเมืองชุมกัน	บ่อฝังกลบ	8	15.00		หมู่ที่ 11 ตำบลห้วยเหนือ อำเภอชุมกัน จังหวัดศรีสะเกษ

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11, พ.ศ.2559

(1.3) ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยโครงการทั้งหมดต้องผ่านขั้นตอนประชาสัมพันธ์และได้รับความเห็นชอบจากประชาชนแล้ว

(2) ส่งเสริมการลงทุนร่วมกับภาคเอกชนในการกำจัดขยะมูลฝอย และนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์

(3) สนับสนุนภาคเอกชนดำเนินธุรกิจการจัดการขยะมูลฝอย

(4) ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับอัตราค่าธรรมเนียม ค่าบริการเก็บขนส่งและกำจัดให้สอดคล้องกับค่าดำเนินการ รวมถึงออกเทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะและของเสียอันตราย

(5) ปลุกฝังทัศนคติที่ถูกต้องแก่เยาวชน โดยให้การศึกษาและรณรงค์ให้เกิดความร่วมมือปฏิบัติในการจัดการขยะ รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

(6) ฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน

4.2.3.5 การบริการด้านการศึกษา

1) แนวทางการพัฒนา

จากข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 และสำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ในปี พ.ศ.2560 สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอชุมกัน ประกอบด้วย สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ (สพป.) จำนวน 88 แห่ง
- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (สพม.) จำนวน 5 แห่ง
- สังกัดสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำนวน 5 แห่ง
- สังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน 1 แห่ง
- สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 1 แห่ง

นอกจากนี้ อำเภออุบลรัตน์ยังมีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวนอย่างละ 1 แห่ง จากสถานการณ์ดังกล่าว จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาทางการศึกษาในภาพรวมของอำเภออุบลรัตน์ไว้ดังนี้

- กระจายสถานศึกษาทุกระดับอย่างทั่วถึงและได้มาตรฐานตามเกณฑ์ระดับบริการที่เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรในอนาคต
- พัฒนาบุคลากรทางการศึกษารูปแบบการเรียนการสอน และส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น ค่ายพัฒนาวิชาการ และกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2) มาตรการ

(1) การพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับอย่างทั่วถึงและได้มาตรฐาน พร้อมทั้งเพิ่มจำนวนสถานศึกษาให้ได้จำนวนตามมาตรฐานผังเมือง โดยการเพิ่มขึ้นของประชากรวัยเรียนในอนาคตและรัฐมีการให้บริการของสถานศึกษาของอำเภออุบลรัตน์พบว่า มีการกระจายตัวและครอบคลุมทุกพื้นที่ แต่จากการคาดการณ์จำนวนประชากรเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานผังเมืองรวม พ.ศ. 2549 ยังพบว่า ในปี พ.ศ.2580 สถานศึกษายังกระจายตัวและครอบคลุมทุกพื้นที่

(2) พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา รูปแบบการเรียนการสอนและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ โดยการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท ตามมาตรฐานวิชาชีพ เพิ่มศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาดำรงครูผู้สอน ทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง มีการนำเทคนิคการสอน และนวัตกรรมทางการศึกษาที่เหมาะสมมาใช้อย่างต่อเนื่อง

- พัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนให้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศอย่างกว้างขวางสร้างความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ
- จัดการฝึกอบรมครูด้านวิธีการสอนในวิชา/สาขาวิชาที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาด้านทักษะวิธีการสอน
- ส่งเสริมให้ครูมีการผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนต้นแบบทุกสาขาวิชาหลักและทุกระดับการศึกษาเพื่อใช้เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนในทุกสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานใกล้เคียงกัน

(3) พัฒนาหลักสูตรการเรียนและการฝึกอบรม เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนสู่การเป็นกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอาชีวศึกษาหลากหลายสาขาวิชาชีพ รองรับการพัฒนาของพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

- จัดการศึกษาแบบทวิภาคี (โรงเรียนในโรงงาน) โดยวางแผนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยการเน้นการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการเป็นหลัก

4.2.3.6 การบริการด้านสาธารณสุข

1) แนวทางการพัฒนา

อำเภออุ้มผางมีโรงพยาบาล (สังกัดกระทรวงสาธารณสุข) จำนวน 1 แห่ง มีจำนวนเตียงรวม 90 เตียง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 27 แห่งและคลินิกทุกประเภท 25 แห่ง สำหรับจำนวนบุคลากรสาธารณสุข มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.2.3-3

ตารางที่ 4.2.3-3 จำนวนบุคลากรสาธารณสุขและคลินิก อำเภออุ้มผาง จังหวัดน่าน

พื้นที่	บุคลากรทางการแพทย์ (คน)				
	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาล	คลินิก
อำเภออุ้มผาง	10	6	9	121	25

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน, พ.ศ.2560

ความต้องการบริการด้านสาธารณสุขจึงควรเน้นขยายการให้บริการสาธารณสุข และส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มอายุ สนับสนุนบทบาทของครอบครัว ประชาชน ชุมชน ให้มีศักยภาพในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค มีวัฒนธรรมการดูแลสุขภาพ ร่วมสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพ จึงควรมีการเตรียมการพัฒนาการบริการสาธารณสุขดังนี้

- (1) ขยายการให้บริการด้านสาธารณสุขทุกระดับอย่างทั่วถึงและได้มาตรฐานตามเกณฑ์ระดับบริการที่เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรในอนาคตก
- (2) เพิ่มการกระจายตัวของทรัพยากรทางการแพทย์ ทั้งที่ตั้ง บุคลากร งบประมาณ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ชนบทมีการเข้าถึงการบริการได้อย่างสะดวกมากขึ้น
- (3) ส่งเสริมและพัฒนาแพทย์แผนไทย
- (4) ส่งเสริมการป้องกันและการควบคุมโรคติดต่อจากชายแดน เพื่อความปลอดภัยในการป้องกันโรคติดต่อหรือโรคที่เป็นอันตรายต่อพื้นที่
- (5) ส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยประชาชนในระดับชุมชนหมู่บ้าน

2) มาตรการ

(1) ขยายและยกระดับการให้บริการด้านสาธารณสุขทุกระดับอย่างทั่วถึงและได้มาตรฐาน

- (1.1) ยกระดับการให้บริการสาธารณสุขเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชน
- (1.2) ปรับระบบบริการพื้นฐานของรัฐเพื่อรองรับการสาธารณสุขมูลฐาน (Reoriented Basic Health Service = BHS) หรือ Health Infrastructure ระบบบริการของรัฐและระบบบริหารจัดการที่มีอยู่แล้วของรัฐ จะต้องปรับให้เชื่อมต่อและรองรับงานสาธารณสุขมูลฐานด้วย เช่น การกระจายการให้บริการครอบคลุม การกระจายทรัพยากรลงสู่ชุมชน และการจัดระบบส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

(1.3) พัฒนาความร่วมมือเป็นเครือข่ายการบริการผสานกับโรงพยาบาลขนาดเล็ก ในชุมชนลำดับรองลงไป สร้างความเข้มแข็งของระบบส่งต่อ ผสานกับการพัฒนาสถานบริการ สาธารณสุขเฉพาะทางในพื้นที่ศักยภาพ

(2) เพิ่มการกระจายตัวของทรัพยากรทางการแพทย์

(2.1) กระจายบุคลากรทางสาธารณสุข โดยเฉพาะแพทย์และพยาบาลให้ทั่วถึงใน ระดับโรงพยาบาลชุมชน อย่างน้อยที่สุดให้ได้ค่าเท่ากับค่าเฉลี่ยสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อ ประชากรของประเทศ

(2.2) เพิ่มบทบาทของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายสุขภาพให้มี ศักยภาพ มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค มีการติดตามดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้ ประชาชนในหมู่บ้านได้รู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลืองานด้านสาธารณสุข ทั้งด้านกำลังคน กำลังเงิน และวัสดุอุปกรณ์

(2.3) สร้างหลักประกันสุขภาพแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

(3) ส่งเสริมแพทย์ทางเลือกและแพทย์แผนไทย

(3.1) พัฒนาระบบการวิจัยและพัฒนาทางด้านพืชสมุนไพร

(3.2) ส่งเสริมให้เกิดธุรกิจการให้บริการสุขภาพที่มีมาตรฐานเพื่อการแข่งขันใน ระดับจังหวัดและภูมิภาค

(4) ส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(4.1) ส่งเสริมบทบาทของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้ปฏิบัติงานเชิงรุก ในการส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่นและ ชุมชน การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการการดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาล และการเฝ้าระวังโรคในชุมชน โดยเฉพาะโรคมะเร็ง และเนื้องอกทุกชนิด ปอดอักเสบและโรคอื่นๆ ของปอด ความดันเลือดสูง และ โรคหลอดเลือดในสมอง

(4.2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง อสม. กับชุมชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น อาสาสมัครต่างๆ ในการพัฒนาระบบการติดตาม เฝ้าระวัง และป้องกันโรค ทั้งโรคอุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำ โดยจัดให้มีสวัสดิการค่าตอบแทนให้แก่ อสม. เพื่อสร้างแรงจูงใจ หนุนเสริมให้ปฏิบัติงาน ได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

4.2.3.7 แหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ

1) แนวทางการพัฒนา

แหล่งนันทนาการเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจในพื้นที่อำเภออุบลรัตน์ พื้นที่โล่งว่างสำหรับเป็น แหล่งนันทนาการ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจในพื้นที่อำเภออุบลรัตน์มีอยู่ด้วยกันหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ ลานกีฬา/สนามกีฬา สนามเด็กเล่น และศูนย์กีฬาประจำหมู่บ้าน ถึงแม้ว่าปริมาณสถานที่นันทนาการ และพักผ่อนหย่อนใจที่มีอยู่จะสามารถรองรับความต้องการในปัจจุบันได้แต่ยังไม่เพียงพอนัก ประกอบกับ

แนวโน้มจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นอาจทำให้การบริการที่มีอยู่เดิมด้อยลง ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ จนอาจไม่เพียงพอต่อความต้องการในอนาคตได้ ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมการและดูแลรักษาแหล่งนันทนาการ และพักผ่อนหย่อนใจที่มีอยู่เดิมให้คงอยู่ในสภาพสมบูรณ์ รวมทั้งจัดหาแหล่งใหม่เพิ่มเติมในอนาคตโดยมีแนวทางดังนี้

- (1) การจัดการพื้นที่สีเขียวและพื้นที่นันทนาการให้กับชุมชน และเมืองให้ได้มาตรฐาน
- (2) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของสวนสาธารณะและสนามกีฬา เพื่อเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ เป็นสถานที่ออกกำลังกาย และเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- (3) สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ การบำรุงรักษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืน

2) มาตรการ

(1) มาตรการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

- (1.1) ทุกส่วนราชการทั้งหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นเร่งรัดนำร่องการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในสถานที่ราชการให้เป็นตัวอย่างแก่ชุมชน พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้พื้นที่สาธารณะ ที่ราชพัสดุ และที่ดินของเอกชนเพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่สวนสาธารณะ/สวนหย่อม
- (1.2) พัฒนาพื้นที่โล่งว่าง พื้นที่สาธารณะ สวนสาธารณะเดิม พื้นที่ว่างริมถนน เกาะกลาง เพื่อให้เกิดความสวยงามน่าอยู่อาศัยและเป็นแหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจของคนในชุมชน
- (1.3) สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ด้วยการให้สิทธิองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าดำเนินการ หรือเจ้าของที่ดินดำเนินการเอง

(2) ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของสวนสาธารณะและสนามกีฬาให้เหมาะสมกับการใช้งาน

- (2.1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสวนสาธารณะ สถานบริการด้านการกีฬาและนันทนาการ เช่น มีระบบไฟฟ้าส่องสว่างที่เพียงพอ มีพื้นที่สนามที่เหมาะสมกับการกีฬา
- (2.2) เพิ่มอุปกรณ์กีฬาในชุมชนต่างๆ ให้เพียงพอต่อการใช้งาน
- (2.3) จัดกิจกรรมการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ต่างๆ เนื่องในโอกาสและวาระสำคัญต่างๆ
- (2.4) มีการจัดการด้านการรักษาความปลอดภัยในสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (2.5) การจัดองค์ประกอบของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจจะต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คือ ดูภาพโดยรวมแล้วทุกส่วนสามารถส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้ใช้สถานที่เกิดความสบายใจ
- (2.6) การเข้าถึงบริเวณหรือพื้นที่ต่างๆ ในสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เข้าถึงได้ง่าย และมีลักษณะเปิดโล่งเพื่อความปลอดภัย

4.2.3.8 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1) แนวทางการพัฒนา

จากข้อมูลสำรวจ จ.นครศรีธรรมราช พบว่ามีสถานีดำรงตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอขุนขันธ์ 3 แห่ง คือ สก.ขุนขันธ์ สก.ปรีอใหญ่ และ สก.จะกง จากข้อมูลกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า อำเภอขุนขันธ์ มีสถานีดับเพลิงและหน่วยบรรเทาสาธารณภัยทั้งสิ้น 4 แห่ง มีจำนวนพนักงานดับเพลิงทั้งสิ้น 15 คน และรถดับเพลิงจำนวน 3 คัน ซึ่งสามารถรองรับความต้องการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ได้ค่อนข้างดี ในการคาดการณ์ความพร้อมของอุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอำเภอขุนขันธ์ในอนาคตปี พ.ศ.2580 พบว่าพื้นที่อำเภอขุนขันธ์ ควร มีรถดับเพลิงอย่างน้อย 20 คัน และรถบันได 8 คัน แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอย่างมาก จึงต้องมีการจัดการอย่างเหมาะสมเพื่อรองรับความต้องการของพื้นที่ในอนาคตได้การพัฒนาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของอำเภอขุนขันธ์ จะต้องเน้นการพัฒนาความพร้อมและความทันสมัยของเครื่องมือและอุปกรณ์ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและความพร้อมในการเผชิญเหตุ ทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติและผลกระทบของมนุษย์ การเสริมสร้างจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการแก้ปัญหาอุบัติเหตุ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะมีดังนี้

(1) ในการป้องกันและลดการเกิดอาชญากรรม สามารถทำได้โดยลดพื้นที่ล่อแหลมต่อการเกิดอาชญากรรม เช่น พื้นที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ รวมถึงการติดตั้งกล้องวงจรปิดในสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการป้องปรามและใช้สำหรับตรวจสอบเหตุการณ์ความผิดปกติต่างๆ

(2) ในส่วนของการป้องกันสาธารณภัย จะต้องมีการเตรียมกำลังคนและเครื่องมือให้มีความพร้อมในการช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดสาธารณภัยต่างๆ

(3) ส่งเสริมการเรียนรู้ การทบทวน ตลอดจนเข้าสู่กระบวนการกำหนดแผนป้องกันและแก้ไขปัญหา สาธารณภัยด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน

2) มาตรการ

การแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่อำเภอขุนขันธ์ ไม่สามารถเสนอออกมาเป็นเชิงกายภาพหรือกำหนดตำแหน่งที่ต้องการแก้ไขปัญหาที่แน่นอนได้ เนื่องจากปัญหาเกิดในลักษณะสุ่ม ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน แต่อย่างไรก็ตามเพื่อลดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม และป้องกันสาธารณภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นควรมีมาตรการต่างๆ ดังนี้

(1) เฝ้าระวังและลดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม โดยการจัดเจ้าหน้าที่สายตรวจออกตรวจตราพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงภัย การปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อลดพื้นที่เสี่ยง เช่น การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างและการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการเฝ้าระวังเหตุและการป้องกันตนเอง

(2) ส่งเสริมมาตรการลดอุบัติเหตุทางถนนในถนนสายประธานและถนนสายหลักของอำเภออุบลรัตน์

(3) เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการจัดเตรียมความพร้อมทั้งอาคารสถานที่ อุปกรณ์ ยานพาหนะ เทคโนโลยี ระบบการสื่อสาร และฐานข้อมูลในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ

4.2.4 ผังเสนอแนะด้านการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ

การพัฒนาด้านการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติของจังหวัดศรีสะเกษและพื้นที่อำเภออุบลรัตน์ ได้แบ่งเป็นนโยบายการป้องกันและบรรเทาปัญหาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินจากภัยพิบัติตามธรรมชาติ และนโยบายการป้องกันและบรรเทาปัญหาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินจากภัยพิบัติที่เกิดจากมนุษย์ โดยสามารถกำหนดแนวทาง มาตรการ และตัวชี้วัดในการพัฒนาพื้นที่ด้านการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ ได้ดังนี้

1) แนวทางการพัฒนา

เนื่องจากปัญหาด้านอุทกภัยและภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษเป็นปัญหาที่มีมาอย่างต่อเนื่อง ควรมีแนวทางแก้ไขที่ชัดเจนด้วยแนวทางการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งแนวทางการบริหารจัดการน้ำ ประกอบด้วย แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านอุทกภัย และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านภัยแล้ง

(1) ทำการพัฒนาอ่างเก็บน้ำและ/หรือแก้มลิงในพื้นที่ต้นน้ำและกลางน้ำ ที่มีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมที่จะดำเนินการได้ เพื่อลดปัญหาน้ำหลาก และเก็บกักน้ำไว้ใช้เพื่อเกษตรกรรม อุปโภคบริโภค พัฒนาระบบการใช้น้ำต่างๆ ที่จะนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งเก็บกักน้ำไปใช้ เช่น ฝายทดน้ำ ระบบคลอง/ท่อส่งน้ำ เพื่อนำน้ำไปใช้ในการเกษตร นำน้ำดิบ (น้ำผิวดิน) ไปพัฒนาระบบประปาไปสู่ชุมชนต่างๆ

(2) ก่อสร้าง/ปรับปรุงระบบป้องกันน้ำท่วม และระบบระบายน้ำชุมชน เพื่อลดความเสี่ยงและความเสียหายจากน้ำท่วม

(3) ปรับปรุงตรวจสอบและแก้ไขระบบโทรมาตรที่มีอยู่เดิมให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ

(4) ก่อสร้างปรับปรุงระบบระบายน้ำ ขุดลอก และปรับปรุงลำน้ำที่ตื้นเขิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ

(5) พัฒนาข้อมูลและระบบเตือนภัยเพื่อลดความเสียหายจากภัยที่เกิดจากน้ำ

(6) พัฒนาและเสริมสร้างระบบความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำต่างๆ เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2) มาตรการ

สำหรับมาตรการด้านการป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยพิบัติประกอบด้วย มาตรการด้านการบริหารจัดการน้ำโดยใช้สิ่งก่อสร้าง มาตรการบริหารจัดการน้ำโดยไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง มาตรการป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยพิบัติโดยใช้สิ่งก่อสร้าง และมาตรการป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยพิบัติโดยไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) มาตรการด้านการบริหารจัดการน้ำโดยใช้สิ่งก่อสร้างซึ่งเป็นการใช้สิ่งก่อสร้างหรือโครงสร้างทางกายภาพเพื่อลดหรือหลีกเลี่ยงผลกระทบของภัยที่อาจเกิดขึ้น หมายรวมถึงระบบหรือ

โครงสร้างเชิงวิศวกรรมที่ประยุกต์ใช้เทคนิคต่างๆ เช่น ประตูน้ำเขื่อน แก้มลิง ระบบระบายน้ำเพื่อลดผลกระทบจากอุทกภัย การสร้างฝายสร้างอ่างเก็บน้ำหรือชุดสระน้ำ เพื่อการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงเกิดภัยแล้ง

(2) **มาตรการบริหารจัดการน้ำโดยไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง**คือ การใช้นโยบายกฎระเบียบ การวางแผนงานและกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยง เช่น การออกกฎระเบียบข้อบังคับการก่อสร้าง การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน การแบ่งเขตและการวางแผนพัฒนาพื้นที่ เพื่อกำหนดลักษณะการใช้ที่ดินและจำกัดขอบเขตกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ การจำกัดความหนาแน่นของสิ่งปลูกสร้างและผู้อยู่อาศัย เพื่อลดความแออัดและความเปราะบางต่อภัย การวางแผนการเพาะปลูกเพื่อลดผลกระทบจากภัยแล้งหรืออุทกภัย การฝึกอบรมการสร้างจิตสำนึก หรือให้ความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนการป้องกันและลดผลกระทบจากความเสี่ยมีรายละเอียดดังนี้

(2.1) ปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำ

(2.2) ปลูกหญ้าแฝกและพืชคลุมดินตามริมตลิ่ง

(2.3) ดัดตั้งและปรับปรุงระบบโทรมาตรที่มีอยู่เดิมให้สามารถใช้งานได้เหมาะสม

(2.4) บริหารจัดการอ่างเก็บน้ำที่มีอยู่เดิม และอ่างเก็บน้ำที่เป็นโครงการพัฒนาในอนาคต ให้เหมาะสมตามโค้งปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Reservoir Operation Rule Curve)

(2.5) จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำและเครือข่ายชุมชน เพื่อการบริหารจัดการและเตือนภัยในช่วงการจัดการน้ำปกติและช่วงวิกฤต

(2.6) กำหนดเขตพื้นที่ (Zoning) หรือเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ อย่างเหมาะสม ทั้งในพื้นที่เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และที่อยู่อาศัย

(3) มาตรการป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยพิบัติแบบใช้สิ่งก่อสร้าง

การป้องกันและบรรเทาภัยพิบัตินอกเหนือจากระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความจำเป็นต้องใช้สิ่งก่อสร้างในจังหวัดศรีสะเกษและอำเภออุบลรัตน์ คือ การปรับปรุงอุปกรณ์ระบบโทรมาตรของกรมชลประทานที่มีอยู่เดิมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และปัญหาลำน้ำสายหลักในปัจจุบันมีสภาพตื้นเขิน ทำให้ประสิทธิภาพในการระบายน้ำต่ำ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดน้ำท่วมได้

(4) มาตรการป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยพิบัติแบบไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง

(4.1) โครงการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม ให้ประชาชนร่วมกับอนุรักษ์น้ำ สิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานภาครัฐดำเนินการ ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย จุดมุ่งหมายในการทำงานของรัฐบาล ที่มุ่งจะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากน้ำเพื่อให้ประชาชนในกลุ่มน้ำได้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการน้ำ และตระหนักถึงภัยจากน้ำ และแนวทางการป้องกัน

(4.2) โครงการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในกลุ่มน้ำ ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินอย่าง

ไม่มีระบบ ไม่มีการควบคุม ให้เป็นไปในแนวทางที่ควร ซึ่งเป็นเหตุให้ เกิดภัยพิบัติจากน้ำได้เช่นกัน เช่นการปลูกสิ่งปลูกสร้างขวางทางน้ำเป็นต้น จึงต้องกำหนดมาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินในลุ่มน้ำ

(4.3) โครงการควบคุมการบุกรุกทางน้ำ เพื่อป้องกันไม่ให้มีการบุกรุกทางน้ำเพิ่มมากขึ้นและเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีการบุกรุกทางน้ำไปแล้ว โดยการบังคับใช้กฎหมายในการรื้อถอนออกให้คงสภาพเช่นเดิม

(4.4) โครงการจัดทำระบบวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการติดตามสถานการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบติดตามวิเคราะห์ และรายงานสถานการณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) เป้าหมายและตัวชี้วัด

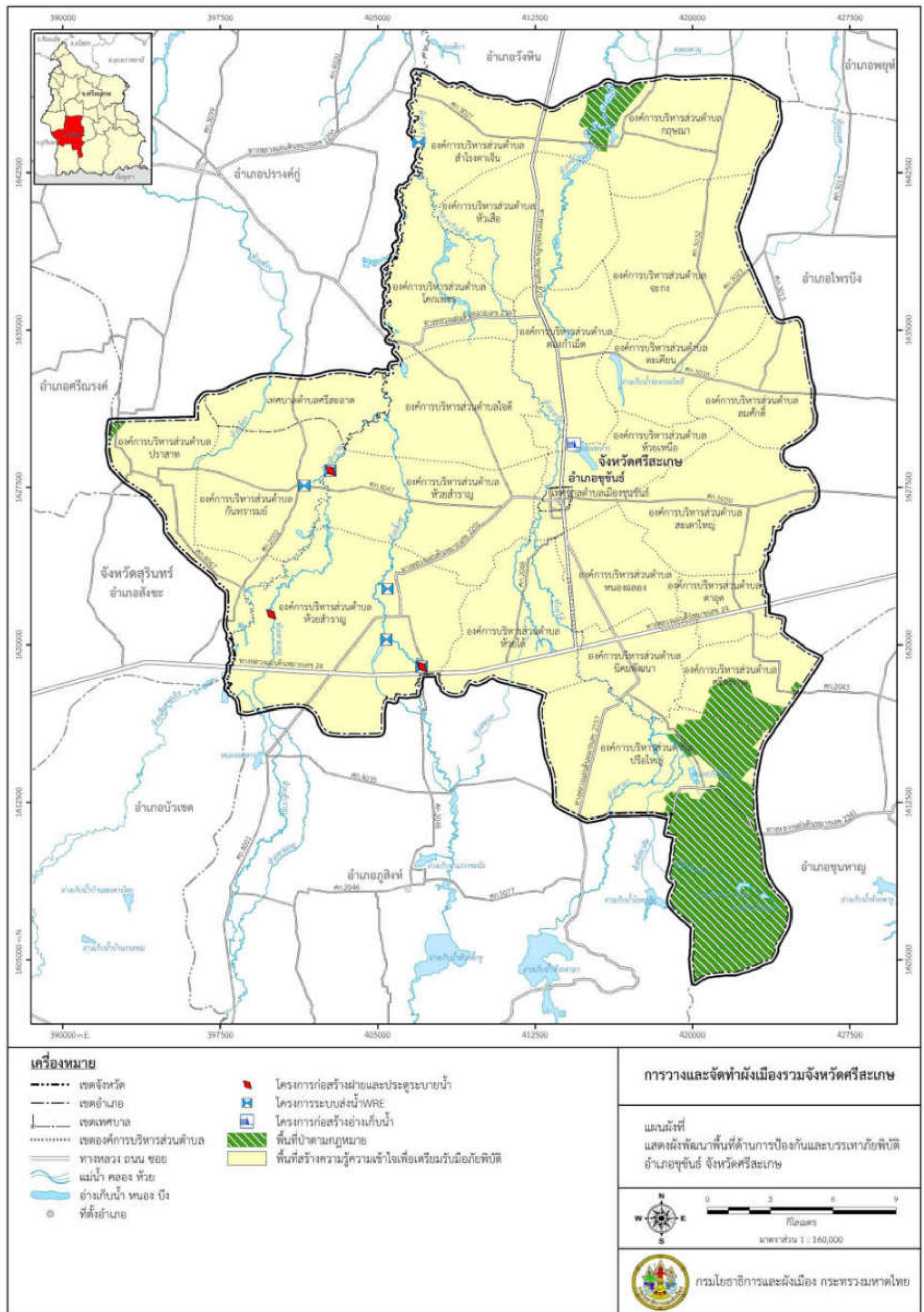
(1) พื้นที่ต้นน้ำ สามารถชะลอและลดน้ำหลากที่จะไหลลงไปสู่พื้นที่ท้ายน้ำ รวมทั้งมีการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในกิจกรรมการใช้น้ำต่างๆ ด้านท้ายน้ำ

(2) พื้นที่กลางน้ำและปลายน้ำ มีการพัฒนาระบบชลประทานและระบบประปาเพื่อนำน้ำมาใช้ในการเกษตรกรรม และอุปโภคบริโภค

(3) พื้นที่ท้ายน้ำ และพื้นที่โดยรวมทั้งจังหวัด ประสบปัญหาน้ำท่วมลดลง รวมทั้งบริเวณชุมชนเศรษฐกิจสำคัญที่อยู่ในพื้นที่ท้ายน้ำมีระบบป้องกันและระบายน้ำชุมชนที่ช่วยลดปัญหาน้ำท่วมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ไม่กระทบต่อการประกอบอาชีพของราษฎรในพื้นที่ต่างๆ และลดความเสียหายด้านเศรษฐกิจลงได้

(4) ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินตามได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในบริเวณที่มีปัญหารุนแรง

(5) ความเสียหายต่อประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยทุกระดับ ลดระดับความรุนแรงลงอย่างต่อเนื่องเพราะประชาชนมีความเข้าใจต่อลักษณะการเกิดภัยพิบัติ

แผนที่ 4.2.4-1 ผังเสนอแนะการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ ของอำเภอขุนยี่ จังหวัดศรีสะเกษ

4.2.5 ข้อเสนอแนะด้านการท่องเที่ยว

อำเภออุษาคเนย์เป็นจุดท่องเที่ยวระหว่างการเดินทางตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 ซึ่งเป็นเส้นทางท่องเที่ยวหลักของจังหวัดศรีสะเกษ มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวจากทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สามารถนำมาเพิ่มมูลค่า เช่น การเป็นที่ตั้งเมืองอุษาคเนย์ซึ่งเป็นเมืองเก่าของจังหวัดศรีสะเกษก่อนที่จะย้ายไปตั้งที่เมืองศรีสะเกษในปัจจุบัน การมีวัดวาอารามที่ประดิษฐานพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ มีศิลปกรรมที่มีคุณค่า การเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์เขมรที่ยังคงสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ รวมทั้งสามารถส่งเสริมการเป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่จะยกระดับเป็นเกษตรอินทรีย์ และการเป็นแหล่งผลิตสินค้าชุมชนจากวัตถุดิบท้องถิ่นที่มีความหลากหลาย นอกจากนี้ ที่ตั้งของอำเภออุษาคเนย์ยังอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลักระหว่างจังหวัด คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 และเส้นทางท่องเที่ยวหลักภายในจังหวัด คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 ที่เข้าถึงได้สะดวกทั้งทางรถยนต์ และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และประเทศเพื่อนบ้านได้สะดวก อย่างไรก็ตาม อำเภออุษาคเนย์ยังเป็นเพียงทางผ่านหรือจุดแวะท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวยังมาท่องเที่ยวบ่อย ใช้เวลาอยู่ในพื้นที่น้อย และมีการใช้จ่ายในพื้นที่ค่อนข้างน้อย ส่วนหนึ่งเนื่องจากยังขาดการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของอำเภอ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้น่าสนใจ ขาดการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงที่ครบวงจร สิ่งอำนวยความสะดวกบริการการท่องเที่ยวยังมีน้อย และบางแห่งยังไม่ได้มาตรฐาน ถนนในชุมชนเป็นหลุมเป็นบ่อ การสัญจรไม่สะดวกหรือในช่วงฤดูฝนเส้นทางการสัญจรใช้การไม่ได้ ขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว และการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวสู่กลุ่มเป้าหมาย

จากการศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันประกอบกับนโยบาย แผนงาน และโครงการพัฒนาต่างๆ จึงกำหนดให้อำเภออุษาคเนย์เป็น **“เมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และหัตถกรรมสร้างสรรค์”** ในกลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และหัตถกรรมสร้างสรรค์ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวทางตอนกลางฝั่งตะวันตกของจังหวัดในอำเภออุษาคเนย์ อำเภอปรางค์กู่ และอำเภอวังหิน โดยสามารถส่งเสริมให้เทศบาลตำบลเมืองอุษาคเนย์เป็นศูนย์บริการการท่องเที่ยวของจังหวัด และมีแนวแผนการท่องเที่ยวหลักตะวันออก-ตะวันตก ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 และเหนือ-ใต้ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 ที่เชื่อมไปยังอำเภอเมืองศรีสะเกษ และอำเภอภูสิงห์ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2167 เชื่อมไปยังอำเภอปรางค์กู่ มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยนำเสนอแนวทางการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับรูปแบบการท่องเที่ยว ทรัพยากรในพื้นที่ และแนวโน้มการขยายตัวของจำนวนผู้เยี่ยมชม กำหนดการใช้พื้นที่ท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชน และจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอและได้มาตรฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อส่งเสริมให้อำเภออุซันเป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และหัตถกรรมสร้างสรรค์
- (2) เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของอำเภออุซัน ส่งเสริมการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนในท้องถิ่น
- (3) เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับฐานทรัพยากรและขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่และรักษาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้รองรับการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน
- (4) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบครบวงจรเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอ ในจังหวัด ระหว่างจังหวัด และระหว่างประเทศ
- (5) เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว

2) เป้าหมาย

- (1) อำเภออุซันได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และหัตถกรรมสร้างสรรค์ และศูนย์บริการการท่องเที่ยวของจังหวัด ที่มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- (2) อำเภออุซันเป็นจุดท่องเที่ยวหลักในจังหวัดศรีสะเกษที่สามารถท่องเที่ยวได้อย่างน้อย 1 วัน
- (3) รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 ต่อปี จากจำนวนผู้เยี่ยมเยือนที่เพิ่มขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ การใช้เวลาอยู่ในพื้นที่นานขึ้น การใช้จ่ายใช้สอยที่มากขึ้น โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันที่เพิ่มขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และมีการกระจายรายได้แก่ประชาชนอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง
- (4) จำนวนผู้เยี่ยมเยือนของจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี โดยจำนวนผู้เยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงที่หลากหลายและครบวงจร การพัฒนาสินค้าและบริการการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน และการส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศมากขึ้น

3) นโยบายการพัฒนา

เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนาจึงกำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภออุซัน ดังนี้

- (1) การกำหนดให้มีมาตรการในการอนุรักษ์ และส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เหมาะสมและมีการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการรักษาและส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่เป็นต้นทุนทางการท่องเที่ยว โดยการกำหนดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับทรัพยากรการท่องเที่ยว พร้อมทั้งกำหนดมาตรการในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การปลูกสร้างอาคาร และข้อบัญญัติท้องถิ่น ที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ท่องเที่ยว และรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม

(2) **การปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว** กำหนดให้เทศบาลตำบลเมืองขุขันธ์เป็นศูนย์บริการการท่องเที่ยวของจังหวัด ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวในเชิงสร้างสรรค์ มุ่งเน้นการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ จัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวให้ใช้พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่ชุมชน เพื่อพัฒนาสู่การสร้างฐานรายได้ที่ยั่งยืนในระยะยาว การปรับภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษให้มีความหลากหลาย ส่งเสริมการพัฒนาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ นอกเหนือจากแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม และการพัฒนากิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่กับคนในชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนต่อไป

(3) **การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว (Tourism route) ให้หลากหลายและครบวงจร** เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มอารยธรรมขอมอีสานใต้ และเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างความเชื่อมโยงของการท่องเที่ยวภายในกลุ่มพื้นที่ซึ่งมีทรัพยากรการท่องเที่ยวในรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน และสร้างโครงข่ายความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มพื้นที่ท่องเที่ยว และภายนอกพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทการเป็นประตูเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีจุดหมายปลายทางหลักคือ เมืองพระนคร (Angkor Wat) ซึ่งเป็นแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมที่เมืองเสียมเรียบ และพื้นที่ท่องเที่ยวเชื่อมโยงต่างๆ ในประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในพื้นที่นานขึ้น ใช้จ่ายเงินในพื้นที่ให้มากขึ้น และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชนในพื้นที่

(4) **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว และสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว** โดยการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว บำบัดของทางสู่แหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยว การพัฒนาการให้ข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการปรับปรุงและพัฒนาที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้าให้ได้มาตรฐาน การส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวใหม่ๆ การส่งเสริมการพัฒนาสินค้าชุมชนและจุดจำหน่ายที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อช่วยประชาสัมพันธ์และบริหารจัดการการท่องเที่ยว ตลอดจนการวางมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีความเสี่ยง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น และมีการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น

(5) **การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการและมีส่วนร่วมของประชาชน** เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นผู้ให้บริการการท่องเที่ยว ทั้งหน่วยงานของภาครัฐ ผู้ประกอบการภาคเอกชน

และภาคประชาชน ให้สามารถให้บริการได้อย่างมีมาตรฐาน และนำเสนออัตลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของจังหวัดแก่นักท่องเที่ยวได้ รวมทั้งสามารถวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีจิตสำนึกรู้คุณค่าของทรัพยากรที่เป็นต้นทุนทางการท่องเที่ยว และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในลักษณะการบูรณาการการทำงานร่วมกัน มีเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน โดยมีบทบาทความรับผิดชอบไปตามหน้าที่และภารกิจที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยท้องถิ่น และการกระจายรายได้แก่ชุมชนในพื้นที่อย่างทั่วถึง

4) แนวทางการพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว

4.1) การกำหนดให้มีมาตรการในการอนุรักษ์ และส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เหมาะสมและมีการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

(1) พื้นที่เป้าหมาย

(1.1) พื้นที่อนุรักษ์ ครอบคลุมพื้นที่อนุรักษ์ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เขตป่าชุมชน พื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำคุณภาพ พื้นที่อนุรักษ์แหล่งโบราณคดีและโบราณสถาน และพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ชุ่มน้ำชุมชนเก่าจังหวัดศรีสะเกษ

(1.2) พื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

- พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรม ครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลเมืองชุมชมและพื้นที่เชื่อมโยงในตำบลห้วยเหนือ ตำบลห้วยสำราญ ตำบลใจดี และตำบลกันทรารมย์
- พื้นที่ท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม บริเวณปราสาทตาเล็ง ตำบลปราสาท
- พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม ครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณหมู่บ้านทับทิมสยาม 06 ตำบลปรือใหญ่

(2) มาตรการ

(2.1) กำหนดพื้นที่อนุรักษ์ ครอบคลุมพื้นที่อนุรักษ์ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เขตป่าชุมชน พื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำคุณภาพ พื้นที่อนุรักษ์แหล่งโบราณคดีและโบราณสถาน และพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ชุ่มน้ำชุมชนเก่าจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อป้องกันการใช้งานที่ไม่เหมาะสม สามารถประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้ เมื่อได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ในกรณีที่มีการพัฒนาอาคารสิ่งปลูกสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว จะต้องมีการควบคุมรูปแบบให้สอดคล้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม และเป็นไปตามข้อกำหนดของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมศิลปากร กรมชลประทาน และข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย

(2.2) กำหนดพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยวอำเภออุซัน โดยแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ตามทรัพยากร และรูปแบบการท่องเที่ยว ได้แก่

- พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรม ครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวในเขตเทศบาล ตำบลเมืองชุมชื่นและพื้นที่เชื่อมโยงในตำบลห้วยเหนือ ตำบลห้วยสำราญ ตำบลใจดี และตำบลกันทรารมย์ มีแหล่งท่องเที่ยวหลัก เช่น วัดเขียนบูรพาราม วัดโสภณวิหาร วัดลำภู อนุสาวรีย์พระยาไกรภักดี ศรีนครลำดวน ศาลหลักเมืองชุมชื่น สวนพระยาไกรภักดีศรีนครลำดวน (ตาคะจะ) รวมทั้งแหล่งผลิตสินค้าชุมชน เช่น หัตถกรรมเกวียนน้อยบ้านใจดี หัตถกรรมจักสานครุฑน้อย หัตถกรรมจักสานผอบใบตาล กำหนดให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์อาคารเก่า ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกให้รู้คุณค่าของแหล่งวัฒนธรรม และไม่ส่งเสริมการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่และอาคารสูง เพื่อรักษาสภาพภูมิทัศน์โดยรอบแหล่งวัฒนธรรม สามารถส่งเสริมให้เป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม หัตถกรรมสร้างสรรค์ ปรับภูมิทัศน์ของเมือง และพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวมากขึ้น ใช้เวลาอยู่นานขึ้น และใช้จ่ายในพื้นที่มากขึ้น

- พื้นที่ท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม ครอบคลุมพื้นที่บริเวณปราสาทตาเล็งและพื้นที่เชื่อมโยงในตำบลปราสาท กำหนดให้เป็นพื้นที่รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์แหล่งประวัติศาสตร์และโบราณคดี อนุญาตให้ก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างความสูงไม่เกิน 12 เมตร และมีสิ่งอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวเท่าที่จำเป็น ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อปลูกจิตสำนึกให้รู้คุณค่าของแหล่งประวัติศาสตร์และโบราณคดี การดำเนินการใดๆ สำหรับแหล่งประวัติศาสตร์ที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของกรมศิลปากรเป็นไปตามข้อกำหนดของกรมศิลปากร

- พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม ครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณหมู่บ้านทับทิมสยาม 06 ตำบลปรือใหญ่ มีสิ่งที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น ศูนย์เพาะชำเลี้ยงกล้วยไม้ นาจะเรียว คุ่มปลูกกล้วยไม้ สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าจุฬาภรณ์ ฝายประสพชัย วัดถ้ำสระพงษ์ อ่างเก็บน้ำบ้านนาจะเรียว ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งสามารถส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้เป็นจุดแวะท่องเที่ยวได้ กำหนดให้เป็นพื้นที่รักษาสภาพแวดล้อม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้ธรรมชาติ เกษตร และวิถีชีวิตวัฒนธรรมของชุมชน

(2.3) ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในเชิงสร้างสรรค์ นำเสนอการเป็นที่ตั้งแหล่งประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม เมืองเก่าของจังหวัดศรีสะเกษ แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาที่เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน และชุมชนท่องเที่ยวหัตถกรรมสร้างสรรค์

(3) ตัวชี้วัด

(3.1) มีเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว (Zoning) ประเภทต่างๆ ที่ชัดเจน และมีมาตรการการจัดระเบียบการใช้พื้นที่และกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อป้องกันความขัดแย้งของการใช้ที่ดินเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาการท่องเที่ยว

4.2) การปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว

(1) พื้นที่เป้าหมาย

(1.1) ศูนย์บริการการท่องเที่ยวระดับจังหวัด ได้แก่ เทศบาลตำบลเมืองขุขันธ์

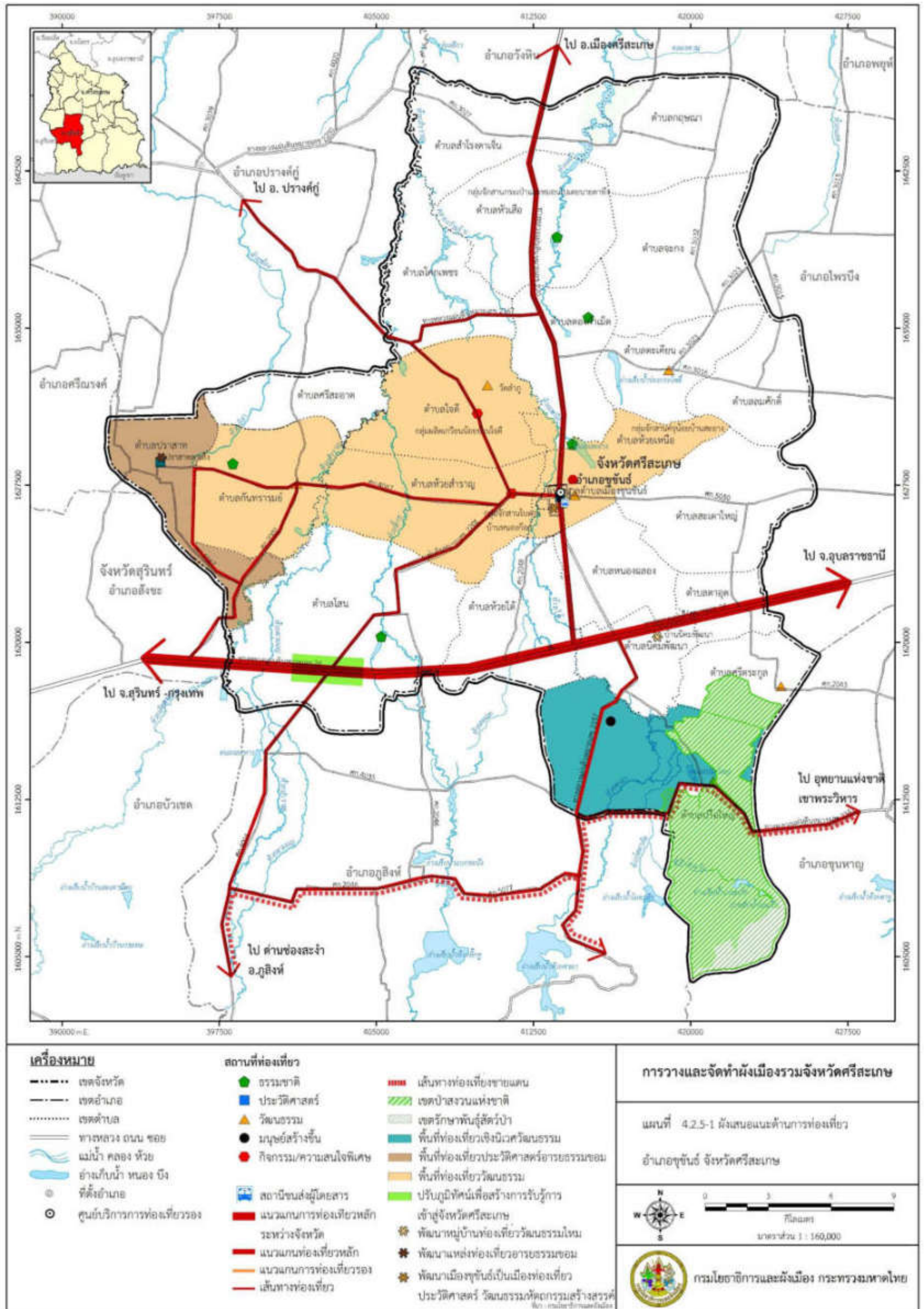
(1.2) พัฒนาเมืองขุขันธ์เป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม หัตถกรรมสร้างสรรค์ ครอบคลุมพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลเมืองขุขันธ์และแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงในตำบลใจดี ตำบลกันทรารมย์ ตำบลห้วยสำราญ และตำบลหัวเสือ

(1.3) พัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอารยธรรมขอมจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ ปราสาทตาเล็ง (ปราสาทลุมพุก) ตำบลปราสาท อำเภอขุขันธ์

(1.4) พัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์หมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ ได้แก่ บ้านนิคมพัฒนา ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอขุขันธ์ (ผ้าลายลูกแก้ว)

(2) มาตรการ

(2.1) กำหนดศูนย์บริการการท่องเที่ยวระดับจังหวัด ได้แก่ เทศบาลตำบลเมืองขุขันธ์ โดยจัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและผู้สัญจรผ่านเส้นทาง และติดตั้งป้ายแผนที่เส้นทางท่องเที่ยว

แผนที่ 4.2.5-1 ผังเสนอแนะด้านการท่องเที่ยวอำเภออุซัน

(2.2) พัฒนาเมืองขุขันธ์เป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และหัตถกรรม สร้างสรรค์ ครอบคลุมพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลเมืองขุขันธ์และพื้นที่เชื่อมโยงในตำบลใจดี ตำบลกันทรารมย์ ตำบลห้วยสำราญ และตำบลหัวเสือ ให้เป็นจุดท่องเที่ยวริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 มีแหล่งท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ สวนพระยาไกรภักดีศรีนครลำดวน (ตากะจะ) ศาลหลักเมืองใหม่เมืองขุขันธ์ วัดเขียนบูรพาราม (ไหว้หลวงพ่โต) วิหารพระแม่กวนอิมหยกเขียวพนมมือ ในเขตเทศบาลตำบลเมืองขุขันธ์ วัดลำภู (ไหว้พระแก้วเนรมิต) ตำบลใจดี วัดโสภณวิหาร ตำบลกันทรารมย์ และแหล่งหัตถกรรมของอำเภอขุขันธ์ ได้แก่ กลุ่มผลิตครุ น้อยบ้านสะอาง หมู่ที่ 12 ตำบลห้วยเหนือ กลุ่มผลิตเทียนน้อยบ้านใจดี หมู่ที่ 1 ตำบลใจดี กลุ่มจักสานใบตาล บ้านหนองกือก หมู่ที่ 10 ตำบลห้วยสำราญ และกลุ่มจักสานกระเปาะและหมอนใบเตยบ้านตาทิง หมู่ที่ 11 ตำบลหัวเสือ และมิงานรำลึกพระยาไกรภักดี ประเพณีแซนโชนตาในช่วงปลายเดือนกันยายน-ต้นเดือนตุลาคม ของทุกปี โดยการปรับปรุงทัศนเมืองให้สวยงาม ออกแบบอุปกรณ์ประกอบเมือง (Street furniture) และจุด check-in ที่นำเสนออัตลักษณ์ของเมือง พัฒนาลานวัฒนธรรมเป็นสถานที่แสดงศิลปวัฒนธรรมของเมือง พัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยวหัตถกรรมสร้างสรรค์ พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงเพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในพื้นที่นานขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น เพื่อให้ตอบรับกับความสนใจของคนรุ่นใหม่ และสามารถนำไปใช้ได้ใโอกาสต่างๆ ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ เทศบาลตำบลเมืองขุขันธ์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย

(2.3) พัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอารยธรรมขอมจังหวัดศรีสะเกษ เชื่อมโยงกับชุมชนใกล้เคียงในพื้นที่เป้าหมาย โดยการปรับปรุงทัศนบริเวณแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนให้สวยงาม รมรื่น พัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือนิทรรศการแสดงประวัติความเป็นมาของแหล่งโบราณสถาน พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับชุมชน พัฒนามัคคุเทศก์และยุวมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเพื่อบอกเล่าประวัติศาสตร์ความเป็นมาของพื้นที่ พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชนใกล้เคียง และพัฒนาสถานที่จำหน่ายสินค้าชุมชน เพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในพื้นที่นานขึ้น และมีการใช้จ่ายในพื้นที่ ส่งเสริมการจัดงานเทศกาลและงานประเพณีประจำปี ดำเนินการโดยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ สำนักศิลปากรที่ 9 อุบลราชธานี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย

(2.4) พัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์หมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ในพื้นที่เป้าหมาย โดยการสำรวจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จัดให้มีพื้นที่สาธิตการทอผ้าไหม จัดแสดงผลิตภัณฑ์จากผ้าไหม พื้นที่เลี้ยงหม่อนไหม ติดตั้งป้ายชื่อชุมชนและป้ายบอกทางสิ่งที่น่าสนใจในชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์และตราสินค้าของชุมชนให้ได้มาตรฐานระดับสากล พัฒนาองค์ความรู้ และสนับสนุนด้านการตลาดให้แก่ชุมชน อนุรักษ์และนำผลิตภัณฑ์ชุมชนมาใช้ในการงานสาธารณะต่างๆ ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย

(3) ตัวชี้วัด

(3.1) เทศบาลตำบลเมืองขุขันธ์ได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์บริการการท่องเที่ยวระดับจังหวัด มีสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอและได้มาตรฐาน

(3.2) จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการปรับปรุงตามพื้นที่เป้าหมาย

(3.3) จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นตามพื้นที่เป้าหมาย

4.3) การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว (Tourism route) ให้หลากหลายและครบวงจร เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มอารยธรรมอีสานใต้ และเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

(1) พื้นที่เป้าหมาย

(1.1) พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษตามแนวแกนการท่องเที่ยวหลัก-รอง ดังนี้

- แนวแกนการท่องเที่ยวหลักตะวันออก-ตะวันตกที่เชื่อมกับจังหวัดในกลุ่มอารยธรรมอีสานใต้ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ผ่านอำเภอขุขันธ์ อำเภอไพรบึง อำเภอกันทรลักษณ์ และอำเภอเบญจลักษ์

- แนวแกนการท่องเที่ยวหลักเหนือ-ใต้ที่เชื่อมแหล่งท่องเที่ยวระหว่างอำเภอ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 จากอำเภอเมืองศรีสะเกษ ผ่านอำเภอวังหิน ไปอำเภอขุขันธ์

(1.2) พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวชายแดนจังหวัดศรีสะเกษ เชื่อมแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอกันทรลักษณ์ อำเภอขุขันธ์ และอำเภอภูสิงห์ และเมืองพระนคร (Angkor Wat) แหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมในเมืองเสียมเรียบ ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ผ่านทางจุดผ่านแดนถาวรช่องสะงำ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2335 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2127 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2128 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2341 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2201 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2157 และทางหลวงชนบท ศก.4001

(1.3) ปรับภูมิทัศน์เพื่อสร้างการรับรู้การเข้าสู่จังหวัดศรีสะเกษ บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ช่วงแยกบ้านจาน ตำบลจานใหญ่ อำเภอกันทรลักษณ์ และช่วงแยกขุขันธ์ ตำบลโสน อำเภอขุขันธ์

(2) มาตรการ

(2.1) พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษตามแนวแกนการท่องเที่ยวหลัก-รอง แบ่งเป็น แนวแกนการท่องเที่ยวตะวันออก-ตะวันตกที่เชื่อมกับจังหวัดในกลุ่มอารยธรรมอีสานใต้ และแนวแกนการท่องเที่ยวเหนือ-ใต้ โดยการติดตั้งป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว และป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ตามเส้นทางท่องเที่ยว ดำเนินการโดยสำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเส้นทางและกรมทางหลวง ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 เป็นเส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรม หัตถกรรม สร้างสรรค์ และเกษตรปลอดภัย เมืองขุขันธ์ และพื้นที่เชื่อมโยงในกลุ่มอำเภอดอนล่างของจังหวัด มีแหล่งท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ บ้านนิคมพัฒนา ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอขุขันธ์ (หอผ้าลายลูกแก้ว) พระธาตุไพรบึง

หนองไผ่บึง (ขมกเปิดน้ำช่วงฤดูหนาว) ตำบลไผ่บึง อำเภอไผ่บึง อ่างเก็บน้ำห้วยตามาย ตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ และในช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน สามารถท่องเที่ยวหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านชำ ตาธรรมย์ ตำบลตระกาจ อำเภอกันทรลักษ์ แวะชมและเลือกซื้อทุเรียนภูเขาไฟจากสวน โดยสามารถพัฒนาจุดท่องเที่ยวตามเส้นทางเพิ่มเติม

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 จากอำเภอเมืองศรีสะเกษ ผ่านอำเภอวังหิน ไปอำเภออุ้มผาง เป็นเส้นทางท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม หัตถกรรมสร้างสรรค์ มีแหล่งท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ บ้านดอนใหญ่ ตำบลดอนใหญ่ อำเภอวังหิน (แหล่งผลิตข้าวหอมมะลิ น้ำข้าวกลั่นองอก การทอผ้าไหม ย้อมมะเกลือ เสื้อเก็บลายดอกลำดวน) กลุ่มจักสานกระเปาะและหมอนใบเตยบ้านดาตัง ตำบลหัวเสือ วัฒนานคร (ไหว้พระแก้วเนรมิต) หัตถกรรมเกวียนน้อยบ้านใจดี ตำบลใจดี สวนพระยาไกรภักดีศรีนครลำดวน (ตากะจะ) ศาลหลักเมืองใหม่เมืองอุ้มผาง วัดเขียนบูรพาราม (ไหว้หลวงพ่อดำ) วิหารพระแม่กวนอิมหยกเขียวพันมือ หัตถกรรมจักสานครุฑน้อยบ้านสะอาน ในเขตเทศบาลตำบลเมืองอุ้มผาง หัตถกรรมจักสานผอบใบตาล ตำบลห้วยสำราญ อำเภออุ้มผาง

(2.2) พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวชายแดนจังหวัดศรีสะเกษ เชื่อมแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภออุ้มผาง อำเภออุ้มผาง และอำเภออุ้มผาง เพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในพื้นที่และใช้จ่ายในจังหวัดศรีสะเกษ และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับเมืองพระนคร (Angkor Wat) แหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมในเมืองเสียมเรียบ ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ผ่านทางจุดผ่านแดนถาวรช่องสะง่า ซึ่งมีระยะทางเพียง 135 กิโลเมตร มีแหล่งท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร ผามออีแดง ตำบลเสาธงชัย อำเภอกันทรลักษ์ น้ำตกสำโรงเกียรติ ปราสาทตาหนักไทร ตำบลบักตอง วัดป่ามหาเจดีย์แก้ว ตำบลสี น้ำตกห้วยจันทร์ ตำบลห้วยจันทร์ อำเภออุ้มผาง บ้านทับทิมสยาม 06 (บ้านนาจะเรียว) ตำบลปรีอใหญ่ อำเภออุ้มผาง (หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว วัดถ้ำสระพงษ์ น้ำตกวัดถ้ำสระพงษ์ **สถานีเพาะเลี้ยงกล้วยไม้จุฬารักษ์** อ่างเก็บน้ำทับทิมสยาม 06 ขมกเปิดน้ำในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม สถานีเพาะเลี้ยงพันธุ์สัตว์ป่าจุฬารักษ์ ผาประสพชัย ซ้อสินคำชุมชน เช่น กระต๊อบข้าวเหนียว ดอกกล้วยไม้ เสือใบเตย ผ้าไหมทับทิมสยาม) อ่างเก็บน้ำห้วยศาลา ตำบลดงรัก วัดไพรพัฒนา จุดชมวิวกุญชรบุรี จุดผ่านแดนถาวรช่องสะง่า ตำบลไพรพัฒนา อำเภออุ้มผาง ในช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน สามารถท่องเที่ยวหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านชำ ชี้เหล็ก ตำบลพราน อำเภออุ้มผางได้ โดยการติดตั้งป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว และป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยว และพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางจักรยานที่ได้มาตรฐานให้เป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยว ดำเนินการโดยสำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเส้นทาง กรมทางหลวง และกรมทางหลวงชนบท

(2.3) ปรับภูมิทัศน์เพื่อสร้างการรับรู้การเข้าสู่จังหวัดศรีสะเกษ บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ช่วงแยกบ้านจาน ตำบลจานใหญ่ อำเภอกันทรลักษ์ และช่วงแยกอุ้มผาง ตำบลโสน อำเภออุ้มผาง โดยการสำรวจสภาพพื้นที่ รักษากลุ่มต้นไม้เดิมริมถนน และปลูกต้นไม้เสริมเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีต่อสภาพแวดล้อมเมืองและการท่องเที่ยว โดยเลือกใช้ต้นไม้พื้นถิ่น หรือเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด ที่ให้ร่มเงา และให้ดอกสวยงาม เช่น ต้นลำดวน ออกแบบสัญลักษณ์เพื่อให้เป็นจุดสังเกตเพิ่มเติม เช่น ทุเรียนภูเขาไฟ

ลูกใหญ่ บริเวณแยกบ้านจาน ออกแบบอุปกรณ์ประกอบถนนให้สวยงามเป็นเอกลักษณ์ และติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด ดำเนินการโดยสำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับกรมทางหลวง

(3) ตัวชี้วัด

(3.1) เส้นทางท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาและประชาสัมพันธ์ตามเป้าหมายที่กำหนด

(3.2) จำนวนถนนที่เป็นเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้รับการปรับปรุงภูมิทัศน์และติดตั้งป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยวตามเป้าหมายที่กำหนด

(3.3) ถนนทางเข้าสู่จังหวัดศรีสะเกษได้รับการปรับปรุงภูมิทัศน์ตามเป้าหมายที่กำหนด

4.4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และสร้างความเชื่อมั่นทางการท่องเที่ยว

(1) พื้นที่เป้าหมาย

(1.1) ปรับปรุงและพัฒนาห้องน้ำสาธารณะบริเวณแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดศรีสะเกษ ตามหลักการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal design) พื้นที่นาร่อง ได้แก่ เทศบาลตำบลเมืองอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์

(2) มาตรการ

(2.1) ปรับปรุงและพัฒนาห้องน้ำสาธารณะบริเวณแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดศรีสะเกษ ตามหลักการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal design) ประกอบด้วยห้องน้ำแยกชาย-หญิง ห้องน้ำผู้พิการและผู้สูงอายุ และทางลาด พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณห้องน้ำในสวยงาม สะอาด นำเข้าไปใช้ ในพื้นที่นาร่อง ได้แก่ เทศบาลตำบลเมืองอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ ดำเนินการโดยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ

(3) ตัวชี้วัด

(3.1) จำนวนห้องน้ำสาธารณะได้รับการปรับปรุงและพัฒนาตามเป้าหมายที่กำหนด

4.5) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการและมีส่วนร่วมของประชาชน

(1) พื้นที่เป้าหมาย

(1.1) ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

(2) มาตรการ

(2.1) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในชุมชนและสร้างมัคคุเทศก์และยุวมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ให้เป็นเจ้าบ้านที่ดีสามารถถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และใช้ภาษาท้องถิ่นได้ โดยส่งเสริมให้ปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอด และสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ให้เยาวชนได้แสดงออก ดำเนินการโดยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับ

สถาบันการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ สมาคมและชมรมท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และชุมชนท่องเที่ยวในอำเภออุทัย

(2.2) อบรมบุคลากรในชุมชนท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมเพื่อรองรับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการนำมรดกทางวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่า และการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณแหล่งโบราณสถาน โดยเชิญเจ้าหน้าที่จากกรมศิลปากรมาให้ความรู้แก่ชุมชนที่อยู่โดยรอบโบราณสถาน ดำเนินการโดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับกรมศิลปากร

(3) ตัวชี้วัด

(3.1) จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในอำเภออุทัยที่ได้ผ่านการอบรมตามเป้าหมาย

4.3 แผนงาน/โครงการพัฒนาพื้นที่อำเภออุทัย

4.3.1 แผนงาน/โครงการด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

อำเภออุทัย จังหวัดศรีสะเกษ มีแผนงานและโครงการตามผังพัฒนาพื้นที่ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินของ จำนวน 2 แผนงาน และ 4 โครงการ โดยใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น 27.70 ล้านบาท แบ่งเป็น

- แผนงานด้านการส่งเสริมและควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังอำเภออุทัย จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน 1 โครงการ งบประมาณ 2.7 ล้านบาท
- แผนงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 3 โครงการ งบประมาณ 25 ล้านบาท

1. แผนงานด้านการส่งเสริมและควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังอำเภออุทัย จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทางปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น จำนวน 1 โครงการ ประกอบด้วย

1.1) โครงการกำหนดเขตความเหมาะสมพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

● หลักการและเหตุผล

พื้นที่เกษตรกรรมของศรีสะเกษ มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพื้นที่รอบเขตชุมชนเมือง ทั้งนี้ ภาคเกษตรกรรมของจังหวัดศรีสะเกษ ยังมีการผลิตไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศ และการเชื่อมโยงในระดับโลก มีความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์ และอุปทานของสินค้าบางชนิด ส่งผลถึงราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรได้รับ ส่วนทางด้านกายภาพ เกษตรกรยังมีการผลิตตามความเคยชิน สินค้าเกษตรหลายชนิดจึงถูกผลิตอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย หรือไม่เหมาะสม ทำให้มีต้นทุนในการผลิตสูงในขณะที่ได้ผลตอบแทนต่ำ ขาดศักยภาพในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการวางแผนการผลิต และทำการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับข้อมูลทางกายภาพหรือศักยภาพของพื้นที่ และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

- **วัตถุประสงค์**

- เพื่อเป็นแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่เกษตรกรรมของอำเภอขุขันธ์ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และบริหารจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร การกำหนดปริมาณและคุณภาพผลผลิตได้แม่นยำมากขึ้น และลดต้นทุนการผลิต
- เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคอุตสาหกรรมเกษตรที่ใช้ผลผลิตการเกษตรเป็นวัตถุดิบในการผลิต

- **พื้นที่เป้าหมาย**

พื้นที่เกษตรกรรมที่กำหนด และปัจจัยการผลิตด้านเกษตรกรรม ตามผังพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- สำรวจ และประกาศเพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่เกษตรกรรมแต่ละประเภท
- ดำเนินการวางแผน และจัดทำผังการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรม
- กำหนดแผนงาน และโครงการพัฒนาปัจจัยการผลิตด้านเกษตรกรรม

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่เกษตรกรรม
- หน่วยงานสนับสนุน : กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมส่งเสริมการเกษตรกรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 – 5**

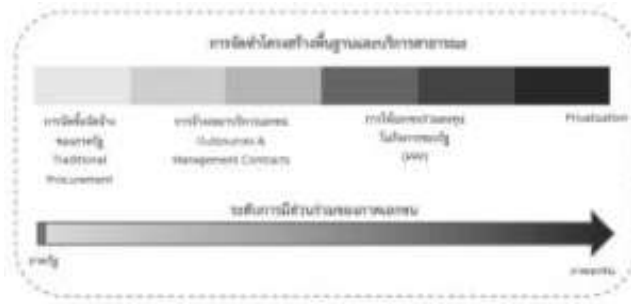
- **งบประมาณ : 2.7 ล้านบาท**

2) แผนงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกจูงใจ เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 3 โครงการ ประกอบด้วย

2.1) โครงการการให้เอกชนลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership, PPP)

- **หลักการและเหตุผล**

การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาในพื้นที่พัฒนาเมือง แต่จากสภาพความพร้อมและศักยภาพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกันส่งผลให้การดำเนินการที่ผ่านมา ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและสมบูรณ์ ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชน สามารถลดภาระและความเสี่ยงของภาครัฐ ในขณะที่เดียวกันสามารถควบคุมและจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการลงทุน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคเป็นหลักให้สอดคล้องกับการพัฒนาเมืองและการขยายตัวในอนาคต

รูปที่ 4.3.1-1 ภาพรวมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

● วัตถุประสงค์

คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการลงทุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของอำเภออุ้มผาง

● พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่พัฒนาเมืองและย่านกิจกรรมทุกแห่งในผังพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภออุ้มผาง

● แนวทางการดำเนินโครงการ

- ศึกษาและประเมินความเป็นไปได้โครงการและแผนงานพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่
- ศึกษาและเปรียบเทียบผลตอบแทน
- ดำเนินโครงการจัดตั้งกองทุนภายใต้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการให้เอกชน

ร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ.2556

● วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐและเอกชน

● หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- หน่วยงานหลัก : สำนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่พัฒนา องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ และเอกชน

- หน่วยงานสนับสนุน : กรมโยธาธิการและผังเมือง และจังหวัดศรีสะเกษ

● ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 – 20

● งบประมาณ : งบประมาณจัดตั้งกองทุนเริ่มต้น 10 ล้านบาท

2.2) โครงการจัดตั้งกองทุนพัฒนาเมือง

● หลักการและเหตุผล

มาตรการจูงใจและกระตุ้นการพัฒนาตามผังพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ เป็นมาตรการเชิงรุก โดยกำหนดให้การพัฒนาที่มีรูปแบบสอดคล้องกับข้อกำหนดของผังพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่ได้รับการพิจารณาลดหย่อนค่าธรรมเนียมและภาษีบำรุงท้องที่ ในขณะเดียวกัน การสนับสนุนและช่วยเหลือให้เกิดการพัฒนาตามรูปแบบและแนวทางที่กำหนดนับเป็นอีกมาตรการหนึ่ง โดยการกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาเมืองโดยระดมทุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของภาคเอกชนที่มีความสอดคล้องกับผังพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินของอำเภออุ้มผาง โดยเฉพาะการพัฒนา

และบริหารจัดการพื้นที่โล่งว่างสาธารณะ การพัฒนาอาคารที่อยู่อาศัยเพื่อผู้มีรายได้น้อย รวมถึงการพัฒนาพื้นที่สาธารณะอื่นๆ เพื่อรักษาสภาพแวดล้อม

● **วัตถุประสงค์**

- เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เมืองตามผังพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภออุ้มผาง
- เพื่อพัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการพัฒนาเมือง
- เพื่อจูงใจและช่วยเหลือโครงการพัฒนาเมืองเพื่อสาธารณะโดยเอกชน

● **พื้นที่เป้าหมาย**

พื้นที่พัฒนาเมืองและย่านกิจกรรมทุกแห่งในผังพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภออุ้มผาง

● **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- จัดตั้งกองทุนพัฒนาเมืองโดยการระดมทุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เขตพัฒนาเมือง

เมือง

- กำหนดรูปแบบและแนวทางการช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินการ
- จัดทำเอกสารและประชาสัมพันธ์เผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป

● **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

● **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่พัฒนาและ องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

จังหวัดศรีสะเกษ

- หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค กรมโยธาธิการและผังเมือง

● **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 – 20**

- **งบประมาณ : งบประมาณจัดตั้งกองทุนเริ่มต้น 10 ล้านบาท ตามขนาดพื้นที่พัฒนาเมือง**

2.3) โครงการจัดทำฐานข้อมูล การประเมิน และประชาสัมพันธ์การพัฒนาพื้นที่ชุมชนเมือง

อย่างยั่งยืน

● **หลักการและเหตุผล**

รูปแบบการพัฒนาที่เสนอแนะเพื่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนตามผังพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภออุ้มผาง เน้นการพัฒนาแบบให้สอดคล้องกับเกณฑ์และมาตรฐานด้านผังเมือง การประหยัดพลังงาน การบรรเทาและป้องกันภัยธรรมชาติ รวมถึงการใช้ประโยชน์พื้นที่แบบผสมเพื่อรองรับกลุ่มผู้มีรายได้และหน้าที่ที่หลากหลาย จากแนวทางดังกล่าวการจัดทำฐานข้อมูลและแนวทางการประเมินมีความสำคัญต่อการพิจารณาเพื่อได้รับการลดหย่อนค่าธรรมเนียมและภาษีบำรุงท้องที่ตามมาตราการเสนอแนะ รวมถึงการดำเนินการตรวจสอบและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงรูปแบบและมาตรการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

● **วัตถุประสงค์**

- เพื่อเสนอแนะรูปแบบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน
- เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเกณฑ์พิจารณาแบบที่สอดคล้องกับข้อกำหนดที่เสนอแนะ
- เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาแบบที่ยั่งยืน
- เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเครื่องมือในการประเมินและปรับปรุงมาตรการด้านผังเมืองและ

รูปแบบการดำเนินการที่เหมาะสม

- **พื้นที่เป้าหมาย**

พื้นที่พัฒนาเมืองและย่านกิจกรรมทุกแห่งในผังพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- สำรวจประเภทและรูปแบบอาคารในพื้นที่เป้าหมายเพื่อประเมินลักษณะของอาคารและพื้นที่ที่เป็นไปตามเกณฑ์

- จัดทำฐานข้อมูลอาคารและพื้นที่ที่เป็นไปตามเกณฑ์

- จัดทำคู่มือการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนเพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป หรือนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำผังเมืองเฉพาะหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นในอนาคต

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่พัฒนา

- หน่วยงานสนับสนุน : กรมโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดศรีสะเกษ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 – 20**

- **งบประมาณ : 5 ล้านบาท**

ตาราง 4.3.1-1 สรุปแผนงานและโครงการตามผังพัฒนาพื้นที่ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินของอำเภออุ้มผาง
จังหวัดน่าน

สรุปรายละเอียดโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				วิธีการลงทุน	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
		ปีที่ 1-5	ปีที่ 6-10	ปีที่ 11-20	รวม			หลัก	สนับสนุน
1.แผนงานด้านการส่งเสริมและควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองรวมจังหวัดศรีสะเกษ									
1.1) โครงการกำหนดเขตความเหมาะสมพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ	พื้นที่เกษตรกรรมที่กำหนดและปัจจัยการผลิตด้านเกษตรกรรมตามผังพัฒนาพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน	2.7			2.7	รัฐ	- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่เกษตรกรรม	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่เกษตรกรรม	-กรมโยธาธิการและผังเมือง -กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมพัฒนาที่ดิน - กรมชลประทาน -องค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. แผนงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ									
2.1) โครงการการให้เอกชนลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership, PPP)	พื้นที่พัฒนาเมืองและย่านกิจกรรมทุกแห่งในผังพัฒนาพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภออุษาคเนย์ จังหวัดศรีสะเกษ	10			10	รัฐและเอกชน	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่พัฒนา - องค์การบริหารส่วนจังหวัด - เอกชน	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่พัฒนา - องค์การบริหารส่วนจังหวัด - เอกชน	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - จังหวัดศรีสะเกษ
2.2) โครงการการจัดตั้งกองทุนพัฒนาเมือง	พื้นที่พัฒนาเมืองและย่านกิจกรรมทุกแห่งในผังพัฒนาพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภออุษาคเนย์ จังหวัดศรีสะเกษ	10			10	รัฐ	-สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่พัฒนา - องค์การบริหารส่วนจังหวัด	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่พัฒนา - องค์การบริหารส่วนจังหวัด	-สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค -กรมโยธาธิการและผังเมือง
2.3) โครงการจัดทำฐานข้อมูล การประเมิน และประชาสัมพันธ์การพัฒนาพื้นที่ชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน	พื้นที่พัฒนาเมืองและย่านกิจกรรมทุกแห่งในผังพัฒนาพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภออุษาคเนย์ จังหวัดศรีสะเกษ	5			5	รัฐ	- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่พัฒนา	-กรมโยธาธิการและผังเมือง - จังหวัดศรีสะเกษ -องค์การบริหารส่วนจังหวัด -จังหวัดศรีสะเกษ

ที่มา : บริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2563

4.3.2 แผนงาน/โครงการด้านระบบคมนาคมและขนส่ง

แผนงานและโครงการด้านคมนาคมขนส่งของอำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามแนวทางการพัฒนามีทั้งสิ้น 3 แผนงาน คือ แผนงานด้านการพัฒนาระบบถนนโครงข่าย แผนงานด้านแผนงานด้านการพัฒนาการขนส่งสินค้าและระบบโลจิสติกส์และแผนงานด้านการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีโครงการตามแผนงานดังกล่าว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แผนงานด้านการพัฒนาระบบถนนโครงข่าย จำนวน 3 โครงการ

1.1) โครงการก่อสร้างเพิ่มช่องจราจร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2201 เพิ่มช่องจราจรเป็น 4 ช่องจราจร ช่วงแยกการช่าง – เขตอำเภอศรีรัตนะ

● หลักการและเหตุผล

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2201 เป็นทางหลวงแผ่นดินเชื่อมระหว่างอำเภออุ้มผางกับอำเภอภูสิงห์ เส้นทางสายนี้เป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังด้านชายแดนช่องชะงำ อำเภอภูสิงห์ ดังนั้น ถนนสายนี้จึงมีความสำคัญของการพัฒนาระบบโครงข่ายถนนเชื่อมระหว่างพื้นที่ เพื่อรองรับการเดินทาง การขนส่ง และการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว จึงควรมีการกำหนดนโยบายก่อสร้างเพิ่มมาตรฐานทางหลวงสายหลักดังกล่าวเป็น 4 ช่องจราจร โดยก่อสร้างและขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2201 เพื่อให้ผู้ใช้ทางได้รับความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา และเกิดความปลอดภัย

● วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้เส้นทาง และชุมชน
- เพื่อยกระดับการให้บริการของถนน เพิ่มความรวดเร็วในการเดินทาง

● พื้นที่เป้าหมาย

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2201 ช่วงแยก ทล.220 – เขตอำเภอภูสิงห์ ระยะทางประมาณ 17.5 กิโลเมตร

● แนวทางการดำเนินโครงการ

- ศึกษาความเหมาะสมในการก่อสร้างถนนโครงข่าย
- ออกแบบรายละเอียดของถนนโครงข่าย
- ก่อสร้างถนนโครงข่าย

● วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ

● หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- หน่วยงานหลัก : กรมทางหลวง
- หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวข้อง

● ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1-5

● งบประมาณ : 262.5 ล้านบาท

1.2) โครงการก่อสร้างเพิ่มช่องจราจร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 เพิ่มช่องจราจร เป็น 4 ช่องจราจร ช่วงแยก ทล.24 – เขตอำเภอวังหิน

● **หลักการและเหตุผล**

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 เป็นทางหลวงแผ่นดินเชื่อมระหว่างอำเภอเมืองศรีสะเกษกับอำเภออุ้มผาง เส้นทางสายนี้มีปริมาณจราจรเพิ่มขึ้นทุกปี อีกทั้งยังมีปริมาณรถบรรทุกจำนวนมาก ดังนั้น ถนนสายนี้จึงมีความสำคัญของการพัฒนาระบบโครงข่ายถนนเชื่อมระหว่างพื้นที่ เพื่อรองรับการเดินทาง การขนส่ง และการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว จึงควรมีการกำหนดนโยบายก่อสร้างเพิ่มมาตรฐานทางหลวงสายหลักดังกล่าวเป็น 4 ช่องจราจร โดยก่อสร้างและขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 เพื่อให้ผู้ใช้ทางได้รับความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา และเกิดความปลอดภัย

● **วัตถุประสงค์**

- เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้เส้นทาง และชุมชน
- เพื่อยกระดับการให้บริการของถนน เพิ่มความรวดเร็วในการ

เดินทาง

● **พื้นที่เป้าหมาย**

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 ช่วงแยก ทล.24 – อำเภอวังหิน
ระยะทางประมาณ 26.5 กิโลเมตร

● **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- ศึกษาความเหมาะสมในการก่อสร้างถนนโครงข่าย
- ออกแบบรายละเอียดของถนนโครงข่าย
- ก่อสร้างถนนโครงข่าย

● **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

● **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : กรมทางหลวง
- หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

● **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1-5**

● **งบประมาณ : 397.5 ล้านบาท**

1.3) โครงการก่อสร้างถนนแนวใหม่เชื่อมต่อทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221

● **หลักการและเหตุผล**

ด้วยโครงข่ายการเชื่อมต่อถนนรอบนอกของจังหวัดศรีสะเกษทางด้านทิศใต้ยังไม่ความสมบูรณ์ การเดินทางในแนวทิศตะวันออก – ตะวันตก ระหว่างอำเภออุ้มผางกับอำเภอไพรบึง ยังไม่สามารถเดินทางได้อย่างคล่องตัว เนื่องจากต้องใช้เส้นทางที่อ้อม ดังนั้นที่ปรึกษาจึงเสนอโครงการก่อสร้างถนนเส้นใหม่ เพื่อเพิ่มโครงข่ายถนนของจังหวัดศรีสะเกษให้มีความสมบูรณ์

มากยิ่งขึ้นและเพิ่มทางเลือกในการเดินทาง ให้ประชาชนในพื้นที่ผู้ใช้เส้นทางได้รับความสะดวก รวดเร็วปลอดภัยลดการเกิดอุบัติเหตุและการสูญเสียทรัพย์สินของประชาชน

- **วัตถุประสงค์**

- เพื่อเพิ่มโครงข่ายทางเลือกในการเดินทางเชื่อมโยงพื้นที่

ภายนอก

- เพื่อยกระดับการให้บริการของถนน เพิ่มความรวดเร็วในการ

เดินทาง

- **พื้นที่เป้าหมาย**

อำเภออุ้มผาง – อำเภอไพรบึง ระยะทางประมาณ 26 กิโลเมตร

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- ศึกษาความเหมาะสมในการก่อสร้างถนนโครงข่าย
- ออกแบบรายละเอียดของถนนโครงข่าย
- ก่อสร้างถนนโครงข่าย

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : กรมทางหลวง
- หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 6-10**

- **งบประมาณ : 390 ล้านบาท**

2) แผนงานการพัฒนาด้านการขนส่งสินค้าและระบบโลจิสติกส์ จำนวน 3 โครงการ ประกอบด้วย

2.1) โครงการก่อสร้างทางเลียบเมืองอำเภออุ้มผางด้านตะวันตก

- **หลักการและเหตุผล**

ระบบถนนสายประธานและสายหลักระหว่างเมืองเป็นถนนที่มีหน้าที่รองรับ ปริมาณการจราจรจำนวนมากและให้พาหนะเคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ส่งเสริมการมีการประกอบกิจกรรม ข้างทางที่มีความหนาแน่น แต่ในปัจจุบันพบว่าบริเวณที่ถนนโครงข่ายสายประธานและสายหลักระหว่างเมือง ต้องผ่านเขตชุมชนหนาแน่น โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นศูนย์กลางระดับอำเภอจะเกิดความล่าช้าต่อการเดินทาง จนอาจเป็นจุดวิกฤตของระบบถนนโครงข่ายสายประธานและสายหลักระหว่างเมืองได้ การเชื่อมโยงระบบถนน ระหว่างสายประธานและถนนสายหลักให้เป็นโครงข่ายที่สมบูรณ์ จำเป็นต้องก่อสร้างถนนเลียบเมืองอุ้มผาง (ด้านตะวันตก) เพื่อช่วยลดปัญหาและบรรเทาการจราจรติดขัดในตัวเมืองอุ้มผาง และรองรับการพัฒนาและ ขยายตัวของชุมชนเมือง ทั้งยังส่งเสริมพัฒนา ด้านที่อยู่อาศัย การคมนาคม สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ให้พอเพียงได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยให้กับประชาชนผู้ใช้เส้นทาง และเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนในอนาคตอีกด้วย

- **วัตถุประสงค์**

- เพื่อรักษาความสามารถในการเคลื่อนที่ของพาหนะบนถนนสายประธานและสายหลัก
- เพื่อป้องกันผลกระทบที่เกิดจากปริมาณจราจรจำนวนมากหรือพาหนะขนาดใหญ่ต้องใช้เส้นทางในชุมชนหนาแน่น

- **พื้นที่เป้าหมาย**

พื้นที่ทางเลี้ยวเมืองอุซัน ด้านตะวันตก อยู่ระหว่างนำเสนอโครงการระยะทาง 5 กิโลเมตร

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- ศึกษาความเหมาะสมในการก่อสร้างถนนโครงข่าย
- ออกแบบรายละเอียดของถนนโครงข่าย
- ก่อสร้างถนนโครงข่าย

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : กรมทางหลวง
- หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1-5**

- **งบประมาณ : 150 ล้านบาท**

2.2) โครงการก่อสร้างทางเลี้ยวเมืองอำเภออุซันด้านตะวันออก

- **หลักการและเหตุผล**

ระบบถนนสายประธานและสายหลักระหว่างเมืองเป็นถนนที่มีหน้าที่รองรับปริมาณการจราจรจำนวนมากและให้พาหนะเคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ส่งเสริมการมีการประกอบกิจกรรมข้างทางที่มีความหนาแน่น แต่ในปัจจุบันพบว่าบริเวณที่ถนนโครงข่ายสายประธานและสายหลักระหว่างเมืองต้องผ่านเขตชุมชนหนาแน่น โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นศูนย์กลางระดับอำเภอจะเกิดความล่าช้าต่อการเดินทางจนอาจเป็นจุดวิกฤตของระบบถนนโครงข่ายสายประธานและสายหลักระหว่างเมืองได้ การเชื่อมโยงระบบถนนระหว่างสายประธานและถนนสายหลักให้เป็นโครงข่ายที่สมบูรณ์ จำเป็นต้องก่อสร้างถนนเลี้ยวเมืองอุซัน (ด้านตะวันออก) เพื่อช่วยลดปัญหาและบรรเทาการจราจรติดขัดในตัวเมืองอุซัน และรองรับการพัฒนาและขยายตัวของชุมชนเมือง ทั้งยังส่งเสริมพัฒนา ด้านที่อยู่อาศัย การคมนาคม สาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้พอเพียงได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยให้กับประชาชนผู้ใช้เส้นทาง และเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคตอีกด้วย

- **วัตถุประสงค์**

- เพื่อรักษาความสามารถในการเคลื่อนที่ของพาหนะบนถนนสายประธานและสายหลัก

- เพื่อป้องกันผลกระทบที่เกิดจากปริมาณจราจรจำนวนมากหรือพาหนะขนาดใหญ่ต้องใช้เส้นทางในชุมชนหนาแน่น

- **พื้นที่เป้าหมาย**

พื้นที่ทางเลี้ยวเมืองขุขันธ์ ด้านตะวันออก ระยะทาง 5 กิโลเมตร

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- ศึกษาความเหมาะสมในการก่อสร้างถนนโครงข่าย
- ออกแบบรายละเอียดของถนนโครงข่าย
- ก่อสร้างถนนโครงข่าย

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : กรมทางหลวง
- หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1-5**

- **งบประมาณ : 150 ล้านบาท**

2.3) โครงการก่อสร้างศูนย์กระจายสินค้า (Truck Terminal) บนทางหลวงหมายเลข 24

- **หลักการและเหตุผล**

การพัฒนาโครงข่ายการขนส่งสินค้าเป็นการเพิ่มศักยภาพประเทศไทยในการเป็นผู้นำและเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ของ ASEAN ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมของไทย พ.ศ. 2558-2565 โดยศูนย์กระจายสินค้า จะทำหน้าที่เป็นจุดรวบรวมและกระจายสินค้า เป็นจุดเชื่อมโยงโครงข่ายการขนส่งสินค้าทางถนน (Node) ในพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนโลจิสติกส์ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้า เชื่อมโยงฐานการผลิตและฐานการส่งออกที่สำคัญ และรองรับการเปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสู่ระบบราง ทั้งยังมีความพร้อมในการดำเนินการเชื่อมต่อระบบการขนส่งสินค้าทั้งในรูปแบบเดียวกัน (รถบรรทุก-รถบรรทุก) และการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (รถบรรทุก-รถไฟ) ที่จะทำให้โครงข่ายการขนส่งสินค้าทั่วประเทศมีการเชื่อมต่อแบบไร้รอยต่อ (Seamless Connectivity) ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการขนส่งสินค้า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการขนส่ง เพื่อก้าวสู่ความเป็นผู้นำและเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ของ ASEAN ทั้งในด้านประสิทธิภาพ คุณภาพ และความมั่นคงปลอดภัย สำหรับจังหวัดศรีสะเกษจึงมีความเหมาะสมในการกำหนดศูนย์กระจายสินค้า เพื่อสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ของจังหวัด

- **วัตถุประสงค์**

- เพื่อส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาพื้นที่เป็นศูนย์กระจายสินค้าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและลดต้นทุนในการขนส่ง
- เพื่อสนองนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาระบบขนส่งโลจิสติกส์ ลดการใช้พลังงาน
- เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพิ่มขีดความสามารถแข่งขัน
- เพื่อพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ลดภาระของรัฐในการอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- **พื้นที่เป้าหมาย**

อำเภออุซัน จังหวัดศรีสะเกษ

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- ศึกษาความเหมาะสมในการก่อสร้าง
- ออกแบบรายละเอียดของศูนย์กระจายสินค้า
- ก่อสร้างศูนย์กระจายสินค้า

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : กรมการขนส่งทางบก
- หน่วยงานสนับสนุน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 6 - 10**

- **งบประมาณ : 500 ล้านบาท**

3) แผนงานด้านการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 1 โครงการ

3.1) โครงการปรับปรุงสถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภออุซัน

- **หลักการและเหตุผล**

การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านความปลอดภัยในการเดินทางและการใช้ชีวิตของคนในพื้นที่ และการเชื่อมโยงระบบการเดินทาง ส่งเสริมการขนส่งแบบยั่งยืน โดยการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะรถโดยสารในพื้นที่อำเภออุซัน ควบคู่ไปการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่คู่กับธรรมชาติ รวมถึงให้สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของอำเภอ

เนื่องจากสถานีขนส่งสาธารณะอำเภออุซันซึ่งเป็นจุดที่เชื่อมต่อการเดินทางปัจจุบันเดิมอยู่ในตัวเมือง ซึ่งมีสภาพการจราจรหนาแน่น ทำให้การเข้าถึงลำบาก เพื่อให้สามารถรองรับจำนวนผู้โดยสารในอนาคตได้อย่างเพียงพอและเกิดความสะดวกสบายในการเข้าใช้บริการ จึงควรมีการปรับปรุงสถานีขนส่งผู้โดยสารให้มีความพร้อมและเป็นมาตรฐาน

- **วัตถุประสงค์**
 - เพื่อยกระดับการให้บริการของระบบขนส่งสาธารณะ
 - เพื่อเสริมสร้างระบบขนส่งสาธารณะให้มีประสิทธิภาพและรองรับการเดินทางให้สะดวก สบายยิ่งขึ้น
- **พื้นที่เป้าหมาย**
สถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภออุ้มผาง
- **แนวทางการดำเนินโครงการ**
 - ดำเนินการออกแบบรายละเอียด
 - ดำเนินการก่อสร้างตามแบบรายละเอียด
- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : กรมการขนส่งทางบก
 - หน่วยงานสนับสนุน : เทศบาลเมืองอุ้มผาง
- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 6 - 10**
- **งบประมาณ : 30 ล้านบาท**

4.3.3 แผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

แผนงานด้านการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จำแนกออกได้เป็น 8 แผนงาน คือ แผนงานด้านระบบไฟฟ้า แผนงานด้านระบบประปา แผนงานด้านการกำจัดขยะ แผนงานด้านการกำจัดของเสีย แผนงานด้านการพัฒนาการบริการด้านการศึกษา แผนงานด้านการพัฒนาการบริการด้านสาธารณสุข แผนงานด้านการพัฒนาแหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ และแผนงานด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่อย่างไรก็ดี โดยส่วนใหญ่แผนงานด้านการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการจะเป็นการดำเนินงานในภาพรวมของทั้งอำเภอ โดยมีหน่วยงานของรัฐเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบ และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานสนับสนุน ดังนั้น จึงได้มีการนำแผนงาน/โครงการมาแสดงไว้ในรายงานระดับอำเภอ เพื่อให้เห็นถึงผังเสนอแนะการพัฒนาในภาพรวม โดยมีรายละเอียดของโครงการในแต่ละแผนงาน ดังต่อไปนี้

1) แผนงานด้านระบบไฟฟ้า จำนวน 3 โครงการ ประกอบด้วย

1.1) โครงการขยายเขตการจ่ายไฟฟ้า

- **หลักการและเหตุผล**
กระแสไฟฟ้าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน ดังนั้นเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและเพื่อรองรับการขยายตัวของที่อยู่อาศัย ภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม จึงควรมีการขยายเขตการจ่ายไฟฟ้าให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนทั้งหมดในอำเภออุ้มผาง

- **วัตถุประสงค์**
เพื่อเพิ่มเสถียรภาพและความมั่นคงด้านการให้บริการไฟฟ้า
- **พื้นที่เป้าหมาย**
พื้นที่ให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- **แนวทางการดำเนินโครงการ**
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขยายแนวสายส่งไฟฟ้าให้ครอบคลุมพื้นที่บริการ
- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐวิสาหกิจ**
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
 - หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1-10**
- **งบประมาณ : 50 ล้านบาท**

1.2) โครงการลดการใช้พลังงาน

● **หลักการและเหตุผล**
เนื่องจากอำเภอขุขันธ์มีอัตราการใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ดังนั้น เพื่อช่วยลดภาระเรื่องการจัดหาพลังงานไฟฟ้าสำรองเพิ่มเติม และลดภาระค่าไฟฟ้าของหน่วยงานต่างๆ หน่วยงานภาครัฐจึงควรเป็นหน่วยงานนำร่องในเรื่องการประหยัดการใช้พลังงาน

- **วัตถุประสงค์**
เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานไฟฟ้า
- **พื้นที่เป้าหมาย**
หน่วยงานราชการในอำเภอขุขันธ์
- **แนวทางการดำเนินโครงการ**
ให้หน่วยงานราชการทุกแห่ง ดำเนินการเปลี่ยนเป็นหลอดประหยัดพลังงานแบบ LED ทดแทนหลอดฟลูออเรสเซนต์และหลอดตะเกียบเดิม รวมทั้งเปลี่ยนเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีอายุการใช้งานเกิน 10 ปี และจำกัดการใช้ไฟฟ้าในช่วงเวลาต่างๆ ที่เหมาะสม

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : จังหวัดศรีสะเกษ
 - หน่วยงานสนับสนุน : หน่วยงาน/องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1-5**
- **งบประมาณ : 5 ล้านบาท**

1.3) โครงการส่งเสริมพลังงานทางเลือก

- **หลักการและเหตุผล**

เนื่องจากอำเภออุ้มผางมีศักยภาพด้านพลังงานทดแทน เนื่องจากเป็นแหล่งวัตถุดิบในพื้นที่ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย แกลบ เป็นต้น รวมทั้งการมีนโยบายด้านการพัฒนาพลังงานของภาครัฐ ดังนั้นเพื่อช่วยลดภาระเรื่องการจัดหาพลังงานไฟฟ้า และลดภาระค่าไฟฟ้าของหน่วยงานต่างๆ หน่วยงานภาครัฐจึงควรเป็นหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริมพลังงานทางเลือกและพลังงานทดแทน

- **วัตถุประสงค์**

เพื่อใช้พลังงานทางเลือกในการลดภาระพลังงานไฟฟ้า

- **พื้นที่เป้าหมาย**

หน่วยงานราชการในอำเภออุ้มผาง

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

ให้หน่วยงานราชการส่งเสริม ให้ความรู้ชุมชนในการนำวัตถุดิบในท้องถิ่นที่สามารถทำเป็นพลังงานทดแทน เพื่อลดภาระการใช้พลังงานไฟฟ้า

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก: จังหวัดศรีสะเกษ

- หน่วยงานสนับสนุน: พลังงานจังหวัด/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เกี่ยวข้อง

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 5**

- **งบประมาณ : 6 ล้านบาท**

2) แผนงานด้านระบบประปา จำนวน 2 แผนงาน ประกอบด้วย

2.1) โครงการจัดหาระบบประปาสาธารณะให้กับพื้นที่ที่ยังไม่มีระบบประปา

- **หลักการและเหตุผล**

จากข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2560 พบว่ายังมีครัวเรือนในอำเภออุ้มผางที่ไม่มีน้ำประปาใช้ จำนวน 14,480 ครัวเรือน ซึ่งเป็นบริเวณที่ยังไม่มีการขยายเขตการบริการน้ำประปาไปถึง การจัดหาระบบประปาสาธารณะจะเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว

- **วัตถุประสงค์**

เพื่อจัดหาระบบประปาสาธารณะให้กับพื้นที่ที่ยังไม่มีระบบประปา

- **พื้นที่เป้าหมาย**

หมู่บ้านที่ยังไม่มีระบบประปาในทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชุมชน

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**
สำรวจแหล่งน้ำที่มีความเหมาะสมภายในพื้นที่และก่อสร้างระบบประปา
- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : กรมทรัพยากรน้ำ
 - หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 10**
- **งบประมาณ : 30 ล้านบาท**

2.2) โครงการลดปริมาณการใช้น้ำ

● **หลักการและเหตุผล**
การเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้ความต้องการน้ำดิบเพื่อนำมาใช้ในการผลิตน้ำประปามีปริมาณมากขึ้น ซึ่งการจัดหาแหล่งน้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปาในปัจจุบันก็ประสบปัญหามากมายหลายประการ เช่น การขาดแคลนน้ำต้นทุน คุณภาพน้ำ ราคาที่ดิน ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น มาตรการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อยืดระยะเวลาในการจัดแหล่งน้ำดิบแห่งใหม่ คือ การลดการใช้น้ำของประชากรลง สำหรับในการลดปริมาณการใช้น้ำควรใช้มาตรการทางด้านราคาและการรณรงค์การประหยัดน้ำ ดังนั้น จึงควรศึกษาความเป็นได้ในการนำมาตรการด้านราคามาใช้ในการลดปริมาณการใช้น้ำในอำเภอขุขันธ์

ใช้น้ำของประชาชน

- **วัตถุประสงค์**
เพื่อการลดปริมาณการใช้น้ำ
- **พื้นที่เป้าหมาย**
โครงการนำร่องในพื้นที่เขตเทศบาล
- **แนวทางการดำเนินโครงการ**
ศึกษาความเป็นได้ในการนำมาตรการด้านราคามาใช้ในการลดปริมาณการ
- **วิธีการลงทุนพัฒนา : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น**
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - หน่วยงานสนับสนุน : -
- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 5**
- **งบประมาณ : 5 ล้านบาท**

3) แผนงานด้านการกำจัดขยะ จำนวน 3 โครงการ ประกอบด้วย

3.1) โครงการบริหารจัดการขยะและพลังงานทางเลือก

- **หลักการและเหตุผล**

วิธีการหนึ่งที่จะช่วยลดปริมาณขยะที่จะต้องนำไปกำจัดในขั้นสุดท้ายและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุด คือ การใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า ซึ่งแนวทางนี้จะทำให้ปริมาณขยะที่เหลืออยู่ที่จะต้องนำไปกำจัดโดยการฝังกลบมีปริมาณลด แต่อย่างไรก็ตามในการจัดตั้งโรงไฟฟ้าที่ใช้เชื้อเพลิงจากขยะจะต้องมีการศึกษาความเหมาะสมในหลายๆ ด้าน เช่น ประเภทของโรงงานที่มีความเหมาะสมกับลักษณะของขยะแต่ละท้องถิ่น ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น จึงควรมีการศึกษาเพื่อประเมินความเหมาะสมก่อนจะดำเนินโครงการ

- **วัตถุประสงค์**

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงจากขยะตามกลุ่มการจัดการขยะของอำเภออุ้มผาง

- **พื้นที่เป้าหมาย**

ตำบลห้วยเหนือ อำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

ศึกษาความเหมาะสมในการจัดตั้งโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงจากขยะในเรื่องของที่ตั้ง ขนาด ลักษณะการลงทุน การดำเนินโครงการ การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐร่วมกับเอกชน**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจังหวัดศรีสะเกษ

- หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 20**

- **งบประมาณ : ขึ้นอยู่กับระบบกำจัดขยะและขนาดของโครงการ**

3.2) โครงการก่อสร้าง/ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะ

- **หลักการและเหตุผล**

การจัดการขยะมูลฝอยเป็นประเด็นที่สำคัญในการแก้ปัญหาปริมาณขยะตกค้าง ซึ่งต้องทำการแก้ปัญหาตั้งแต่ต้นทางโดยการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง ซึ่งปริมาณขยะมูลฝอยปริมาณมากนั้นเกิดจากการขาดการจัดการที่เหมาะสม ดังนั้นการก่อสร้างและปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพในการกำจัดขยะ เป็นอีกวิธีที่จะสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวมาข้างต้นได้

- **วัตถุประสงค์**

เพื่อการก่อสร้างและปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพในการกำจัดขยะ

- **พื้นที่เป้าหมาย** ตำบลห้วยเหนือ อำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ

สิ่งแวดล้อม

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**
 - ศึกษาหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการขยะและไม่ส่งผลกระทบต่อ
 - ปรับปรุงประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอย
 - ออกแบบและก่อสร้าง
- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : จังหวัดศรีสะเกษ
 - หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

ศรีสะเกษ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 20**
- **งบประมาณ : ขึ้นอยู่กับระบบกำจัดขยะและขนาดของโครงการ**

3.3) **โครงการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นในการจัดการคัดแยกมูลฝอยจากครัวเรือนและแหล่งกำเนิดมลพิษ**

- **หลักการและเหตุผล**

ปัญหาอย่างหนึ่งที่ทำให้การกำจัดขยะไม่มีประสิทธิภาพ คือ การที่ครัวเรือนมีการทิ้งขยะโดยไม่มีการแยกประเภท จึงทำให้การนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์มีความยุ่งยากและต้องสิ้นเปลืองแรงงานมาคัดแยกขยะอีกในภายหลัง ดังนั้นจึงควรรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ในระดับครัวเรือน เพื่อช่วยให้การจัดการขยะมีความสะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **วัตถุประสงค์**

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะ
- **พื้นที่เป้าหมาย**

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภออุษาคเนย์
- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

รณรงค์ให้กลุ่มเป้าหมายมีการลด และคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง
- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : จังหวัดศรีสะเกษ
 - หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดศรีสะเกษและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 5**
- **งบประมาณ : 2.5 ล้านบาท**

4) แผนงานด้านการกำจัดของเสีย จำนวน 2 โครงการ ประกอบด้วย

4.1) โครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน

● หลักการและเหตุผล

เมื่อมีความเจริญทางเศรษฐกิจของชุมชนมากขึ้น ชุมชนจะมีการขยายตัวขึ้น มีประชาชนย้ายเข้ามาอยู่อาศัยมากขึ้น ทำให้ปริมาณน้ำเสียมีมากขึ้นจนธรรมชาติไม่สามารถบำบัดตนเองได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสร้างโรงบำบัดน้ำเสียในชุมชนต่างๆ เหล่านี้ เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำเสียที่เกิดขึ้นระบายลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติโดยตรง อันจะส่งผลให้แหล่งน้ำตามธรรมชาติเสื่อมโทรมลง

● วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความเหมาะสมในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน

● พื้นที่เป้าหมาย

เทศบาลตำบลเมืองชุมพูน

● แนวทางการดำเนินโครงการ

ศึกษาความเหมาะสมในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน

● วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ

● หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- หน่วยงานหลัก : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจังหวัด

ศรีสะเกษ

- หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

● ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 20

● งบประมาณ : ขึ้นอยู่กับระบบบำบัดน้ำเสียและขนาดของโครงการ

4.2) โครงการรณรงค์ให้มีการติดตั้งระบบดักไขมันตามบ้านเรือน

● หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันอำเภออุ้มผางยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ปัญหามลพิษทางน้ำจากกิจกรรมต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดน้ำเสียและมีการระบายน้ำเสียลงสู่คลองตามธรรมชาติโดยตรง ส่งผลให้แหล่งน้ำตามธรรมชาติมีสภาพเสื่อมโทรม น้ำเสียจากครัวเรือนของบ้านพักอาศัย ห้องอาหาร หรือภัตตาคาร เป็นส่วนหนึ่งของน้ำเสียจากชุมชนที่น้ำมันและไขมันปะปนอยู่มาก ส่งผลให้ไขมันอุดตันตามท่อระบายน้ำและคุณภาพน้ำของแหล่งน้ำตามธรรมชาติเสื่อมโทรมลง การติดตั้งถังดักไขมันซึ่งเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันที่ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดมลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้น โดยจะช่วยลดความสกปรกของน้ำทิ้งในเบื้องต้น ก่อนระบายลงสู่ท่อระบายน้ำและลดปัญหาการอุดตันของท่อระบายน้ำจากไขมันได้อีกทางหนึ่ง

● วัตถุประสงค์

- เพื่อรณรงค์ให้มีการติดตั้งถังดักไขมันหรือบ่อดักไขมันตามบ้านเรือน

ระบายนํ้า

- เพื่อรักษาคุณภาพน้ำในชั้นต้น และยังเป็นการป้องกันการอุดตันของท่อ

- **พื้นที่เป้าหมาย**

ที่อยู่อาศัย อาคารพาณิชย์กรรม ร้านอาหารหรือภัตตาคาร อำเภออุษณห์

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

รณรงค์และออกเทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่องการติดตั้งถังดัก

ไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจังหวัด

ศรีสะเกษ

- หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 5**

- **งบประมาณ : 2 ล้านบาท**

5) แผนงานด้านการพัฒนาการบริการด้านการศึกษา จำนวน 2 โครงการ ประกอบด้วย

5.1) โครงการยกระดับการศึกษา

- **หลักการและเหตุผล**

ตามเกณฑ์ภาพรวมตัวชี้วัดจังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ.2559 โดยการประเมินของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าค่าเฉลี่ย O-Net ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัด เท่ากับ 29.79 อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 34.49 จึงมีความจำเป็นที่จะต้องยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้เท่าเทียมกับจังหวัดข้างเคียงและเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตในอนาคตของเยาวชนในพื้นที่

- **วัตถุประสงค์**

- เพื่อยกระดับมาตรฐานด้านการศึกษาของอำเภออุษณห์
- เพื่อพัฒนาอนาคตของชาติให้มีมาตรฐาน

- **พื้นที่เป้าหมาย**

สถานศึกษาทุกแห่งในอำเภออุษณห์

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

ยกระดับมาตรฐานด้านการศึกษา เช่น การพัฒนาการเรียนการสอน

การจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ

- **วิธีการลงทุน : รัฐและเอกชน**

จังหวัด

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานศึกษาธิการ
 - หน่วยงานสนับสนุน : หน่วยงานในท้องถิ่น
- **ระยะเวลาดำเนินการ** : ปีที่ 1 - 10
- **งบประมาณ** : 36 ล้านบาท

5.2) โครงการส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา

● **หลักการและเหตุผล**

ทรัพยากรบุคคลนับเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุดในการพัฒนาด้านการศึกษาเนื่องจากบุคลากรทางการศึกษาจะเป็นผู้ผลักดันให้ประชากรวัยเรียน มีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพได้ ตลอดจนมีคุณลักษณะที่ดี มีทัศนคติที่ดี และสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข ดังนั้นผู้สอนจะต้องพัฒนาตนเอง พัฒนาความรู้ความสามารถทั้งด้านเนื้อหาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบสอน และถ่ายทอดความรู้สู่เรียนในวิธีต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด การส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยี พร้อมทั้งเสริมสร้างความสามารถด้วยการฝึกอบรม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และทัศนคติของบุคลากร เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

● **วัตถุประสงค์**

- เพื่อเสริมทักษะด้านการสอนให้กับบุคลากรทางการศึกษา
- เพื่อให้ครูและบุคลากรได้นำเอาความรู้ที่ได้รับมาขยายผลต่อและใช้ประโยชน์กับบุคลากรและนักเรียน

● **พื้นที่เป้าหมาย**

สถานศึกษาทุกแห่งในอำเภอขุขันธ์

● **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- สำรวจความต้องการในการพัฒนาของบุคลากร
- วิเคราะห์ปัญหา และข้อมูลของบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาว่าบุคลากรของหน่วยงาน หรือส่วนราชการภายใน จุดใดที่จำเป็นต้องมีการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงาน
- จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรประจำปี ต่อหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย
- จัดส่งบุคลากรไปอบรม หรือเรียนรู้เพิ่มเติม
- จัดทำรายงานผลการดำเนินการและประเมินผล

● **วิธีการลงทุน** : รัฐและเอกชน

● **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : กระทรวงศึกษาธิการ

- หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานการศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 และหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

- ระยะเวลาดำเนินการ : ระยะยาว ปีที่ 1-20
- งบประมาณ : 13.5 ล้านบาท

6) แผนงานด้านการพัฒนาการบริการด้านสาธารณสุข จำนวน 2 โครงการ ประกอบด้วย

6.1) โครงการยกระดับการให้บริการของโรงพยาบาล

● หลักการและเหตุผล

การเพิ่มขึ้นของประชากรส่งผลต่อความสามารถในการให้บริการของ
โรงพยาบาล เนื่องจากจำนวนเตียงและทรัพยากรทางการแพทย์มีจำกัด ดังนั้นเพื่อให้บริการสาธารณสุขแก่
ประชาชนเป็นไปตามมาตรฐานผังเมืองรวมจึงควรมีการขยายจำนวนเตียงให้เหมาะสมกับการเพิ่มขึ้นของ
ประชากร

● วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับการให้บริการของโรงพยาบาลสอดคล้องกับจำนวนประชากรที่
จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

● พื้นที่เป้าหมาย

สถานพยาบาลทุกแห่งในอำเภอขุขันธ์

● แนวทางการดำเนินโครงการ

จัดเตรียมอุปกรณ์และจัดเตรียมทรัพยากรทางการแพทย์เพื่อรองรับการ
ขยายตัวของโรงพยาบาลตามมาตรฐานผังเมืองรวม

● วิธีการลงทุน : รัฐ

● หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- หน่วยงานหลัก : กระทรวงสาธารณสุข
- หน่วยงานสนับสนุน : -

● ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 10

● งบประมาณ : 108 ล้านบาท

6.2) โครงการอบรมให้ความรู้อาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

● หลักการและเหตุผล

อาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ซึ่งมีส่วนในการส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่น
และชุมชน การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ การดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาล และการเฝ้าระวังโรคในชุมชน ควรมี
ความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพก่อนปฏิบัติหน้าที่ เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วยและผู้ปฏิบัติงาน

● วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตอาสาสาธารณสุขที่มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน

- **พื้นที่เป้าหมาย**
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภออุบลรัตน์
- **แนวทางการดำเนินโครงการ**
อบรมให้ความรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานสาธารณสุข
- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : กระทรวงสาธารณสุข
 - หน่วยงานสนับสนุน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 5**
- **งบประมาณ : 1 ล้านบาท**

7) แผนงานด้านการพัฒนาแหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 1 โครงการ
ประกอบด้วย

7.1) โครงการจัดหาพื้นที่นันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจให้กับชุมชนและเมือง

- **หลักการและเหตุผล**
พื้นที่นันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ และพื้นที่สีเขียวเป็นสิ่งสำคัญของชุมชนและเมือง ซึ่งถือเป็นการให้บริการแก่ประชาชนเพื่อเป็นพื้นที่ทำกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ และช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชนเป็นอย่างดี เสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้แก่ประชาชนที่อยู่อาศัย และเป็นการสงวนไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ แต่ในปัจจุบันพื้นที่เหล่านี้มีไม่เพียงพอและบางแห่งไม่เอื้ออำนวยต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง จึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาเพื่อหาพื้นที่เหมาะสมที่จะพัฒนาพื้นที่นันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจให้กับชุมชนและเมืองเพื่อช่วยให้ประชาชนมีทางเลือกในการพักผ่อนหย่อนใจมากขึ้น
- **วัตถุประสงค์**
 - เพื่อเพิ่มแหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ ประเภทสวนสาธารณะระดับเมือง ระดับย่าน และระดับชุมชน ให้เพียงพอกับการขยายตัวของเมืองและประชากรในอนาคต
 - เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัด
- **พื้นที่เป้าหมาย**
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภออุบลรัตน์
- **แนวทางการดำเนินโครงการ**
ศึกษาเพื่อหาพื้นที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นพื้นที่สวนสาธารณะระดับเมืองระดับย่าน และระดับชุมชน โดยสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ด้วยการให้

สิทธิองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าดำเนินการ หรือเจ้าของที่ดินดำเนินการเอง พร้อมทั้งออกแบบรายละเอียดการก่อสร้าง

- **วิธีการลงทุนพัฒนา**
รัฐและเอกชน
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดศรีสะเกษ
 - หน่วยงานสนับสนุน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
- **ระยะเวลาดำเนินการ** : ปีที่ 1 - 5
- **งบประมาณ** : 15 ล้านบาท (งบประมาณการศึกษาเพื่อพิจารณาพื้นที่

เหมาะสมและการออกแบบรายละเอียดก่อสร้าง ไม่รวมงบก่อสร้าง)

8) แผนงานด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำนวน 3 โครงการ ประกอบด้วย

8.1) โครงการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างและกล้องวงจรปิด (CCTV) ในสถานที่ท่องเที่ยวและพื้นที่ล่อแหลม

- **หลักการและเหตุผล**
ในปัจจุบันปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีความรุนแรงมากขึ้น ในทุกๆ พื้นที่ของประเทศ ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอีกมากมาย จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขหรือเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างเพิ่มและกล้องวงจรปิด (CCTV) ในสถานที่ท่องเที่ยวและพื้นที่ล่อแหลม เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมและเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- **วัตถุประสงค์**
 - เพื่อป้องกันและดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับสถานที่ต่างๆ เขตชุมชน
 - เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและแบ่งเบาภาระในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

สำรวจ ด้านปราบปรามอาชญากรรม

- **พื้นที่เป้าหมาย**
ในเขตเทศบาลทุกแห่งในอำเภออุษณห์
- **แนวทางการดำเนินโครงการ**
ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างและกล้องวงจรปิด (CCTV) ในสถานที่ต่างๆ
- **วิธีการลงทุนพัฒนา** : รัฐ
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
- **ระยะเวลาดำเนินการ** : ปีที่ 1 - 10
- **งบประมาณ** : 400 ล้านบาท (งบประมาณรวมจังหวัด)

8.2) โครงการจัดซื้ออุปกรณ์เพื่อการดับเพลิง

- **หลักการและเหตุผล:**

ในการบรรเทาสาธารณภัยนอกจากการเตรียมพร้อมด้านกำลังพลแล้ว จะต้องมีการจัดหาอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการระงับภัย แต่ในปัจจุบันอุปกรณ์สำหรับการดับเพลิงในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ของอำเภออุ้มผางยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการระงับเหตุ

- **วัตถุประสงค์**

- เพื่อดับไฟได้อย่างทันท่วงทีเมื่อเกิดเพลิงไหม้ในพื้นที่
- เพื่อให้มีอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการระงับเหตุ

- **พื้นที่เป้าหมาย**

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภออุ้มผาง

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

จัดซื้อรถดับเพลิงเอนกประสงค์ และอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัย

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
- หน่วยงานสนับสนุน : จังหวัดศรีสะเกษ

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 10**

- **งบประมาณ : 60 ล้านบาท**

8.3) โครงการรณรงค์เพื่อลดอุบัติเหตุทางถนน

- **หลักการและเหตุผล**

อุบัติเหตุทางถนนเป็นสาเหตุสำคัญในลำดับต้นๆ ของการบาดเจ็บและเสียชีวิตของประชาชน รวมทั้งทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคม รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการเยียวยาและแก้ปัญหาในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก การรณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน รวมถึงการกระตุ้นเตือนให้ประชาชนเกิดจิตสำนึก ในการช่วยกันป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน จึงมีความจำเป็นและต้องดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อลดจำนวนอุบัติเหตุทางถนน จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตลงให้ได้มากที่สุด

- **วัตถุประสงค์**

- เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในอำเภออุ้มผาง
- เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
- เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ

- **พื้นที่เป้าหมาย**

ถนนสายหลักในอำเภออุ้มผาง

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**
รณรงค์ผ่านสื่อต่างๆ และกวาดค้นจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจร
- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**
- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**
 - หน่วยงานหลัก : สำนักงานขนส่งจังหวัดศรีสะเกษ และสำนักงานตำรวจ
 - หน่วยงานสนับสนุน : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 10**
- **งบประมาณ : 2 ล้านบาท**

แห่งชาติ

แผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ประกอบไปด้วย 8 แผนงาน 18 โครงการ ใช้งบประมาณรวม 336 ล้านบาท แบ่งเป็น

- แผนงานด้านการระบบไฟฟ้า จำนวน 3 โครงการ งบประมาณ 61 ล้านบาท
- แผนงานด้านการระบบประปา จำนวน 2 โครงการ งบประมาณ 35 ล้านบาท
- แผนงานด้านการกำจัดขยะ จำนวน 3 โครงการ งบประมาณ 2.5 ล้านบาท
- แผนงานด้านการกำจัดของเสีย จำนวน 2 โครงการ งบประมาณ 2 ล้านบาท
- แผนงานด้านการพัฒนาการบริการด้านการศึกษา จำนวน 2 โครงการ งบประมาณ 49.5 ล้านบาท
- แผนงานด้านการพัฒนาการบริการด้านสาธารณสุข จำนวน 2 โครงการ งบประมาณ 109 ล้านบาท
- แผนงานด้านการพัฒนาแหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 1 โครงการ งบประมาณ 5 ล้านบาท
- แผนงานด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำนวน 3 โครงการ งบประมาณ 72 ล้านบาท

ตารางที่ 4.3.3-1 สรุปแผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ

สรุปรายละเอียดโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				วิธีการลงทุน	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
		ปีที่ 1-5	ปีที่ 6-10	ปีที่ 11-20	รวม			หลัก	สนับสนุน
1. แผนงานด้านระบบไฟฟ้า									
1) โครงการขยายเขตการจ่ายไฟฟ้า	พื้นที่ให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	50	-	-	50	รัฐวิสาหกิจ	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
2) โครงการลดการใช้พลังงานไฟฟ้า	หน่วยงานราชการในอำเภออุษันธุ์	5	-	-	5	รัฐ	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดศรีสะเกษ	พลังงานจังหวัด/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3) โครงการส่งเสริมพลังงานทางเลือก	หน่วยงานราชการในอำเภออุษันธุ์	6	-	-	6	รัฐ	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดศรีสะเกษ	พลังงานจังหวัด/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. แผนงานด้านระบบประปา									
1) โครงการจัดหาระบบประปาสาธารณะให้กับพื้นที่ที่ยังไม่มีระบบประปา	หมู่บ้านที่ยังไม่มีระบบประปา	15	15	-	30	รัฐ	กรมทรัพยากรน้ำ	กรมทรัพยากรน้ำ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2) โครงการลดใช้น้ำ	โครงการนำร่องในพื้นที่เขตเทศบาล	5	-	-	5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จังหวัดศรีสะเกษ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แผนงานด้านการกำจัดขยะ									
1) โครงการบริหารและจัดการขยะและพลังงานทางเลือก	ตำบลห้วยเหนือ อำเภออุษันธุ์ จังหวัดศรีสะเกษ	NA	NA	NA	NA	รัฐร่วมกับเอกชน	รัฐร่วมกับเอกชน	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจังหวัดศรีสะเกษ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2) โครงการก่อสร้าง/ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะ	ตำบลห้วยเหนือ อำเภออุษันธุ์ จังหวัดศรีสะเกษ	NA	NA	NA	NA	รัฐ	รัฐ	จังหวัดศรีสะเกษ	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดศรีสะเกษ
3) โครงการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นในการจัดการคัดแยกมูลฝอยจากครัวเรือนและแหล่งกำเนิดมลพิษ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภออุษันธุ์	2.5	-	-	2.5	รัฐ	รัฐ	จังหวัดศรีสะเกษ	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดศรีสะเกษและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.3.3-1 สรุปแผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ

สรุปรายละเอียดโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				วิธีการลงทุน	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
		ปีที่ 1-5	ปีที่ 6-10	ปีที่ 11-20	รวม			หลัก	สนับสนุน
4. การกำจัดของเสีย									
1) โครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน	เทศบาลตำบลเมืองชุมขึ้นธ์	NA	NA	NA	NA	รัฐ	รัฐ	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจังหวัดศรีสะเกษ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2) โครงการรณรงค์ให้มีการติดตั้งระบบดักไขมันตามบ้านเรือน	ที่อยู่อาศัย อาคารพาณิชย์กรรม ร้านอาหารหรือภัตตาคาร อำเภอชุมขึ้นธ์	2	-	-	2	รัฐ	รัฐ	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจังหวัดศรีสะเกษ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. แผนงานด้านการพัฒนาการบริการด้านการศึกษา									
1) โครงการยกระดับการศึกษา	สถานศึกษาทุกแห่งในอำเภอชุมขึ้นธ์	18	18	-	36	รัฐและเอกชน	รัฐและเอกชน	กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	หน่วยงานในท้องถิ่น
2) โครงการส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา	สถานศึกษาทุกแห่งในอำเภอชุมขึ้นธ์	4.5	4.5	4.5	13.5	รัฐและเอกชน	รัฐและเอกชน	กระทรวงศึกษาธิการ	หน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
6. แผนงานด้านการพัฒนาการบริการด้านสาธารณสุข									
1) โครงการยกระดับการให้บริการของโรงพยาบาล	สถานพยาบาลทุกแห่งในอำเภอชุมขึ้นธ์	54	54	-	108	รัฐ	รัฐ	กระทรวงสาธารณสุข	-
2) โครงการอบรมให้ความรู้อาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภอชุมขึ้นธ์	1	-	-	1	รัฐ	รัฐ	กระทรวงสาธารณสุข	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. แผนงานด้านการพัฒนาแหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ									
1) โครงการจัดหาพื้นที่นันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจให้กับชุมชนและเมือง	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภอชุมขึ้นธ์	5	-	-	5	รัฐ	รัฐ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดศรีสะเกษ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.3.3-1 สรุปแผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ

สรุปรายละเอียดโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				วิธีการลงทุน	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
		ปีที่ 1-5	ปีที่ 6-10	ปีที่ 11-20	รวม			หลัก	สนับสนุน
8. แผนงานด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน									
1) โครงการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างและกล้องวงจรปิด (CCTV) ในสถานที่ท่องเที่ยวและพื้นที่ล่อแหลม	ในเขตเทศบาลทุกแห่งในอำเภออุซันธ์	NA	NA	NA	NA	รัฐ	รัฐ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	-
2) โครงการจัดซื้ออุปกรณ์เพื่อการดับเพลิง	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภออุซันธ์	30	30	-	60	รัฐ	รัฐ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จังหวัดศรีสะเกษ
3) โครงการรณรงค์เพื่อลดอุบัติเหตุทางถนน	ถนนสายหลักในอำเภออุซันธ์	1	1	-	2	รัฐ	รัฐ	สำนักงานขนส่งจังหวัดศรีสะเกษ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มา : บริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2563

4.3.4 แผนงาน/โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ

โดยมีโครงการย่อย สามารถสรุปเป็นแผนงาน/โครงการด้านการบริหารจัดการน้ำโดยใช้สิ่งก่อสร้าง และแผนงาน/โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติโดยใช้สิ่งก่อสร้าง ดังตารางที่ 4.3.4-1

ตารางที่ 4.3.4-1 สรุปแผนงาน/โครงการด้านการบริหารจัดการน้ำโดยใช้สิ่งก่อสร้าง

ลำดับ ที่	โครงการ	ที่ตั้ง			ลุ่มน้ำ		พิกัด		ประเภท	ผลประโยชน์ที่ได้รับ				ค่าก่อสร้าง (ล้านบาท)	ปีที่เริ่ม ก่อสร้าง
		ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	หลัก	สาขา	UTM_E	UTM_N		พ.ช.ชลประทาน มีระบบส่งน้ำ (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	จำนวนครัวเรือน ที่ได้รับประโยชน์		
1	ฝายหัวคด	โสน	อุษัน	ศรีสะเกษ	มูล	ห้วยสำราญ	407095.03	1618945.20	ฝาย	-	-	0.07	-	250.00	2568
2	ฝายหัวตามญ	โสน	อุษัน	ศรีสะเกษ	มูล	ห้วยสำราญ	399917.00	1621442.00	ฝาย	-	-	0.25	-	1,847.00	2568
3	ฝายบ้านอุษัญ(2)	ห้วยสำราญ	อุษัน	ศรีสะเกษ	มูล	ห้วยสำราญ	402740.00	1628295.00	ฝาย	-	-	-	-	250.00	2568

ที่มา : บริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2563

4.3.5 แผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

แผนงานและโครงการพัฒนาตามผังเสนอแนะด้านการท่องเที่ยวของอำเภออุซันประกอบไปด้วย 4 แผนงาน และมีโครงการพัฒนาภายใต้แผนงานจำนวน 8 โครงการ ใช้งบประมาณรวม 57.5 ล้านบาท ดังนี้

(1) แผนงานการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว จำนวน 3 โครงการ งบประมาณ 38 ล้านบาท

(2) แผนงานการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวให้หลากหลายและครบวงจร เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มอารยธรรมอีสานใต้ และเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน 3 โครงการ งบประมาณ 16.5 ล้านบาท

(3) แผนงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และสร้างความเชื่อมั่นทางการท่องเที่ยว จำนวน 1 โครงการ งบประมาณ 0.5 ล้านบาท

(4) แผนงานการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการและมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 1 โครงการ งบประมาณ 2.5 ล้านบาท

สามารถสรุปแผนงาน โครงการ วัตถุประสงค์ พื้นที่เป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระยะเวลาในการดำเนินงาน และงบประมาณในการดำเนินการ ได้ดังตารางที่ 4.3.5-1

ตารางที่ 4.3.5-1 แผนงานและโครงการพัฒนาตามผังเสนอแนะด้านการท่องเที่ยว

สรุปรายละเอียดโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				วิธีการลงทุน	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
		ปีที่	ปีที่	ปีที่	รวม			หลัก	สนับสนุน
		1-5	6-10	11-20					
1) แผนงานการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว									
1.1) โครงการพัฒนาเมืองชุมชนเป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม หัตถกรรมสร้างสรรค์	พื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลเมืองชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงในต.ใจดี ต.กันทรารมย์ ต.ห้วยสำราญ ต.หัวเสือ	30	-	-	30	รัฐ	- จังหวัด	- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจ.ศรีสะเกษ	- สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจ.ศรีสะเกษ - เทศบาลตำบลเมืองชุมชน - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย
1.2) โครงการพัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอารยธรรมขอมจังหวัดศรีสะเกษ	- ปราสาทตาเล็ง (ปราสาทลุมพุก) ต.ปราสาท อ.อุทุมพรพิสัย	5	-	-	5	รัฐ	- จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	- สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจ.ศรีสะเกษ	- สนง.พัฒนาชุมชน จ.ศรีสะเกษ - สำนักศิลปากรที่ 9 อุบลราชธานี - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย
1.3) โครงการพัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์หมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่จังหวัดศรีสะเกษ	- บ้านนิคมพัฒนา ต.นิคมพัฒนา อ.อุทุมพรพิสัย	-	3	-	3	รัฐ	- จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	- สนง.พัฒนาชุมชน จ.ศรีสะเกษ	- สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจ.ศรีสะเกษ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย
2) แผนงานการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวให้หลากหลายและครบวงจร เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มอารยธรรมอีสานใต้ และเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน									
2.1) โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ ตามแนวแกนการท่องเที่ยวหลัก-รอง	- ทล.24 (อ.อุทุมพรพิสัย อ.ไพรบึง อ.ขุนหาญ อ.กันทรลักษณ์ อ.เบญจลักษ์) - ทล.220 (อ.เมืองศรีสะเกษ อ.วังหิน อ.อุทุมพรพิสัย)	4	-	-	4	รัฐ	- จังหวัด/กรมทางหลวง	- สนง.จ.ศรีสะเกษ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเส้นทาง - กรมทางหลวง

ตารางที่ 4.3.5-1 แผนงานและโครงการพัฒนาตามผังเสนอแนะด้านการท่องเที่ยว

สรุปรายละเอียดโครงการ	พื้นที่เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)				วิธีการลงทุน	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
		ปีที่ 1-5	ปีที่ 6-10	ปีที่ 11-20	รวม			หลัก	สนับสนุน
2.2) โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวชายแดนจังหวัดศรีสะเกษ (อ.กันทรลักษ์-อ.ขุนหาญ-อ.ขุนันธ์-อ.ภูสิงห์)	- ทล.221, 2335, 2127, 2128, 2341, 2201, 2157 - ทล.ศก.4001	-	10	-	10	รัฐ	- จังหวัด/กรมทางหลวง	- สนง.จ.ศรีสะเกษ	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามเส้นทาง - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท
2.3) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อสร้างการรับรู้การเข้าสู่จังหวัดศรีสะเกษ	ทล.24 ช่วงแยกบ้านจาน ต.จานใหญ่ อ.กันทรลักษ์ และช่วงแยกขุนันธ์ ต.โสน อ.ขุนันธ์	2.5	-	-	2.5	รัฐ	- จังหวัด	- สนง.จ.ศรีสะเกษ	- กรมทางหลวง
3) แผนงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และสร้างความเชื่อมั่นทางการท่องเที่ยว									
3.1) โครงการปรับปรุงห้องน้ำเพื่อรองรับผู้พิการและผู้สูงอายุในจังหวัดศรีสะเกษ	พื้นที่น้ำร่อง ได้แก่ เทศบาลตำบลเมืองขุนันธ์ อ.ขุนันธ์	0.5	-	-	0.5	รัฐ	- จังหวัด	- สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจ.ศรีสะเกษ	
4) แผนงานการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการและมีส่วนร่วมของประชาชน									
4.1) โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในชุมชน และสร้างความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมเพื่อรองรับการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ	- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี - ชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวในจ. ศรีสะเกษ	2.5	-	-	2.5	รัฐ	- จังหวัด/กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	- สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจ.ศรีสะเกษ	- สนง.วัฒนธรรมจ. ศรีสะเกษ - กรมศิลปากร - สถาบันการศึกษาในจ. ศรีสะเกษ - สมาคมและชมรมท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยวใน จ. ศรีสะเกษ - ชุมชนท่องเที่ยวในจ. ศรีสะเกษ

ที่มา : บริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2563

รายละเอียดโครงการตามแผนงานมีดังนี้

1) แผนงานการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว

1.1) โครงการพัฒนาเมืองอุษันธุ์เป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม หัตถกรรมสร้างสรรค์

● หลักการและเหตุผล

เมืองอุษันธุ์เป็นที่ตั้งของเมืองเก่าศรีสะเกษก่อนที่จะย้ายมาที่เมืองศรีสะเกษในปัจจุบัน มีประวัติการตั้งเมืองในช่วงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. 2302 ในสมัยสมเด็จพระบรมราชาที่ 3 หรือสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ ด้วยความดีความชอบของหัวหน้าป่าตึงที่ได้ติดตามล้อมจับพระยาช้างเผือกของสมเด็จพระเจ้าเอกทัศที่หลงมาในป่าทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงศรีอยุธยา โดยมีตากะจะซึ่งเป็นหัวหน้าหมู่บ้านโคกลำดวนได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นหลวงแก้วสุวรรณ และเป็นพระยาไกรภักดีศรีนครลำดวนซึ่งเป็นต้นตระกูลเจ้าเมืองอุษันธุ์คนที่ 1 และบ้านโคกลำดวนหรือบ้านปราสาทที่เหลื่อมดงลำดวนได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นเมืองชื่อว่า “เมืองอุษันธุ์” แปลว่าเมืองป่าตึง ภายในเมืองอุษันธุ์มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมหลายแห่ง เช่น สวนพระยาไกรภักดีศรีนครลำดวน (ตากะจะ) ศาลหลักเมืองใหม่เมืองอุษันธุ์ วัดเขียนบูรพาราม (ไหว้หลวงพ่โต) วิหารพระแม่กวนอิมหยกเขียวพันมือ กลุ่มผลิตครุฑน้อยบ้านสะอาง และในบริเวณใกล้เคียงยังเป็นที่ตั้งของแหล่งศิลปหัตถกรรมที่สร้างสรรค์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น กลุ่มผลิตเทียนน้อยบ้านใจดี ตำบลใจดี กลุ่มจักสานใบตาลบ้านหนองก้อก ตำบลห้วยสำราญ และกลุ่มจักสานกระเปาะและหมอนใบเตยบ้านตาตึง ตำบลหัวเสือ และเป็นสถานที่จัดงานรำลึกพระยาไกรภักดี ประเพณีแสนภูมิตาในช่วงปลายเดือนกันยายน-ต้นเดือนตุลาคมของทุกปี แต่ยังมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มชาวไทย เนื่องจากยังขาดการพัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว นำเสนอบอกเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ และเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวในเมืองอุษันธุ์กับแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่โดยรอบ จึงมีแนวคิดในการพัฒนาเมืองอุษันธุ์ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และหัตถกรรมสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นจุดท่องเที่ยวหลักอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดศรีสะเกษ

● วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองอุษันธุ์และแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงในอำเภออุษันธุ์
- เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ และส่งเสริมการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างทั่วถึง
- เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในพื้นที่นานขึ้น

● พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่ท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลเมืองอุษันธุ์และแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง ได้แก่ วัดลำภู (ไหว้พระแก้วเนรมิต) กลุ่มผลิตเทียนน้อยบ้านใจดี หมู่ที่ 1 ตำบลใจดี วัดโสภณวิหาร

ตำบลกันทรารมย์ กลุ่มจักสานใบตาลบ้านหนองก้อก หมู่ที่ 10 ตำบลห้วยสำราญ และกลุ่มจักสาน
กระเปาะและหมอนใบเตยบ้านตาทึง หมู่ที่ 11 ตำบลหัวเสือ

● **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- ศึกษา สำรวจและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ และสังคม ด้านการท่องเที่ยว และด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
- จัดประชุมเพื่อหารือเรื่องขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการปรับปรุงกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจกับชุมชนในพื้นที่
- ออกแบบวางผังพัฒนาเมืองเพื่อรองรับการท่องเที่ยวให้มีการจัดการการใช้พื้นที่ กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณต่างๆ ให้เป็นสัดส่วน นำเสนอกิจกรรมและมาตรการในการควบคุมอาคารสิ่งปลูกสร้างที่เหมาะสม และระบบการสัญจรที่มีประสิทธิภาพ
- ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองให้สวยงาม ออกแบบอุปกรณ์ประกอบเมือง (Street furniture) และจุด check-in ที่นำเสนออัตลักษณ์ของเมือง
- พัฒนาลานวัฒนธรรมเป็นสถานที่แสดงศิลปวัฒนธรรมของเมือง
- พัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยวหัตถกรรมสร้างสรรค์
- พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงเพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในพื้นที่

นานขึ้น

- ส่งเสริมการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น เพื่อให้ตอบรับกับความสนใจของคนรุ่นใหม่ และสามารถนำไปใช้ได้โอกาสต่างๆ
- ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวตามสื่อต่างๆ
- ติดตามและประเมินผลการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

● **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

● **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดศรีสะเกษ
- หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ

เทศบาลตำบลเมืองชุมชื่น องค์การบริหารส่วนตำบลใจดี องค์การบริหารส่วนตำบลกันทรารมย์
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเสือ

● **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 – 2**

● **งบประมาณ : 30 ล้านบาท**

**1.2) โครงการพัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอารยธรรมขอม
จังหวัดศรีสะเกษ**

● **หลักการและเหตุผล**

จังหวัดศรีสะเกษเป็นที่ตั้งแหล่งประวัติศาสตร์ในอารยธรรมขอมหลายแห่งซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของกรมศิลปากร มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เช่น ปราสาทหินสระกำแพงใหญ่ ปราสาทหินสระกำแพงน้อย ในอำเภออุทุมพรพิสัย ปราสาทบ้านปราสาท (ห้วย

ทับทัน) ในอำเภอห้วยทับทัน ปราสาทโดนตวล ในอำเภอกันทรลักษ์ ซึ่งกรมศิลปากรได้ดำเนินการบูรณะ และปรับปรุงทัศนียภาพโดยรอบโบราณสถานแล้ว อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ยังใช้เวลาอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย และมีการใช้จ่ายทางการท่องเที่ยวน้อย รายได้จากการท่องเที่ยวยังไม่กระจายสู่ชุมชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งเนื่องจากยังขาดการนำเสนอและบอกเล่าประวัติศาสตร์ความเป็นมาและความสำคัญของสถานที่ จึงทำให้นักท่องเที่ยวยังไม่เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเท่าที่ควรจะเป็น และยังขาดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่ชุมชน จึงมีแนวคิดในการพัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอารยธรรมขอมจังหวัดศรีสะเกษให้เชื่อมโยงกับชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง มีการบอกเล่าประวัติศาสตร์ความเป็นมาของพื้นที่ในรูปแบบต่างๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ นิทรรศการ ป้ายสื่อความ และมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว และปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรอันเป็นต้นทุนทางการท่องเที่ยวแก่ชุมชนและเยาวชนในท้องถิ่น

● วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอมในจังหวัดศรีสะเกษ
- เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม
- เพื่อปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์โบราณสถานแก่นักท่องเที่ยวและชุมชนในท้องถิ่น

● พื้นที่เป้าหมาย

- ปราสาทตาเล็ง (ปราสาทลุมพุก) ตำบลปราสาท อำเภออุ้มผาง

● แนวทางการดำเนินโครงการ

- ประสานความร่วมมือในการดำเนินงานกับกรมศิลปากรในการรวบรวมข้อมูลของแหล่งโบราณสถาน และทำการบูรณะปราสาทตาเล็ง
- ปรับภูมิทัศน์บริเวณแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนโดยรอบให้สวยงาม ร่มรื่น
- พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับชุมชนโดยรอบ
- พัฒนามัคคุเทศก์และยุวมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเพื่อบอกเล่าประวัติศาสตร์ความเป็นมาของพื้นที่
- พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชนใกล้เคียง
- ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวตามสื่อต่างๆ
- ติดตามและประเมินผลการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

● วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ

● หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- หน่วยงานหลัก : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ

- หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ สำนักศิลปากรที่ 9 อุบลราชธานี องค์การบริหารส่วนตำบลปราสาท (อำเภออุบลรัตน์)

● ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 2

● งบประมาณ : 5 ล้านบาท

1.3) โครงการพัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์หมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่จังหวัดศรีสะเกษ

● หลักการและเหตุผล

จังหวัดศรีสะเกษได้ชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตผ้าไหมที่มีคุณภาพแห่งหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีลวดลายผ้าไหมที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์แตกต่างกันไปตามภูมิปัญญาของแต่ละชุมชน ส่วนใหญ่จะจำหน่ายเป็นผ้าผืน และตัดเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยมีชุมชนที่ทอผ้าไหมจำหน่ายกระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัด โดยเฉพาะในอำเภอทางตอนบน ได้แก่ อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอยะหา อำเภอบึงบูรพ์ และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ แต่ยังมีหมู่บ้านทอผ้าไหมที่ได้รับการพัฒนาและประชาสัมพันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวไม่มากนัก และยังขาดการนำเสนอกระบวนการผลิตอย่างเป็นระบบและครบวงจร เพื่อสร้างการรับรู้ในคุณค่าของผลิตภัณฑ์แก่นักท่องเที่ยว และการพัฒนาสินค้าผลิตภัณฑ์ผ้าไหมให้มีความหลากหลาย และตอบรับกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ จึงยังมีย่านนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมและมาเลือกซื้อสินค้าที่แหล่งผลิตค่อนข้างน้อย จึงควรพัฒนาหมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ของจังหวัดศรีสะเกษให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวอย่างกว้างขวาง

● วัตถุประสงค์

- เพื่อปรับปรุงหมู่บ้านผลิตและจำหน่ายผ้าไหมที่มีศักยภาพเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ที่มีคุณภาพ

- เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่เพิ่มขึ้น

- เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว และกระจายรายได้สู่ชุมชนท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในจังหวัดศรีสะเกษ

- เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์การเป็นแหล่งผลิตผ้าไหมที่มีคุณภาพของจังหวัดศรีสะเกษ

● พื้นที่เป้าหมาย

- บ้านนิคมพัฒนา ตำบลนิคมพัฒนา อำเภออุบลรัตน์

● แนวทางการดำเนินโครงการ

- สำรวจหมู่บ้านทอผ้าไหมเป้าหมาย เพื่อรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ เช่น ทำเลที่ตั้ง การคมนาคมเข้าถึง สภาพกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยว สาธารณูปโภคพื้นฐาน กระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนโดยรอบ สถานการณ์การท่องเที่ยวของพื้นที่

- วิเคราะห์ศักยภาพ สภาพปัญหา ข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่

- วางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่น การจัดการการใช้พื้นที่ ระบบการสัญจร ป้ายบอกทาง ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการการท่องเที่ยว เช่น จุดบริการนักท่องเที่ยว จุดแสดงและจำหน่ายสินค้า ห้องน้ำ ที่จอดรถ ลำดับการนำเสนอและการสื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว

- ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์และตราสินค้าของชุมชนให้ได้มาตรฐานระดับสากล

- พัฒนางองค์ความรู้ และสนับสนุนด้านการตลาดให้แก่ชุมชน องค์กรและนำผลิตภัณฑ์ชุมชนมาใช้ในการงานสาธารณะต่างๆ

- สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

- จัดจ้างผู้รับเหมาดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามแบบที่ได้จัดทำขึ้น

- ประชาสัมพันธ์หมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ตามสื่อต่างๆ

- ติดตามและประเมินผลการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

● **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

● **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

- หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา

● **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 5**

● **งบประมาณ : 3 ล้านบาท**

2) แผนงานการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวให้หลากหลายและครบวงจร เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มอารยธรรมอีสานใต้ และเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

2.1) โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ ตามแนวแกนการท่องเที่ยวหลัก-รอง

● **หลักการและเหตุผล**

จังหวัดศรีสะเกษเป็นเมืองท่องเที่ยวรองในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ และมีแหล่งท่องเที่ยวกระจายตัวอยู่ในอำเภอต่าง ๆ แต่ยังคงขาดการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว จุดแวะรับประทานอาหาร จุดแวะซื้อสินค้าที่ครบวงจร เพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในพื้นที่นานขึ้น รวมทั้งยังขาดป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกลออกไปจากแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม ทั้งนี้ จังหวัดศรีสะเกษมีเส้นทางท่องเที่ยวหลักที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดอุบลราชธานี ตามแนวตะวันออก-ตะวันตก คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ที่ผ่านพื้นที่ทางตอนบนและตอนล่างของจังหวัด และมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 และทาง

หลวงแผ่นดินหมายเลข 221 ที่เชื่อมโยงจากอำเภอเมืองศรีสะเกษไปยังอำเภอที่อยู่บริเวณชายแดน แต่ยังคงการพัฒนาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยวดังกล่าว จึงทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สัญจรผ่านและไม่ค่อยแวะท่องเที่ยวตามเส้นทางเท่าที่ควร จึงมีแนวคิดในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวตามแนวแกนการท่องเที่ยวหลัก-รองของจังหวัดศรีสะเกษเพื่อให้นักท่องเที่ยวแวะท่องเที่ยว และใช้เวลาอยู่ในจังหวัดมากขึ้น

● วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษเพิ่มมากขึ้น
- เพื่อส่งเสริมการกระจายนักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมไปยัง

แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพอย่างทั่วถึง

- เพื่อส่งเสริมการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนตามเส้นทางท่องเที่ยว

● พื้นที่เป้าหมาย

- แนวแกนการท่องเที่ยวหลักตะวันออก-ตะวันตกที่เชื่อมกับจังหวัดในกลุ่มอารยธรรมอีสานใต้ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ผ่านอำเภออุซัน อำเภอไพรบึง อำเภอขุนหาญ อำเภอกันทรลักษณ์ และอำเภอเบญจลักษณ์

- แนวแกนการท่องเที่ยวหลักเหนือ-ใต้ที่เชื่อมแหล่งท่องเที่ยวระหว่างอำเภอ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 จากอำเภอเมืองศรีสะเกษ ผ่านอำเภอวังหิน ไปอำเภออุษัน

● แนวทางการดำเนินโครงการ

- สำรวจสภาพปัจจุบันของเส้นทางท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว และตำแหน่งติดตั้งป้ายบอกทาง

- กำหนดจุดที่ตั้งป้ายบอกทางและรูปแบบตามมาตรฐานของกรมทางหลวงให้มีข้อความทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

- รื้อถอนป้ายบอกทางที่ไม่ได้มาตรฐาน และป้ายที่ก่อให้เกิดความรกรุงรัง บดบังทัศนวิสัยในการขับขี่ มีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่ได้ขออนุญาตติดตั้ง

- ติดตั้งป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ในบริเวณที่ยังไม่มีป้ายบอกทาง

- กำหนดจุดติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวบริเวณแยกสำคัญ

- ปรับภูมิทัศน์ตามเส้นทางท่องเที่ยว

- สำรวจพื้นที่เพื่อเสนอการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ระหว่างเส้นทางช่วงอำเภอเมืองศรีสะเกษ-อำเภอกันทรารมย์เพื่อให้เป็นจุดแวะท่องเที่ยว

- ประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยว

● วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ

● หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- หน่วยงานหลัก : สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ

- หน่วยงานสนับสนุน : กรมทางหลวง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม

เส้นทาง

- ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 2
- งบประมาณ : 4 ล้านบาท

2.2) โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวชายแดนจังหวัดศรีสะเกษ (อำเภอ กันทรลักษ์-อำเภอขุนหาญ-อำเภอขุขันธ์-อำเภอภูสิงห์)

● หลักการและเหตุผล

จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ติดชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่ 3 อำเภอ คือ อำเภอ
กันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ และอำเภอภูสิงห์ ซึ่งการท่องเที่ยวในปัจจุบันยังกระจุกตัวอยู่บริเวณ
อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร ในอำเภอกันทรลักษ์ และมีบางส่วนกระจายตัวไปยังแหล่งท่องเที่ยว
ที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงในอำเภอขุนหาญ เช่น น้ำตกสำโรงเกียรติ วัดป่ามหาเจดีย์แก้ว (วัดล้านขวด) หมู่บ้าน
ท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านซำซี้เหล็ก และมีนักท่องเที่ยวอีกจำนวนหนึ่งที่เดินทางท่องเที่ยวบริเวณ
ชายแดนในอำเภอภูสิงห์ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวหลัก คือ วัดไพรพัฒนา มีบางส่วนข้ามไปเที่ยวศาลินโนใน
ฝั่งกัมพูชา และเดินทางต่อเนื่องไปยังเมืองเสียมเรียบ ซึ่งเป็นที่ตั้งปราสาทนครวัด นครธม แหล่งมรดก
โลกทางวัฒนธรรมของประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ยังขาดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวบริเวณ
ชายแดนให้มีความต่อเนื่อง และดึงดูดให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษให้นานขึ้น
ประกอบกับในอำเภอชายแดนยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาและส่งเสริมประชาสัมพันธ์ได้อีก
จำนวนมาก และยังมีกิจกรรมปั่นจักรยานท่องเที่ยวตามเส้นทางจากเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ไปถึง
อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหารซึ่งได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว และมีการจัดแข่งขันจักรยานเป็น
ประจำทุกปี จึงมีแนวคิดในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวชายแดนจังหวัดศรีสะเกษเพื่อเชื่อมโยงแหล่ง
ท่องเที่ยวในอำเภอชายแดนให้ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น ใช้เวลาอยู่ในพื้นที่
นานขึ้น และมีการจับจ่ายใช้สอยในพื้นที่มากขึ้น รวมทั้งพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางจักรยานให้ได้
มาตรฐานเพื่อให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวทางจักรยาน เชื่อมโยงอุทยาน
แห่งชาติเขาพระวิหารซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น น้ำตก แก่ง
อ่างเก็บน้ำ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่อยู่โดยรอบ

● วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างเส้นทางที่มีแรงดึงดูดทางการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเดินทางมา
ท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษมากขึ้น และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวครบวงจร
- เพื่อส่งเสริมการกระจายนักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมไปยัง
แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพอย่างทั่วถึง
- เพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางจักรยานที่ได้มาตรฐานให้เป็นทางเลือกแก่
นักท่องเที่ยว และส่งเสริมบทบาทการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดศรีสะเกษ
- เพื่อส่งเสริมการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนตามเส้นทางท่องเที่ยว

● พื้นที่เป้าหมาย

เส้นทางเชื่อมแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ อำเภอขุ
ขันธ์ และอำเภอภูสิงห์ ซึ่งสามารถเชื่อมกับเมืองพระนคร (Angkor Wat) แหล่งมรดกโลกทาง

วัฒนธรรมในเมืองเสียมเรียบ ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ผ่านทางจุดผ่านแดนถาวรช่องสะงำ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2335 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2127 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2128 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2341 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2201 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2157 และทางหลวงชนบท ศก.4001

● แนวทางการดำเนินโครงการ

- สำรวจสภาพปัจจุบันของเส้นทางท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว และตำแหน่งติดตั้งป้ายบอกทาง
- กำหนดจุดที่ตั้งป้ายบอกทางและรูปแบบตามมาตรฐานของกรมทางหลวงให้มีข้อความทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
- รื้อถอนป้ายบอกทางที่ไม่ได้มาตรฐาน และป้ายที่ก่อให้เกิดความรกรุงรัง บดบังทัศนวิสัยในการขับขี่ มีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่ได้ขออนุญาตติดตั้ง
- ติดตั้งป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ในบริเวณที่ยังไม่มีป้ายบอกทาง
- กำหนดจุดติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวบริเวณแยกสำคัญ
- ศึกษา สำรวจ ข้อมูลเส้นทางคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อกำหนดแนวเส้นทางท่องเที่ยวทางจักรยานที่เหมาะสม
- ออกแบบและก่อสร้างทางจักรยานที่ได้มาตรฐาน โดยพิจารณารูปแบบเส้นทางจักรยานให้มีความเหมาะสมกับสภาพถนนของแต่ละพื้นที่ คำนึงถึงมาตรฐาน และความปลอดภัยต่างๆ เช่น พื้นที่สัญจร (Space to Ride) ความราบเรียบของทางสัญจร (Smooth Surface) การรักษาความเร็วในการสัญจร (Speed Maintenance) และความต่อเนื่อง (Connectivity) เพื่อให้ผู้ใช้ทางได้รับความสะดวกและมีความปลอดภัย
- ปรับภูมิทัศน์ตามเส้นทางท่องเที่ยว
- ประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยว

● วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ

● หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- หน่วยงานหลัก : สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ
- หน่วยงานสนับสนุน : กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเส้นทาง

● ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 6

● งบประมาณ : 10 ล้านบาท

2.3) โครงการปรับปรุงทัศนียภาพเพื่อสร้างการรับรู้การเข้าสู่จังหวัดศรีสะเกษ

● หลักการและเหตุผล

จังหวัดศรีสะเกษตั้งอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 ซึ่งเชื่อมโยงกับจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี ตามแนวแกน

การท่องเที่ยวตะวันออก-ตะวันตก แต่ปัจจุบันเมืองศรีสะเกษยังเป็นทางผ่านของนักท่องเที่ยว และเป็นเพียงจุดแวะท่องเที่ยวตามเส้นทาง ยังขาดการสร้างการรับรู้แก่นักท่องเที่ยวในการเข้าสู่จังหวัดศรีสะเกษ จึงควรปรับปรุงภูมิทัศน์ถนนทางเข้าสู่จังหวัดศรีสะเกษ ตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างให้สวยงาม ร่มรื่น และสร้างการรับรู้แก่นักท่องเที่ยว ส่งเสริมภาพลักษณ์การเป็นเมืองท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ

- **วัตถุประสงค์**

- เพื่อสร้างการรับรู้ในการเดินทางเข้าสู่จังหวัดศรีสะเกษ
- เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้แก่เมืองและส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ

- **พื้นที่เป้าหมาย**

บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ช่วงแยกบ้านจาน ตำบลจานใหญ่ อำเภอกันทรลักษ์ และช่วงแยกขุนยี่ ตำบลโสน อำเภอขุนยี่

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- สำรวจสภาพปัจจุบันของเส้นทางท่องเที่ยว
- ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ตามเส้นทางท่องเที่ยว รักษากลุ่มต้นไม้เดิมริมถนน และปลูกต้นไม้เสริมเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีต่อสภาพแวดล้อมเมืองและการท่องเที่ยว โดยเลือกใช้ต้นไม้ที่หาได้ในท้องถิ่นที่ให้ร่มเงา ให้ดอกสวยงาม หรือเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด เช่น ต้นลำดวน

- ออกแบบสัญลักษณ์เพื่อให้เป็นจุดสังเกตเพิ่มเติม เช่น ทุเรียนภูเขาไฟลูกใหญ่ บริเวณแยกบ้านจาน

- ออกแบบอุปกรณ์ประกอบถนนให้สวยงามเป็นเอกลักษณ์
- ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

- **วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ**

- **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- หน่วยงานหลัก : สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ
- หน่วยงานสนับสนุน : กรมทางหลวง

- **ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1**

- **งบประมาณ : 2.5 ล้านบาท**

3) แผนงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว ให้ได้มาตรฐาน และสร้างความเชื่อมั่นทางการท่องเที่ยว

3.1) โครงการปรับปรุงห้องน้ำเพื่อรองรับผู้พิการและผู้สูงอายุในจังหวัดศรีสะเกษ

● หลักการและเหตุผล

จังหวัดศรีสะเกษมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก และภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัด ในการยกระดับการท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีคุณภาพ ควรพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โดยห้องน้ำสาธารณะที่สะอาด ปลอดภัย เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการบริการและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว จึงควรออกแบบปรับปรุงห้องน้ำสาธารณะในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ และมีการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal design) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในการส่งเสริมและรณรงค์ห้องน้ำสาธารณะสะอาดเพื่อการท่องเที่ยว (WC OK) โดยดำเนินการในแหล่งท่องเที่ยวหลักเป็นพื้นที่นำร่อง ได้แก่ เทศบาลเมืองขุขันธ์ อำเภอขุขันธ์

● วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริการนักท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานตามหลักการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal design)
- เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

● พื้นที่เป้าหมาย

แหล่งท่องเที่ยวหลักในจังหวัดศรีสะเกษ พื้นที่นำร่อง ได้แก่ เทศบาลเมืองขุขันธ์ อำเภอขุขันธ์

● แนวทางการดำเนินโครงการ

- สำรวจพื้นที่ตั้งห้องน้ำ
- ออกแบบปรับปรุงห้องน้ำให้มีห้องน้ำแยกชาย-หญิง และมีห้องน้ำสำหรับผู้พิการ และผู้สูงอายุ
- ออกแบบภูมิทัศน์โดยรอบให้มีความสวยงามและเขียวชอุ่ม
- จัดจ้างผู้รับเหมาดำเนินการพัฒนาห้องน้ำตามแบบที่ได้จัดทำขึ้น
- ติดตามและประเมินผลการพัฒนาห้องน้ำ

● วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ

● หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- หน่วยงานหลัก : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ

● ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1

● งบประมาณ : 0.5 ล้านบาท

4) แผนงานการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการและมีส่วนร่วมของประชาชน

4.1) โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในชุมชน และสร้างความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมเพื่อรองรับการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ

- **หลักการและเหตุผล**

จังหวัดศรีสะเกษเป็นเมืองท่องเที่ยวรองในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และสามารถเดินทางเข้าถึงได้สะดวกทั้งทางรถยนต์ ทางรถไฟ และทางอากาศจากจังหวัดอุบลราชธานี แต่ยังคงขาดการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว ขาดแคลนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะมัคคุเทศก์นำเที่ยวที่มีความรู้และความเข้าใจในพื้นที่จริง นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณแหล่งวัฒนธรรมและแหล่งโบราณสถานที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น จึงควรเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในชุมชน ทั้งด้านความรู้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การเป็นเจ้าบ้านที่ดี การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว ทักษะด้านการบริการ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ การเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถ และจิตสำนึกที่ดี ซึ่งจะช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ และกลับมาท่องเที่ยวอีก

- **วัตถุประสงค์**

- เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษให้มีคุณภาพ มีทักษะในการบริการ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและรักษาสีงแวดล้อม
- เพื่อพัฒนามัคคุเทศก์ท้องถิ่นในชุมชนท่องเที่ยวให้เป็นเจ้าบ้านที่ดี ปลุกฝังความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น สามารถเผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนได้อย่างถูกต้อง
- เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้เสริมให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

- **พื้นที่เป้าหมาย**

ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

- **แนวทางการดำเนินโครงการ**

- อบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในชุมชนให้มีความรู้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีทักษะด้านการบริการ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมเพื่อรองรับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการนำมรดกทางวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่า และการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณแหล่งโบราณสถาน โดยเชิญเจ้าหน้าที่จากกรมศิลปากรมาให้ความรู้แก่ชุมชนที่อยู่โดยรอบโบราณสถาน

- พัฒนามัคคุเทศก์และยุวมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้เป็นเจ้าบ้านที่ดีสามารถถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยว ใช้ภาษาท้องถิ่นได้ และส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเกิดความตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่าเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมให้ประชาชนชาวบ้านในชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอด และสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ให้เยาวชนได้แสดงออก

- วิธีการลงทุนพัฒนา : รัฐ

- หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- หน่วยงานหลัก : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ

- หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ กรมศิลปากร

สถาบันการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ สมาคมและชมรมท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และชุมชนท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

- ระยะเวลาดำเนินการ : ปีที่ 1 - 5

- งบประมาณ : 2.5 ล้านบาท (ปีละ 5 แสนบาท)